

notulen raadsvergadering

Presentielijst

Vergadering:
Gemeenteraad Heerlen

Vergaderdatum:
22 juni 2022

Tijdstip vergadering:
18.00 uur

Aanwezig:

Leden:

K. Adema, S. Bayraktar, M.M.M. van den Berg, J.P. Bertholet, M.T. Bosch, S. Bottenberg-Brylka, M.T.A. Butink, F.W.S. Daamen, A. Damen, T. Dragstra, J.L.M. Ermers, E.A.N.M. Géron, J.A. Heine-van Dartel, J.T.M. Hendriks, A.M.G. Hendriks-Berg, D.C. IJzerman, S. Jacobs, A.L.B. Janssen, B. Karabacak, P.C.C. Kastrop, A.W.A. Keulen, R.H.F. Leers, T. Nefjodov, M. van Oosterhout, A. Oulad Lmaroudia, P.A. Pauwels, T. Reijnders, R.W.T.A. Rozestraten, A.A.W.G.M. Santegoeds, M.H. Schreurs, A.A.M. Stöcker-Bus, P.S.G.M. Vaessen-Stollman, I.J. Vermeulen-Klamerek, H.M.A.M. Verreck en A.E.H.T. Vrusch

Wethouders:

M.E.E. De Beer, J.M.M. Clemens, C. Gelderblom, M.P.G.M. Peters en P.M.A. van Zutphen

Voorzitter:

R. Wever

Griffier:

T.W. Zwemmer

Verslaglegging:

O.H.M.H. Toirkens-Geurts

Afwezig:

Leden:

T.G.M.M. de Groot en P.E.J. Hoogers

Agenda

1. Opening en vaststellen agenda	pag. 04
2. Vragenuur	pag. 07
3. Vaststellen notulen raadsvergadering d.d. 8 juni 2022	pag. 07
4. Vaststellen van de Lijst ingekomen stukken en de wijze van afdoening	pag. 07
5. Onderzoek Rekenkamer inzake inkoop en aanbesteding	pag. 08
6.a. Definitieve verklaring van geen bedenkingen "rondje groeves, deelgebied Oost"	pag. 10
6.b. Definitieve verklaring van geen bedenkingen "rondje groeves, deelgebied West"	pag. 10
7. Afwijzen verzoek actualisatie bestemmingsplan 'Hoensbroek Zuid'	pag. 13
8. Intrekken Verordening individuele studietoelage 2015	pag. 13
9. Vaststellen Verordening stimuleringsregeling Parkstad Limburg	pag. 15
10. Jaarrekening 2021	pag. 15
11. Vaststellen Zomernota 2022	pag. 19
12. Zienswijze begroting 2023 GR Reinigingsdiensten Rd4	pag. 45
13. Zienswijze begroting 2023 GR BsGW	pag. 45
14. Zienswijze begroting 2023, meerjarenramingen 2024-2026, 2e begrotingswijziging 2022 en jaarstukken 2021 van de Stadsregio Parkstad Limburg	pag. 48
15. Zienswijze bijgestelde begroting 2022, begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 GR Het Gegevenshuis	pag. 48
16. Zienswijze eerste begrotingswijziging 2022, begroting 2022 en meerjarenraming GR Kredietbank Limburg	pag. 48
17. Zienswijze begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 GR WSP Parkstad en GR WOZL	pag. 48
18. Zienswijze begroting 2023 GR GGD- ZL	pag. 49
19. Zienswijze jaarstukken 2021, begrotingswijziging 2022, begroting 2023 en meerjarenperspectief GR Omnibuzz	pag. 50
20. Zienswijze begroting 2023 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de begroting 2023 MCC	pag. 53
21. Zienswijze "Ondernemingsplan 2023" van GR Historisch Centrum Limburg	pag. 53

22. Zienswijze begroting 2023 RUD	pag. 54
23. Principebesluit in het kader van verzelfstandiging Thermenmuseum	pag. 54
24. Kaderbrief 2023	pag. 19
25. Verordening op de raadscommissies Heerlen 2022	pag. 68
26. Benoeming commissieleden	pag. 69
27. Bijstellen budgetten investeringsprojecten	pag. 19

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter

Welkom bij de eerste echte inhoudelijke raadsvergadering in deze periode. En wat voor een. Wij bieden u vanavond in dit theater 27 voorstellen. Ik heb de arbodienst gebeld en die zei: "Dit is onverantwoord. Dit zou u niet moeten doen". U moet in ieder geval proberen om met elkaar de lengte van deze vergadering te beperken. Ik verzoek u dan ook het volgende. Als u vindt dat een onderwerp niet echt meer noodzakelijkerwijs behandeld moet worden, laten we die dan afhameren. Ik verzoek u allen, als u hetzelfde wilt zeggen als uw collega's in de coalitie of in de oppositie, sluit u daar dan bij aan en laat één iemand het woord voeren. Ik verzoek u allen om uw interrupties kort en zakelijk te houden en te laten eindigen met een vraag. En ik verzoek u allen om het vooral ook gezellig te maken en de discussie te voeren. Het is uiteindelijk de gemeenteraad van Heerlen waar gediscussieerd moet worden met elkaar.

Ik beloof u als u tijdig stopt Ja, meneer Leers, we moeten ook nog een foto maken. We moeten dus tijdig stoppen, wat anders is er geen licht meer voor de foto. Maar als we nou nog een beetje op tijd klaar zijn, maximaal 23.00 uur, dan gaan we gewoon ook nog een borrel schenken. Wordt het later, dan doe ik dat de bodes niet meer aan. Laat ik daar ook maar even aan de voorkant helder en duidelijk over zijn.

Ik heb één voorstel voor we gaan beginnen. Daar mag u ja of nee op antwoorden. Als u wilt, dan kunnen we morgen alle vragen schriftelijk beantwoord bij u hebben. Dan spelen we een uur vrij. Maar als een of twee mensen nee zeggen, dan gaan we ze gewoon behandelen. Het is maar een suggestie van mijn kant om een uurtje te ... Ik zeg dan toe dat we de antwoorden morgen bij u hebben. Dat zeg ik daarmee ook tegen de directie en het management.

De heer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers

Voorzitter. Ik heb dan wel een vraag. De eerste twee vragen van het vragenuur zijn opgevoerd, omdat de 30-dagentermijn was verstreken en er geen uitstelbericht was verstuurd. Het een en ander is nu afgehandeld, maar het is natuurlijk opgevoerd vanwege het feit dat zoiets nooit meer mag voorkomen. Nu is dat al een aantal keer heel plechtig beloofd. We zitten hier nu met een nieuw college onder aanvoering van dezelfde burgemeester. U bent dat waarschijnlijk niet vergeten. Welke keiharde toezegging kunt u doen, zodat ik niet morgen het antwoord krijg, maar vandaag al dat dit zeker nooit en te nimmer meer zal gebeuren en dat vragen niet meer binnen 30 dagen, maar bijvoorbeeld binnen een week worden beantwoord? Ik ben benieuwd.

De voorzitter

U hebt volkomen gelijk. Laat ik daarmee beginnen. Dit had niet mogen gebeuren. Nogmaals excuses hiervoor, want wij horen gewoon binnen een termijn iets af te ronden. Soms kan dat niet, omdat we de gegevens nog niet hebben die in het antwoord thuishoren, maar dan moeten we op tijd het uitstelbericht sturen. Dit is eigenlijk gewoon niet goed te praten. Kan ik u een garantie geven voor 100%, 1000%? Dat zou wel heel ingewikkeld zijn, want dan praat ik voor een heleboel mensen tegelijkertijd. Ik zeg u alleen toe dat ik mijn stinkende best zal doen om te voorkomen dat dit weer gebeurt. Ik zeg u ook toe - daarbij kijk ik heel bewust naar alle ambtenaren die hieromheen zitten - dat u morgen de antwoorden krijgt als u hiermee akkoord gaat.

De heer Bayraktar, SP

Ik ga ermee akkoord. Als u het toestaat, dan wil ik een zinsnede aan mijn set vragen toevoegen. Dan mag dat wat mij betreft ook worden meegenomen.

De voorzitter

Ik kijk even of iedereen daarmee akkoord gaat. Meneer Leers ook nog even.

De heer Leers, Hart-Leers

Om het duidelijk te maken. In de eerste set vragen die te laat is beantwoord, wordt volgens mij gerefereerd aan een set vragen die niet worden beantwoord. Daar staat het verkeerde antwoord bij. Dat is eigenlijk extra fout, om het verhaal compleet te maken, zal ik dan maar zeggen. Degene die daarnaar gaat kijken, zal precies zien wat ik bedoel. Begrijpt men het niet, dan hoor ik het graag.

De voorzitter

We gaan proberen om Murphy's law hier op te lossen. Mevrouw Santegoeds.

Mevrouw Santegoeds, Ouderenpartij Heerlen

Namens de Ouderenpartij vinden we het wel heel jammer, want we hebben best wel actuele vragen. Het vragen uur is inderdaad altijd wel actueel, maar gezien de lange agenda gaan we er toch mee akkoord.

De voorzitter

Dank u wel, mevrouw Santegoeds. Meneer Bayraktar.

De heer Bayraktar, SP

Ik wilde nog iets toevoegen. Bij deze. Zoals u weet, gaan onze vragen over gokreclame in de buitenruimtes. Het is algemeen bekend dat gokken tot schulden leidt. De vraag die ik wil toevoegen, is: hoelang blijft de gemeente Heerlen nog toestaan dat reclame wordt gemaakt voor een branche die zo verslavingsgevoelig is? Kunt u dit ook nog meenemen, alstublieft?

De voorzitter

Ja, we gaan het meenemen in de beantwoording van de vragen.

Dank u, allen. Dan ga ik met u de agenda doorlopen om te kijken welke ... Meneer Dragstra, excuus. Gaat uw gang.

De heer Dragstra, D66

Bij de agenda.

De voorzitter

Ja, bij de agenda. Een voorstel van orde.

De heer Dragstra, D66

Ik weet niet of dit het juiste moment is, maar ik zou willen voorstellen om de agendapunten Zomernota, punt 11, Kaderbrief, punt 24 en het raadsvoorstel bijstellen budgetten investeringsprojecten, punt 27, gezamenlijk te behandelen als één agendapunt.

De voorzitter

Kunnen we daarmee instemmen? Ik zie dat dit het geval is. Dan bespreken we 11, 24 en 27 gezamenlijk. Meneer Verreck.

De heer Verreck, PvdA

Dank u wel, meneer de voorzitter. Hetzelfde geldt ook voor de agendapunten 6a en 6b, want die hebben we ook zo behandeld in de commissie.

De voorzitter

Dat doen we. Dat betekent wel bij dit soort samenvoegingen dat we steeds wel afzonderlijke besluiten nemen op de afzonderlijke onderdelen.

Kunt u de notulen van de raadsvergadering van 8 juni accorderen? *(voor vervolg, zie agendapunt 3)* Het vaststellen van de lijst van ingekomen stukken en de afhandeling daarvan. *(voor vervolg, zie*

agendapunt 4). Punt 5, het onderzoek rekenkamer. Wilt u dat bespreken of is dat een hamerstuk? Meneer Nefjodov, gaat uw gang.

De heer Nefjodov, GroenLinks

Ik heb een opmerking over voorstel twee van het stuk, om in het plan van aanpak ook het streven naar een minimale uitstoot van stikstofoxiden en koolstofdioxide te verstevigen. Ze blijkt uit paragraaf 3.1 van het rekenkameronderzoek dat onder meer de milieudoelen summier en weinig richtinggevend zijn aangegeven. Meer focus op dit onderwerp dan in voorgaande jaren zou dan ook recht doen aan hetgeen is vastgelegd in het coalitieakkoord omtrent het drastisch verlagen van de uitstoot. Dus mijn verzoek is om de verlaging van deze stikstofoxiden en koolstofdioxide dan ook mee te nemen in het plan van aanpak.

De voorzitter

Ik heb afgelopen maandagavond in de commissie aangegeven dat wij met dat plan van aanpak naar de raad toe komen om de criteria door u te laten vaststellen. Meneer Bertholet, wilt u het bespreken?

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen

Ik wil daar toch nog wat over zeggen.

De voorzitter

Maar dan is het een bespreekpunt, lijkt mij.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen

Ja.

De voorzitter

Dan gaan we hem gewoon bespreken, want anders gaan we op een heel rare manier door de vergadering. Ik neem aan dat de mensen agendapunt 6 willen bespreken. Dat zie ik. Agendapunt 7, afwijzen verzoek actualisatie bestemmingsplan Hoensbroek-Zuid. Kunnen we die afhameren? Dat is het geval. Intrekken verordening stimuleringsregeling Parkstad-Limburg. Kunnen we die hameren? Dat is ook het geval.

De heer Leers, Hart-Leers

Voorzitter. Vergeet u dan punt 8?

De voorzitter

Ja, er zit verschil tussen de twee stukken die ik hier heb liggen. Ik heb gemist het intrekken van de verordening individuele studietoelage 2015. Ja, die willen we bespreken. Even kijken. Het vaststellen van de verordening stimuleringsregeling. Daar hadden we van gezegd: hameren. Ik neem aan dat u de jaarrekening wilt bespreken. De zomernota en de drie andere punten, daar neem ik dat ook van aan. Dan kom ik bij de zienswijze begroting reinigingsdienst Rd4. Hameren. De zienswijze begroting BsGW. Bespreken. De zienswijze begroting meerjarenraming jaarstukken Parkstad. Die hameren we. De zienswijze begroting 2023 en meerjarenraming tot 2026 van Het Gegevenshuis. Bespreken. Zienswijze eerste begrotingswijziging 2022, begroting 2022 en meerjarenraming Kredietbank. Dit is vastgesteld. Zienswijze begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 GR WSP Parkstad en GR WOZL. Dit is ook gehamerd. Zienswijze begroting GGD. Ja, die willen we bespreken. Zienswijze Omnibuzz. Ja, ook bespreken. Zienswijze begroting 2023 van de Veiligheidsregio. Hameren. Dank u wel. Dan gaan we naar de zienswijze "Ondernemingsplan 2023" van het Historisch Centrum Limburg. Bespreken. Zienswijze begroting 2023 RUD. Vastgesteld. Dan het principebesluit in het kader van verzelfstandiging van het Thermenmuseum. Bespreken. Kaderbrief 2023. Dit wordt bij 11 besproken. Verordening op de raadscommissies. Daar zullen we toch even iets aan u moeten verzoeken. Dus die gaan we ook bespreken. Benoeming van

commissieleden. Die moeten we ook bespreken vanwege de kandidaten. Dan gaan we die ook bespreken. En dan doen we 27 tenslotte ook bij 11. Dank u wel.

2. Vragenuur

De vragen worden de volgende dag schriftelijk beantwoord.

3. Vaststellen notulen raadsvergadering d.d. 8 juni 2022

De voorzitter

Mevrouw Santegoeds.

Mevrouw Santegoeds, Ouderenpartij Heerlen

De Ouderenpartij heeft daar een vraag over. Tijdens de eerste raadsvergadering zijn een aantal vragen gesteld aan het college. Onze vraag is in feite of wij daar beantwoording op terugkrijgen. Zo ja, wanneer?

De voorzitter

Bedoelt u de vergadering over het coalitieakkoord?

Mevrouw Santegoeds, Ouderenpartij Heerlen

Ja.

De voorzitter

Met alle respect, maar dat is natuurlijk nooit aan het college. Dat is aan de onderhandelaars geweest, dus het college kan daar moeilijk antwoord op geven. Dat lijkt me heel ingewikkeld worden. Het waren echt uw reacties op het coalitieakkoord. Daar waar u nog vragen hebt, probeer deze te stellen bij onderwerpen als de zomernota en de begroting, want daar kunt u ze denk ik het makkelijkste kwijt. Dan moet het college wel antwoorden. Zullen we het zo proberen te verwerken?

Dan kijk ik nog even naar de notulen. Zijn deze akkoord? Dan zijn die vastgesteld.

4. Vaststellen van de lijst ingekomen stukken en de wijze van afdoening

De voorzitter

Meneer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers

Meneer de voorzitter, kort en krachtig. Er staat een brief op die gaat over het centrum van Welten. Daarin wordt gesteld dat men 19 maanden heeft gewacht op een reactie of actie vanuit de gemeente Heerlen. Daar had ik graag, niet over 19 maanden, maar zo snel mogelijk, duiding over hoe zoiets kan gebeuren.

De voorzitter

Daar komen wij vanuit het college bij u op terug. Meneer Rozestraten.

De heer Rozestraten, Ouderenpartij Heerlen

Ik heb het inderdaad over hetzelfde onderwerp als waar Roel het over heeft. Er staat ook bij "ter kennisname", maar volgens mij moet het naar het college ter afdoening.

De voorzitter

Ja. Dan komt deze daar waar u het wenst ook in de commissie terecht. Meneer Pauwels.

De heer Pauwels, CDA

Voorzitter. Documentnummer 10 bij de ingekomen stukken, lobby lokaal, inzake insprekers. Ik zou graag zien dat dit onder de aandacht wordt gebracht ter kennisname van de nieuwe commissievoorzitters.

De voorzitter

Dan zorgen wij daarvoor. Daar hebben wij nog wel een puntje, want we hebben ze nog niet compleet. Maar dat is een ander punt van zorg, zal ik maar zeggen.

5. Onderzoek rekenkamer inzake inkoop en aanbesteding

De voorzitter

Wie mag ik het woord geven? Meneer Bertholet.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen

Dank u, voorzitter. We hebben het hier uitgebreid over gehad in de commissie MF. Er is een heel kritisch rapport verschenen met een aantal conclusies en aanbevelingen waar het college zich maar ten dele in herkent. Ik heb ook in de commissie gezegd dat ik het volgende mis. Het is denk ik gebruikelijk dat naar aanleiding van conclusies en aanbevelingen het college de mogelijkheid krijgt voor een weerwoord en dat op basis daarvan de onderzoekers kijken wat zij daarmee doen en eventueel de conclusies en aanbevelingen aanpassen. Dat laatste is niet gebeurd. Dat wil ik toch gezegd hebben. Ik vind het sowieso geen sterk onderzoek. Daar ben ik heel eerlijk in. Er zijn weleens veel betere onderzoeken van de rekenkamer geweest. Ook omdat er geen eenduidig antwoord op de onderzoeksvragen komt, met name op onderzoeksvraag twee. Ik heb er moeite mee dat het inkoopbeleid op basis van één casus, namelijk de aanbesteding van zwembaden ... Waar nota bene als eerste van wordt gezegd: het is wel rechtmatig verlopen en ook doeltreffend. Dan vraag ik me toch af wat er fout is gegaan. Daar worden dan toch kritische noten over gemaakt, die erop neerkomen dat er te weinig rekening is gehouden met de verhuurder en de hurende verenigingen. Ik heb niet de indruk dat dit destijds is gebeurd.

Ik heb er sowieso een beetje moeite mee. Ik heb zelf twee keer leiding mogen geven aan een aanbesteding. Dat is toen in mijn beleving perfect verlopen, met dank ook aan de juristen en de beleidsambtenaren van de gemeente Heerlen. Als ik dit verhaal lees, dan heb ik het idee dat deze mensen toch niet goed in de gaten hebben waar het over gaat. Je kunt per aanbesteding een aanbestedingsbestek opstellen met daarin allerlei criteria, of dat nou duurzaamheid of de sociale aspecten zijn. Daar kun je ook nog een keer gewichten aan hangen, zodat je tot een redelijk geobjectiveerd oordeel kunt komen. Ik heb zelf niet de indruk dat het daaraan mankeert. Te meer omdat we juristen hebben die bekwaam zijn en daarin kunnen ondersteunen. Iets anders is het inkoopbeleid. Daar moeten we denk ik wel nog eens naar kijken. Dat moeten we misschien ook actualiseren. Dat is dan ook weer zo'n punt met betrekking tot die aanbevelingen. Aanbeveling 1 begrijp ik helemaal niet. Een aanbesteding als één proces interpreteren. Dat gebeurt denk ik per definitie. Het actualiseren heeft niet zozeer betrekking op de aanbesteding, maar op het inkoopbeleid. Alles bij elkaar genomen vind ik het niet zo'n sterk onderzoek. Ik vind dat er toch veel onterechte kritiek is op dit proces en op het algemene aanbestedingsbeleid van de gemeente Heerlen. Wij zullen wel de aanbevelingen overnemen. We zijn natuurlijk met name blij met de toezegging van de burgemeester, voorstel twee, om met een plan van aanpak te komen ten aanzien van een verbeterd inkoopbeleid. Maar nogmaals, ik heb een beetje moeite met dit onderzoek.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Nefjodov.

De heer Nefjodov, GroenLinks

Ik had het net al kort toegelicht. Mijn verzoek is dus aan het college om de verlaging van deze stikstofoxiden en koolstofdioxide mee te nemen in het plan van aanpak. Dat is waar het op neerkwam.

De voorzitter

Nog anderen? Meneer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD

Ik denk dat dit agendapunt in de commissie afdoende is behandeld. Ten aanzien van de aanbesteding Otterveurdt hecht onze fractie er waarde aan dat deze aanbesteding in formele zin doeltreffend en rechtmatig was. Een leermoment is denk ik: zorg dat de partijen hun verwachtingen op orde hebben. Dat laatste is niet altijd objectief meetbaar, maar in het kader van de zorgplicht lijkt het mij wel handig om dat speelveld in de toekomst wat duidelijker te schetsen.

Ten aanzien van de aanbevelingen rondom de aanbestedingen. Hier kijken we natuurlijk uit naar het plan van aanpak in komend najaar. Dat het een actueel thema is, zien we ook binnen het MKB Limburg. Deze worden bijgepraat door onder andere het expertisecentrum aanbesteden Piano. Zo zou de VVD graag willen zien dat het MKB in Heerlen of in Parkstad een nog prominentere plaats krijgt als het over aanbesteden gaat dan wel als het gaat over het uitgeven van onderhandse werken. We laten ons graag na de zomer verrassen met een plan van aanpak. Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. Wil nog iemand anders het woord? Dat is niet het geval. Meneer Kastrop, neemt u het even over, want dan ga ik de beantwoording doen.

De heer Kastrop is nu de voorzitter van de vergadering.

De voorzitter

Dat zal ik doen. Het woord is aan de burgemeester.

Burgemeester Wever

Ik begin met de heer Bertholet. Ik ben het eigenlijk wel heel erg met u eens. Afgelopen maandag heb ik de aanbevelingen ook omarmd, omdat ik vind dat we met een plan van aanpak naar u toe moeten komen. We moeten met u van gedachten wisselen over wat voor de gemeenteraad de belangrijkste criteria zijn bij een aanbesteding. Zit dat in duurzaamheid? Zit dat in lokaal ondernemerschap? Zit dat alleen maar in prijs? Of gaat het ook om kwaliteit en dat soort dingen? Dat werd maandagavond ook gevraagd. Dat moeten we met elkaar bespreken, dus daarmee kom ik naar u toe.

Ik heb ook gezegd hier wel degelijk wat aan ten grondslag heeft gelegen. Als je kijkt naar de komst van het Shared Service Center, het niet doorgaan hiervan en de gevolgen voor de organisatie. We zijn die aan het versterken. Ik ben het helemaal met u eens. We hebben daar heel goede juristen zitten. We hebben een goed hoofd juridische zaken. We zijn een concerncontroller aan het aantrekken. We zouden het liefst naar zo'n tender board toe gaan, zodat we het nog verder kunnen professionaliseren.

Maar mag ik één ding ook zeggen? De aanbestedingen gaan over het algemeen inderdaad hartstikke goed. Daar waar we de kennis niet zelf in huis hebben, huren we die gewoon in. Die wordt vanuit de aanbesteding door de partijen die de aanbesteding gegund krijgen gewoon ook betaald. We zorgen er dus echt wel voor dat die kwaliteit aan tafel zit. Meneer Janssen vroeg daar maandagavond ook naar. We zetten het nu niet stop, maar we gaan kijken of we het nog beter kunnen maken.

Dank u wel.

De voorzitter

Dan geef ik het woord terug aan de burgemeester.

Burgemeester Wever is weer de voorzitter van de vergadering.

De voorzitter

Dank u wel. Wil iemand nog in de tweede termijn het woord voeren? Dat is niet het geval. Kunt u instemmen met dit voorstel? Ja. Dank u wel.

6.a. Definitieve verklaring van geen bedenkingen "rondje groeves, deelgebied Oost"

6.b. Definitieve verklaring van geen bedenkingen "rondje groeves, deelgebied West"

De voorzitter

Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Géron.

Eerste termijn

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Eindelijk lijkt het er nu op dat de bewoners rondom Sibelco kunnen genieten van het mooie gebied. We hebben de toezegging van de portefeuillehouder dat de te verrichten werkzaamheden plaatsvinden onder supervisie van een ecooloog en bioloog. Van de uitvoering wordt een logboek bijgehouden. Er wordt afgestemd met de gemeentelijke projectleider en de aannemer. Dit om zorgvuldig om te gaan met het leven, de flora en fauna, dat er is.

In het voorstel lezen wij dat met het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen, zoals bovenstaand bedoeld, voor de gemeente geen kosten zijn gemoeid. Dat klopt. Niet op dit moment. In artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming, straks Omgevingswet, is een algemene zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat handelingen die nadelig zijn of waarvan eenieder redelijkerwijs kan vermoeden dat ze nadelig zijn, achterwege blijven dan wel dat maatregelen worden getroffen om die gevolgen te voorkomen en voor zover dat niet mogelijk is, die gevolgen zo veel mogelijk worden beperkt of ongedaan gemaakt. Dat is even een stukje wettekst.

Volgens de Omgevingswet moeten we dus gaan handhaven om nadelige gevolgen van bezoekers te voorkomen. De gemeente wil dit gebied dat nu toebehoort aan de dieren, openstellen voor de mens. Dan moet de gemeente hierin haar verantwoordelijkheid nemen en zorgen voor toezicht. Dat zou kunnen met zogenaamde gastheren die zorgen dat de bezoeker zich als gast gedraagt. Dat wil onder andere zeggen: de honden zijn aangelijnd en men loopt op de paden. Dit draagt ertoe bij dat de aanwezige populatie reewild, wilde zwijnen, das en bever meer rust zullen blijven ervaren. Dat dieren niet mogen worden gevoerd, om de afstand tussen mens en dier te bewaren. Dat er geen afval wordt achtergelaten. Bureau Verbeek geeft aan dat zeker in de komende drie jaar na openstelling van het gebied toezicht noodzakelijk is om nadelige gevolgen voor flora en fauna te voorkomen. Mijn vraag is dan ook of het college het door Bureau Verbeek geadviseerde toezicht op de bescherming van dit gebied zal toezeggen.

Dank u.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Reijnders.

De heer Reijnders, SP

Dank u wel, voorzitter. Ik heb een korte vraag. In algemene zin zijn we heel blij met dit rondje groeves. Het is een gebied dat voorheen werd gedomineerd door Sibelco. Het is straks een prachtige omgeving waar fietsers van kunnen gaan genieten. Maar ik begreep ook dat de provincie betrokken is, zowel bij het rondje groeves als bij de Leisure Lane. Ik was eigenlijk vooral nieuwsgierig naar wat die betrokkenheid van de provincie precies is en hoe deze eruitziet.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Bosch.

De heer Bosch, PVV

Voorzitter. De PVV zal niet meedoen aan de punten 6a en 6b. De reden hiervoor is dat deze reeds in mijn portefeuille zitten bij de provincie. Bij deze vind ik het niet goed als ik hierop ga reflecteren.

De voorzitter

Dat snap ik heel goed. Dank u wel, meneer Bosch. Dat gezegd hebbende, voordat ik het woord aan de wethouder geef, ben ik vergeten te melden dat de heer De Groot zich heeft afgemeld vanwege vakantie. Meneer Hoogers is er niet, volgens mij. Maar ik weet niet of hij nog komt. Nee? Dan hebben we twee afwezigen.

Het woord is aan de wethouder, de heer Peters.

Wethouder Peters

Voorzitter, dank u wel. Er zijn in ieder geval twee opmerkingen gemaakt. De eerste opmerking is gemaakt door mevrouw Géron. Uiteraard gaan we ervoor zorgen dat alles in ieder geval conform de Omgevingswet fatsoenlijk wordt gehandhaafd. Hetgeen wij moeten doen, gaan we dus ook doen. Daar nemen wij u in de toekomst graag ook verder in mee. Vooralsnog weet ik niet in hoeverre uw suggesties allemaal even goed uitvoerbaar zijn, maar het heeft zeker onze aandacht.

Dan de heer Reijnders. Op dit moment heeft de rol van de provincie met name te maken met de leisure lane. De actueelste ontwikkeling daarin is overigens - dat kwam gisteren in de stuurgroep naar voren - dat de provincie vanaf nu in de toekomst niet meer dan de huidige kosten gaat bijdragen. De gemeenten - dat zijn dus de andere partners van de projectgroep - zullen aan de lat staan voor de meerkosten die zich vanaf nu gaan voordoen. Hoe gaan we dat oplossen? Dat moet nog blijken. Het is zo actueel dat we hier in ieder geval met onze projectpartners en de provincie over in gesprek gaan. Uiteraard informeren wij u zodra daar resultaat in te melden is. Dat laat onverlet dat ons commitment voor in ieder geval de leisure lane onverminderd groot blijft. We willen gewoon gaan voor de eerste delen van de realisatie in het najaar van 2022.

De voorzitter

Dank u wel, wethouder Peters. Mevrouw Géron voor de tweede termijn.

Tweede termijn

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Nog even heel kort. Er is ook sprake van hekken. Ik hoop dat die hekken blijven en iedere avond op tijd dichtgemaakt worden, zodat het gebied onverstoord blijft door de mens. Als ik het goed heb begrepen, is er toezicht in een of andere vorm. Dat wordt meegenomen. Daar wordt aandacht aan besteed. Ik denk dat dit in de begroting moet komen. Daar moeten we een voorstel van zien.

Wethouder Peters

We gaan dat zo ver mogelijk doen. We nemen u daarin mee. U kunt ons daar uiteraard ook verder op aanspreken.

De voorzitter

Prima. Ik neem dit even aan als een toezegging. Daar hebben wij afspraken over gemaakt. Heeft u enig idee wanneer u daar een terugkoppeling over kan geven in de commissie?

Wethouder Peters

Ik denk dat het belangrijker is dat dit wordt gerealiseerd, toch? Ik zou in eerste instantie aanhouden: zodra er relevante informatie te melden valt.

De voorzitter

Zullen we het zo afspreken dat er nog dit jaar een keer een tussenrapportage komt?

Wethouder Peters

Zeker. Dat lijkt me een goede suggestie.

De voorzitter

Prima. Mevrouw Keulen, gaat uw gang.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen

Dank u, voorzitter. Ik wilde nog even reageren op de meerkosten die de wethouder aangaf. Wanneer is daar meer over bekend? Aan welke orde van grootte moeten wij dan denken?

Wethouder Peters

Mevrouw Keulen, gistermiddag was het stuurgroepoverleg. Vanmiddag heeft GS PS geïnformeerd. Daar krijgt u ook het afschrift van. Dan de meerkosten. Op dit moment zijn er niet meer kosten dan we willen afdekken met het parapluvorstel. Maar goed, het is natuurlijk in de sterren geschreven wat de kosten van materialen over de komende periode gaan doen. Ik kan daar dus op dit moment geen zinnig antwoord op geven. Degene die dat wel kan, loopt volgens mij nergens rond. Op dit moment kan ik dat antwoord dus ook niet geven.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen

Sorry, maar ik begrijp het niet helemaal. Zegt u dat het materiaalkosten zijn of zijn het meerkosten in het kader van alle economische ontwikkelingen enzo?

Wethouder Peters

Dat hangt natuurlijk met elkaar samen. De oorlog in Oekraïne zorgt voor een heel scala aan verschillende meerkosten op allerlei vlak, zoals materiaal, schaarste op de arbeidsmarkt, u kunt het zo gek niet bedenken. Het heeft in ieder geval invloed op de toekomst en de uitvoering van het project. Overigens is het nog helemaal niet zeker dat we daadwerkelijk meerkosten gaan hebben. Laat dat ook even duidelijk zijn. Het kan ook zijn dat er een andere beslissing wordt genomen, waarbij er bijvoorbeeld naar versoberingen wordt gekeken. Omdat het zo vers is, is er op dit moment nog geen zinnig woord te zeggen over wat het precies gaat inhouden. Maar uiteraard, zoals ik heb aangegeven, nemen wij u mee in de verdere ontwikkelingen daarvan. Het afschrift van GS en PS krijgt deze gemeenteraad per ommegaande toegestuurd.

De heer Pauwels, CDA (interruptie)

Ik heb nog een aanvullende vraag. Bij het stuk zitten een hele hoop documenten, waaronder de officiële bekendmaking via het gemeenteblad. De leisure lane doorkruist ook een aantal woonwijken. Is al gedacht aan het informeren van de inwoners, omwonenden en aanwonenden over de komst van de leisure lane?

Wethouder Peters

De vraag van de heer Reijnders zat volgens mij net op de rand van het rondje groeves en de leisure lane. Nu gaat eigenlijk de hele discussie over de leisure lane. Dat is ook interessant, maar volgens mij bevordert dit niet de efficiëntie van de vergadering. Aan de andere kant, ik wil daar best op terugkomen als u dat goedvindt.

De voorzitter

Dan komen wij in de commissie meer terug op de leisure lane.

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen (interruptie)

Uit de suggestie van mevrouw Géron voor het toevoegen van toezichthouders in combinatie met de uitspraak van de wethouder dat de meerkosten in de toekomst voor rekening van de gemeenten zullen vallen, kunnen we eigenlijk al concluderen dat als de kosten van die toezichthouders niet zijn voorzien, deze kosten sowieso ten deel vallen aan de gemeente.

Wethouder Peters

Er gaat eventjes iets scheef. Toezichthouders hebben betrekking op het rondje groeves en op het waarborgen van de flora en fauna in het gebied. De meerkosten gaan over het project leisure lane. Daar hebben mevrouw Keulen en de heer Reijnders het ook al over gehad. Ik denk wel dat we dit even moeten scheiden, want anders wordt het een grote hoop.

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen (interruptie)

Duidelijk. Dank u wel.

De voorzitter

Kunnen wij overgaan tot het vaststellen? Wil iemand stemming over dit onderwerp? Dan ga ik eerst naar 6a, de definitieve verklaring van geen bedenkingen rondje groeves deelgebied Oost. Gaat iedereen akkoord? Dat is het geval.

Dan 6b, de definitieve verklaring van geen bedenkingen rondje groeves deelgebied West. Ook akkoord.

Dank u wel.

7. Afwijzen verzoek actualisatie bestemmingsplan 'Hoensbroek Zuid'

Hamerstuk.

8. Intrekken Verordening individuele studietoelage 2015

De voorzitter

Mevrouw Géron, gaat uw gang.

Eerste termijn

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Dank u. Dit is intussen een favoriet onderwerp van de Partij voor de Dieren sinds vorig jaar november. In het raadsvoorstel staat dat de formele medische beoordeling door een onafhankelijke medische beoordelaar geen noodzakelijke voorwaarde is om in aanmerking te komen voor een studietoelage. Dit geldt als het college zelf in staat is om dit te beoordelen aan de hand van eigen waarneming, met reeds bij het college aanwezige gegevens of door de student verstrekte gegevens. Hieromtrent heb ik de volgende vragen.

Welke beoordelingscriteria hanteert het college sinds 1 april 2022? Dus aan welke criteria moet een student die niet in staat is om naast zijn studie te werken voldoen om in aanmerking te komen voor deze studietoelage?

Verder heb ik een vraag over de discrepantie met betrekking tot de voorwaarden voor individuele studietoelage op de website van de gemeente Heerlen en de voorwaarden genoemd in dit raadsvoorstel. Op de website staat vermeld dat er een recent medisch rapport moet worden overlegd van een erkende keuringsarts, waaruit blijkt dat men op grond van een handicap een beperkte verdien capaciteit heeft. Deze informatie op de website strookt dus niet met de tekst in dit raadsvoorstel. Mijn vraag aan het college is daarom: wordt de tekst op de website op korte termijn nog aangepast? Zo ja, per wanneer kunnen wij dat verwachten? Hoe wordt deze regeling in het beleid van de gemeente Heerlen verankerd? Hoe zal bekendheid worden gegeven aan deze nieuwe regeling?

Dank u.

De voorzitter

Dank u wel. Wethouder Van Zutphen.

Wethouder Van Zutphen

Voorzitter. Het klopt inderdaad dat mevrouw Géron hier al vaker vragen over heeft gesteld, ook toen we nog met de oude regeling zaten. Ik stel voor dat we u schriftelijk informeren over wat de criteria precies zijn. U wijst terecht op de onduidelijkheid die er is over de vraag wanneer een keuring moet worden verricht, wanneer iemand zelf een keuringsrapport moet aanreiken en wanneer we het als gemeente weten op grond van eigen kennis die we over een bepaalde persoon hebben. Of we kunnen heel duidelijk aan iemand zien dat een keuring gewoon helemaal niet nodig is. Over het algemeen moeten wij die keuringen zelf verrichten. Ze kosten ons geld. We hebben er dus als gemeente alle belang bij om niet te keuren als het niet nodig is. Als de website of de aanvraagformulieren mensen onnodig op het verkeerde been zetten, dan moeten we dat snel aanpassen. We moeten mensen en ook onszelf niet nodeloos op kosten jagen met keuringen.

De voorzitter

In het kader van de toezeggingen, wanneer kunnen wij uw schriftelijke reactie verwachten?

Wethouder Van Zutphen

Laat ik zeggen uiterlijk in de loop van volgende week.

De voorzitter

Super. Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Mevrouw Keulen in tweede termijn.

Tweede termijn

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen

Wethouder, ik heb nog één vraag. U zegt dat wij het als gemeente zelf zouden kunnen doen als duidelijk te zien is dat iemand bijvoorbeeld een beperking heeft. Dat begrijp ik. Maar ik neem aan dat op het moment dat er een afwijzing plaatsvindt, je altijd een deskundige inschakelt.

Wethouder Van Zutphen

Een afwijzing is natuurlijk dat iemand zelf aangeeft "ik heb een beperking waardoor ik voor deze regeling in aanmerking zou moeten komen" en wij zeggen dat dit niet het geval is. Dan moet er per definitie een keuring plaatsvinden. Wij moeten kunnen motiveren waarom wij iets afwijzen. Als de persoon zelf aangeeft "ik heb een beperking" en wij zeggen "dat is niet waar", dan ligt een keuring natuurlijk heel erg voor de hand. Tenzij er over de betreffende persoon hier al heel veel gegevens aanwezig zijn. Dan zou een nieuwe keuring om iets te bevestigen waar wij al van overtuigd zijn natuurlijk onnodig zijn. Maar heel algemeen, we moeten het mensen niet aandoen dat zij naar een keuring moeten. Mensen voelen dat als erg belastend. Mensen gaan daar met grote spanning heen. Ook moeten we het onszelf niet nodeloos aandoen, want het kost ons gewoon per keuring iets van € 400. Ik denk dus dat we het gewoon met z'n allen eens zijn dat we het moeten voorkomen als het niet nodig is.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen

Ik begrijp dat bij een positieve aanvraag. Maar mijn vraag was inderdaad: als wij negatief zouden willen afwijzen, dan is het natuurlijk goed om daar een medicus te raadplegen om niet als gemeente zijnde in de rol van arts te komen.

Wethouder Van Zutphen

Dat sowieso niet. Dat ben ik helemaal met u eens.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Heel kort. De wethouder zegt: als er zichtbare afwijkingen zijn bij deze doelgroep. De problemen zijn meestal niet zichtbaar. Die zijn anders wegend.

Wethouder Van Zutphen

Dat is inderdaad heel goed mogelijk. Ik zeg hier heel eerlijk dat het dan vaak wel nodig kan zijn om wel een keuring te verrichten. Dat lijkt me ook duidelijk. We moeten de de toelage ook niet in het wilde weg toekennen aan iedereen die zegt: ik wil graag zo'n toelage hebben. Dat zou de goede zaak denk ik niet dienen.

De voorzitter

Dank u wel. Kunnen we de Verordening individuele studietoelage 2015 intrekken? Dat is het geval. Dank u wel.

9. Vaststellen Verordening stimuleringsregeling Parkstad Limburg

Hamerstuk.

10. Jaarrekening 2021

De voorzitter

Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Vrusch.

Mevrouw Vrusch, SP

Bedankt, voorzitter. Heerlen is financieel gezond. Na de forse tegenvallers begin 2018 is dit nu een heel mooie boodschap. De accountant heeft alle stukken onafhankelijk gecontroleerd en geeft een goedkeurende controleverklaring voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid van de jaarrekening. Dat stemt ons als SP-fractie erg vrolijk. De investeringen in sociaal beleid werpen hun vruchten af. In de laatste jaren hebben we veel mensen vooruitgeholpen en we houden nu nog meer dan 3 miljoen over. Nu uit de stukken definitief blijkt dat de gemeente gezond is, hebben we verdere ruimte om te investeren in de stad. Dat is hard nodig. Wij als SP-fractie kijken in de komende periode uit naar de collegevoorstellen hierin.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD

Meneer de voorzitter. Ook een gemeente onderneemt en waakt over het spel van opbrengsten en kosten. Soms zitten ambitie versus economische ontwikkelingen tegen en ga je in de min. Dat vraagt dan om actie, soms met enige dwang vanuit de provincie.

Voorzitter. De inspanningen van het vorige college zorgden ervoor dat we een dreiging vanuit de provincie hebben kunnen ombuigen naar een betere financiële status. We staan er simpelweg beter voor en dat met behoud van de ambitie voor onze stad. Wat de VVD-fractie betreft, houden wij die koers vast. Daarmee stemmen wij ook in met onderliggend raadsvoorstel.

Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Janssen.

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen

Op zichzelf is het natuurlijk een hartstikke mooi resultaat dat men een positief resultaat kan overleggen. Onze complimenten daarvoor. Ik zag dat ook binnen het nieuwe coalitieakkoord is vastgelegd dat het

college de vaste ambitie heeft om dit vooral in de komende jaren zo te houden. Dat vinden wij als Jongerenpartij een belangrijke voorwaarde voor een goed bestuur.

De communicatie rondom deze jaarrekening vinden wij wel enorm ongelukkig. Op 19 mei 2022 lazen wij het stuk in de krant over dit positieve resultaat. Het had wat ons betreft met veel meer sensitiviteit voor de actualiteit moeten worden geplaatst. Zeker wanneer nu, zegge en schrijven een maand later, het college met de hand omhoog moet staan bij de raad om tekorten op de lopende projecten af te dekken. Dit is niet zo gemakkelijk uit te leggen aan de burger. Wij vragen dan ook of u hier in de toekomst meer rekening mee wilt houden.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Heine.

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA

Dank u, voorzitter. Ik heb enkele vragen, omdat dit niet behandeld is in de commissie. De coronakosten waren vorig jaar lager dan de ontvangen coronasteun. Nu wordt 3 miljoen overgeheveld naar de bestemmingsreserve corona vanwege de toekomstige onzekerheid over corona. Maar eigenlijk is dit geld bestemd voor de coronaproblemen die er geweest zijn. Dus als er weer opnieuw een golf komt en er weer lockdowns komen, dan moet de overheid natuurlijk nieuwe steun geven.

Het CDA vindt dan ook dat er misschien moet worden gekeken of met dit coronageld verenigingen, muziekverenigingen, sportverenigingen, ondernemers die problemen misschien geholpen kunnen worden. Dan hebben we nog een vraag over het ziekteverzuim. Het ziekteverzuim is onder de 10%.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Mevrouw Heine, met betrekking tot de coronagelden die niet zijn besteed, denkt u niet dat op enig moment als zoiets zich niet alleen in Heerlen voordoet, maar ook in andere gemeenten, het Rijk zal zeggen dat vanwege de grote tekorten die er zijn of komen: "Beste gemeente, het is leuk en aardig. We hebben jullie dat geld gegeven om coronaproblemen op te lossen. Jullie hebben daar geen problemen aangetroffen. Kom maar terug met die centen". Als wij die anders reserveren, is dat dan niet vragen om problemen in de toekomst? Hoe denkt u daarover?

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA

Daarom denk ik dat het misschien verstandig is om ze uit te geven aan de mensen waar het voor bestemd is.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Als nu blijkt - dat blijkt kennelijk - dat degenen waar het voor bestemd was het niet hebben gekregen, omdat er geen aanvragen lagen of kennelijk geen vraag was naar die centen, dan zal uiteindelijk alleen maar kunnen blijken dat die centen teruggaan. Of hebt u daar een andere mening over?

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA

Dat weet ik niet. Het gaat nu naar de bestemmingsreserve corona, dus als er uiteindelijk geen aanvragen komen, dan kunnen we het daarvoor gebruiken. Maar ik denk dat veel sportverenigingen en muziekverenigingen die nog in de problemen zijn misschien helemaal niet weten dat er nog geld is voor corona. Misschien moeten we dat wel duidelijk maken.

De voorzitter

Dat was het?

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA

Nee, ik wil het ziekteverzuim nog noemen. Dat is onder de 10% gebleken. Dat blijken voornamelijk langdurig zieken te zijn. Nu gaan we twee coaches in dienst nemen voor het ziekteverzuim. Is dat wel verstandig? Wat kost dat? Wat heeft de arbodienst daar eigenlijk nog voor een zaak?
Dat was het, voorzitter.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Bertholet.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen

Dank u, voorzitter. Het is natuurlijk al vaker gezegd. Nadat we in 2019 over de financiële afgrond zijn gegaan met een negatieve algemene reserve, ziet de situatie er nu weer een stuk beter uit. Er is een overschot van 17 miljoen. Wij kunnen ons helemaal vinden in de verdeling. Er zal natuurlijk een behoorlijk deel naar onderhandenwerkzaamheden moeten gaan. Wij zijn ook voorstander van het vormen van die coronabestemmingsreserve. Want inderdaad, het lijkt er nu op dat we daar geld overhouden. Met de nadruk op 'lijkt', want er lijken weer nieuwe problemen opkomst te zijn. Dat betekent dat we uiteindelijk toch nog 3,5 miljoen kunnen toevoegen aan de algemene reserve, waardoor deze gelukkig weer positief is en waardoor het weerstandsvermogen weer op 1,2 zit. Daar waar het jarenlang eigenlijk op die minimale grens van 0,8 heeft gebalanceerd.

Ook dat nieuwe kengetal met betrekking tot weerstand zit al redelijk in de buurt van wat wij als raad willen. Dat ziet er dus allemaal goed uit. We komen ook goed uit de stresstest. Er wordt weleens gesuggereerd dat de financiële situatie van Heerlen bedenkelijk is. Goed, men haalt er allerlei merkwaardige argumenten bij. Maar als je naar deze toch goed doorontwikkelde stresstest kijkt, dan scoren we alleen met betrekking tot de schuldquote een categorie rood en voor de rest ziet het er goed uit.

Ook de accountantsverklaring levert op dat de jaarrekening getrouw en rechtmatig is zonder beperkingen. Dat is in het verleden weleens anders geweest. Ook de tolerantiegrenzen zijn niet overschreden. Daarmee wil ik zeggen dat ook het proces achter de schermen - de WFA kan mij daar wellicht in ondersteunen - inmiddels is verbeterd. De gemeente lijkt de zaak op orde te hebben.

Ik wil bij deze nog even dank uitspreken aan de wethouder van Financiën en zijn herstelplan en aan onze gemeentesecretaris, die ook via de zerobased budgettairing eigenlijk voor die discipline hebben gezorgd, waardoor wij dit resultaat hebben kunnen realiseren.

Wij stellen de jaarrekening vast en zijn akkoord met de verdeling.

De voorzitter

Dank u wel. Wethouder De Beer.

Wethouder De Beer

Voorzitter. In antwoord op die laatste reactie zal ik die dank uitbrengen aan mijn voorgangers en de vorige colleges.

De Jongerenpartij refereerde nog aan de kwestie rondom de communicatie. Die hebben we afgelopen maandag ook behandeld in de commissievergadering. Althans daar ben ik er ook op ingegaan dat de communicatie sec ging over de jaarrekening 2021. Dan kijken we terug. Ik snap dat dit wel landt in een context van nieuwe ontwikkelingen. We moeten ons daarvan bewust zijn. Dat signaal nemen we ook mee, met name in de richting van de communicatie rondom de begroting 2023 en verder.

Mevrouw Heine vraagt: kunnen we dat coronageld niet beter uitgeven, bijvoorbeeld aan verenigingen, ondernemers et cetera. Het reserveren van het geld in de bestemmingsreserve corona geeft ons altijd de mogelijkheid om tegen de achtergrond van een eventuele opleving van het virus alsnog in de loop van 2022 te kiezen om dat bijvoorbeeld voor zo'n doel in te zetten. Dus de bestemmingsreserve is in die zin besteedbaar voor coronagerelateerde naweën.

Overigens hebben we ook richting de verenigingen - dan betrek ik het maar even op mijn eigen portefeuille, sportverenigingen - een coronasubsidieregeling ingesteld. We constateren dat daar nog vrij weinig gebruik

van wordt gemaakt. Dus de vraag is ook: wat is de urgentie om dat geld nu in te zetten versus kunnen we dat reserveren in bijvoorbeeld zo'n bestemmingsreserve en kijken wat de actuele ontwikkelingen worden in de komende tijd om te bezien of dat geld misschien op een andere manier kan worden ingezet. Maar die ruimte hebben we nog.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

De wethouder zegt: "Met betrekking tot de coronagelden kijken we vooruit. We weten niet wat er nog gaat gebeuren". Bent u ook bereid om achteruit te kijken als blijkt dat er in bepaalde gevallen in onze stad onder het gesternte corona zaken zijn gebeurd waarvan bij nader inzien wordt gezegd dat we die ook anders hadden kunnen oplossen. Staat u daarvoor open of zegt u: "Wat geweest is, is geweest. De centen die wij overhouden van het verleden zetten wij alleen nog in voor problemen in de toekomst"?

Wethouder De Beer

Wij staan altijd open voor signalen vanuit de stad, op welke manier dan ook. Mocht dus blijken dat er zaken zijn die in het verleden hebben gespeeld en waarvan wij nu zeggen "achteraf gezien had dat financieel anders opgevangen of ingeregeld moeten worden", dan staan wij er uiteraard altijd voor open om daarnaar te kijken. Maar de insteek is in principe nu het vormen van een bestemmingsreserve ten behoeve van de ontwikkelingen.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Wethouder, u hebt het over urgentie. Als je de kranten leest en je hoort dat er nu toch veel faillissementen aankomen. Vanaf 1 oktober moeten ondernemers de btw-schulden en de loonbelastingsschulden gaan terugbetalen. Denkt u niet dat die urgentie er heel snel gaat komen? Brancheorganisaties van de horeca en Inretail zeggen dat er dadelijk een stroom aan faillissementen komt. Ik denk dus dat we dat geld dadelijk hard nodig gaan hebben en dat de urgentie best groot is.

Wethouder De Beer

Dan is het de vraag of dit op het bordje ligt van de gemeente of dat het Rijk moet kijken of op basis van landelijke regelingen bepaalde sectoren en bepaalde ondernemers tegemoet kunnen worden gekomen. Volgens mij hebt u daar recent ook nog schriftelijke vragen over gesteld en hebben wij daar ook schriftelijk op geantwoord. Wij hebben ook gewezen op de bestaande regelingen, bijvoorbeeld de Bbz-regeling en andere regelingen die daar ook voor aan zet staan. Mocht de actualiteit nopen om ook te kijken naar die bestemmingsreserves dan zullen we dat ook zeker doen.

Mevrouw Heine had een vraag over het ziekteverzuim. Dat ligt eigenlijk op het bordje van de burgemeester, maar omdat de vraag zo specifiek ging over de kosten van de inzet van medewerkers kan ik me voorstellen dat we gewoon toezeggen om daar schriftelijk op terug te komen. Bij deze.

De voorzitter

Lukt dat binnen een week?

Wethouder De Beer

Binnen een week, ja, prima. Het is uw toezegging. Ik verwoord hem alleen maar.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Als u dan toch iets schriftelijk gaat toezeggen over ziekteverzuim, kan dan ook een onderscheid worden gemaakt tussen de percentages kortdurend verzuim, middellangverzuim en lang verzuim? Nu staat er alleen maar een soort algeheel verhaal. Als er een mooie statistiekje wordt neergezet, hebben we dat ook een beetje in beeld en weten we waar we over praten.

De voorzitter

Dan maak ik er even twee weken van.

Wethouder De Beer

De heer Bertholet heeft nog even teruggekeken op het hele verhaal van de jaarrekening. We hebben vandaag ook nog met elkaar contact gehad en geconstateerd dat het scherpe oog van de heer Bertholet er nog een fout uit heeft weten te halen. Dat hebben we vandaag per memo gecommuniceerd naar de raad.

De voorzitter

Waarvoor dank. Heeft iemand nog behoefte aan een tweede termijn?

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)

Ik heb nog een vraag aan wethouder De Beer. Ik heb dat afgelopen dinsdag ook in de commissievergadering ter sprake gebracht. Dat ging over de schuldenratio. Het is allemaal heel mooi. We hebben een heel mooi resultaat, maar de VNG zegt dat op het moment dat ik een schuldenratio heb van 80% of meer, ik als gemeente risicovol ben. Uit de jaarstukken 2021 blijkt dat de gemeente een schuldenratio heeft van 95%. Ik heb die vraag gesteld. U hebt daarop geantwoord. Maar de zorg die ik daarover heb, heeft u niet bij mij weggenomen.

Wethouder De Beer

Ik heb gewezen op het feit dat de schuldenratio in termen van risico neerslaat op de begroting ten aanzien van de rentekosten. De rentelasten van de gemeente hangen natuurlijk samen met de hoogte van de schulden en de schuldenpositie. Daarvan heb ik gezegd dat we het renterisico opnieuw in beeld gaan brengen aan de hand van de begroting via de renterisiconorm. Dat is een aparte paragraaf in de begroting. We zullen ook een doorkijk geven naar wat een eventuele rentestijging - de rente is nu al aan het stijgen - betekent in termen van last van die begroting. Daar moeten we ook rekening mee houden bij de meerjarenraming.

De accountant hanteert overigens een grens van 100% als signaalwaarde. Er zijn dus verschillende waardes in omloop. Maar de zorg die de heer Jacobs daarover uitspreekt, is ook onze zorg in die zin dat wij alert moeten zijn op bijvoorbeeld de stijgende rente en de renterisico's die we daarmee lopen.

De voorzitter

Dank u wel. Heeft iemand nog behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Kunnen wij de jaarstukken daarmee vaststellen? Dat is het geval.

Dank u wel.

11. Vaststellen Zomernota 2022

24. Kaderbrief 2023

27. Bijstellen budgetten investeringsprojecten

De voorzitter

Wie wil daarover het woord voeren? De heer Bertholet.

Eerste termijn

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen

Dank u, voorzitter. Ik dreig een beetje het slachtoffer van mijn eigen voorstel te worden, want het is moeilijk om ze op een gegeven moment allemaal uit elkaar te halen. Laat ik beginnen met de Zomernota. Die kunt u wat ons betreft vaststellen. Deze is ook niet zo spannend. Het is een tussenrapportage, waarbij het met name gaat om budgettaire neutrale verschuivingen van het ene programma naar het andere. Er wordt wel een bestemmingsreserve gevormd met betrekking tot het thuiswerken. Ik ben nooit zo blij met nieuwe bestemmingsreserves. Maar goed, ik kan me hier wel iets bij voorstellen.

De cijfers uit de Zomernota zijn inmiddels ook weer overruled door de meicirculaire. Die ziet er op zich, althans voor de korte termijn, niet slecht uit. Ook hier lijkt het voor de lange termijn. Maar goed, er zijn natuurlijk een aantal behoorlijk donkere wolken. Die 6,4 voor de korte termijn die onze financiële kaders verruimt, zou weleens heel gauw kunnen verdampen. Ik verwacht op korte termijn al donkere wolken in Den Haag. Dan wordt er bezuinigd. Als er wordt bezuinigd, dan leidt dat tot onderuitputting. Via het trap-op-trap-afprincipe leidt dat tot minder uitgaven en een verruiming van het Gemeentefonds of zelfs tot bezuinigingen ten aanzien van het Gemeentefonds voor de gemeenten. Dat is een eerste donkere wolk. Daarnaast hebben we natuurlijk de oorlog in Oekraïne en de inflatie. De tekorten aan van alles en nog wat leiden ertoe dat op de middellange termijn - ik vrees zelfs al dit jaar - begrotingen moeten worden bijgesteld. Dus die vreugde, we hebben net via de jaarrekening kunnen vaststellen dat de financiële positie van de gemeente is verbeterd. Maar goed, het zou weleens zo kunnen zijn dat dit op korte termijn gaat omslaan.

Dan kom ik uit bij de kadernota. Deze heeft weinig inhoud. Vorig jaar was dat een behoorlijk lijvig stuk. We hebben daar een kleine algemene beschouwing van gemaakt om daar ons zegje over te doen. Maar ja, dit jaar hoeft het college dat niet te doen. In de regelgeving staat ook dat dit niet hoeft in het verkiezingsjaar. Het coalitieakkoord is nog vers van de pers. De inkt is nog maar net opgedroogd. Dat lijkt inderdaad ook niet zo zinvol.

Er worden vanuit Den Haag wel een aantal nieuwe notities aangekondigd, waar ik erg benieuwd naar ben. De notitie lokale heffing en de notitie paragraaf bedrijfsvoering lijken ons toch weer in een strakker keurslijf te dringen. Maar goed, dat is op zich niet verkeerd. We moeten ook nog wat extra overzichten gaan aanleveren. Daar begint het al. Maar voor de korte termijn lijkt het er niet slecht uit te zien.

Als ik dan naar het voorstel ga kijken met betrekking tot de bijstelling budgetten investeringsprojecten - het gaat om projecten die nu al worden uitgevoerd - dan komt het college met een voorstel van 10,6 miljoen. Dat lijkt een enorm bedrag. Ik vrees dat het te weinig c.q. veel te weinig zal zijn. Ik zou aan het college willen vragen om het realiteitsgehalte - dat mis ik een beetje - als je dat überhaupt al kan inschatten door de bizarre ontwikkelingen in de wereld op dit moment. Ik zou vanavond aan het college willen vragen om het totaalbedrag van al die projecten te geven. Dan krijgen we een idee van welk percentage van het totaalbedrag die 10,6 miljoen is.

In die 10,6 miljoen zitten niet eens alle lopende projecten, dus ik vrees dat het daar fout gaat. Dan kom ik bij ons coalitieakkoord uit. Dat barst van de ambities. Prima. Maar ik denk dan toch dat voor de korte termijn wat meer realiteitszin nodig is. Ik zou bijna willen vragen om een prioriteitennota, want ik vrees dat een aantal van die ambities gewoon niet gerealiseerd kunnen gaan worden. We moeten ons dan afvragen of dat centrumbad wel op korte termijn zo nodig is of de aanpak van het Maankwartier-Noord. Ik vrees dat je daar dus keuzes in zult moeten maken. Nu lijkt het erop dat het college dat allemaal gaat realiseren. Ik ben benieuwd wat de begroting en het meerjarig bestuurlijk programma laten zien.

Wij als OPH hopen dat er een stukje realiteitszin in zit. We zijn erg benieuwd naar in hoeverre de ambities in de begroting zijn terug te vinden en naar in hoeverre daar nog financiële ruimte voor is. Daar heb ik namelijk heel grote twijfel over. Die 10,6 lijkt dus inderdaad een slag in de lucht. Ik vrees dat het een veel groter bedrag moet gaan worden, omdat allerlei ontwikkelingen nu veel structureler en veel langer gaan duren dan allerlei economen, deskundigen en instituten ons in eerdere instantie hebben willen doen voorspiegelen. We wisten ook niet beter, maar het ziet er nu allemaal toch een stuk somberder uit. U kunt zich dus voorstellen dat we erg benieuwd zijn naar de begroting. Nogmaals, het moet natuurlijk wel allemaal realiteit zijn. We hebben in Heerlen genoeg kastelen. We hebben geen behoefte aan een nieuw luchtkasteel. De SP heeft al een nieuw luchtkasteel gecreëerd met betrekking tot de buurtsupermarkt in Zeswegen. We hebben geen behoefte aan meer luchtkastelen. Er is één voordeel: een luchtkasteel kan worden gebouwd zonder bouwmaterialen en heeft ook geen last van inflatie.

Dank u.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Vrusch.

Mevrouw Vrusch, SP

Dank u wel, voorzitter. Voor ons ligt een ambitiedocument van Heerlen-Centrum. Het is een prachtig document. Het barst van de ambities. We gaan niet alleen investeren in het centrum, maar we gaan ook enorm veel investeren in de wijken. Dat is ook nodig om het hoofd te kunnen bieden aan de inhoudelijke opgaves. Financiële problemen kunnen wij ons daarbij niet veroorloven. In de laatste jaren hebben we een sterk sociaal beleid gevoerd. Dat was niet alleen financieel verantwoord, maar ook voordelig. De Zomernota toont positieve cijfers, maar ook de meerjarenbegroting biedt een doorkijk naar positieve saldo's in de aankomende jaren. Vooral nu moeten we de ingezette lijn in het coalitieakkoord volgen en moeten we investeren in onze stad.

Voorzichtigheid met prognoses is hierbij wel geboden. Overal om ons heen stijgen de kosten. In de bouwsector is dat dus ook niet anders. Materialen, arbeidskrachten, het is allemaal schaars. Bijna elk lopend project kent op dit moment overschrijdingen. Het is goed om kritisch te blijven op projectbudgetten, maar we moeten ook vooral blijven investeren in de juiste zaken. Van het extra benodigde budget zien wij dat het overgrote deel is bestemd voor projecten met grote maatschappelijke waarde. Niet alleen in het centrum, maar ook in de wijken. Kwaliteit moet hier absoluut de boventoon blijven voeren. De budgetvergroting leidt tot hogere jaarlijkse investeringen, maar gelet op de positieve bedragen in de meerjarenbegroting leiden de extra investeringen in onze stad niet tot financiële problemen en kunnen wij deze belangrijke projecten blijven dragen.

Voor het college hebben wij wel de vraag of de vernieuwde projectbudgetten zijn gebaseerd op de daadwerkelijke prijsverhogingen zoals in 2021 of 2022 of dat er nog een gemiddelde stijging is aangehouden van omtrent de 3%. Daarnaast vragen wij u ook als u een tweemaandelijks update geeft, om ons op de hoogte te houden - voor zover dat kan en mag - over het verloop van de aanbestedingen en of er ook voldoende inschrijvers zijn per project.

Tot slot lopen er nog meer projecten behalve die in deze brief zijn opgenomen. Wanneer verwacht de wethouder dat wij voor die projecten een voorstel krijgen? Passen die dan binnen de gestelde budgetten met het oog op de komende flinke prijsstijgingen? Verder kijkt de SP-fractie erg uit naar het meerjarig bestuurlijk programma en de begroting in november.

Dank u wel.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Mevrouw Vrusch had het in haar vorige bijdrage met betrekking tot de jaarrekening over sociaal beleid dat zich terugverdiend. Ze heeft het nu over een voordelig sociaal beleid. Kan zij daar enige indicatie van geven? Waaruit blijkt dat het sociaal beleid ... Los van het ethische aspect. Het lijkt erop dat zij de financiële dimensie wil duiden. Waaruit blijkt bijvoorbeeld dat het sociaal beleid dat wij in Heerlen voeren en waar wij heel veel geld aan uitgeven - ruim 200 miljoen, het gaat eerder naar de 300 dan naar de 200 - zich terugverdiend? Waarom noemt u dit voordelig beleid?

Mevrouw Vrusch, SP

Dat kunnen projecten op de lange termijn zijn. Neem bijvoorbeeld het onderdeel beschermd wonen. Ik meen dat op pagina 96 staat dat er op dit moment een overschot is van 2,4 miljoen. Toegegeven, daar willen we ook een aantal ton van doorschuiven. Maar als we op de lange termijn dit beleid blijven aanhouden, dan maken we ook voordeel daarvan.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Maar waarin komt dat dan tot uitdrukking? Nogmaals, daar schermen wij altijd mee. Wij zijn daar ook altijd in meegegaan. Er is natuurlijk een sociale en ethische dimensie. Uit welke kengetallen blijkt bijvoorbeeld dat de investeringen in het sociaal beleid zich terugverdienen? Dat is ook waar we altijd door een aantal partijen op bekritiseerd zijn. De SP is natuurlijk ... Wij waren dat in het verleden ook. Als sociaalliberaal

blijf ik nog altijd voorstander van die investeringen. Maar waaruit blijkt dat? Hebben jullie daar een idee van?

Mevrouw Vrusch, SP

Ten eerste is het fijn om te horen dat u voorstander bent van de investeringen. Kijk bijvoorbeeld naar de bijstandsdichtheid. Heerlen hoort bij de acht gemeenten met de hoogste bijstandsdichtheid in Nederland. Wij zijn wel de enige gemeente met ander beleid. Wij zijn ook de enige gemeente waar de bijstandscijfers in de laatste jaren dalen, terwijl deze op andere plekken landelijk allemaal stijgen.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Dat is maar hoe je naar de cijfers kijkt.

De voorzitter

Meneer Bertholet, het gaat via de voorzitter. U moet dus even wachten tot ik heb gezegd: dit is uw derde en laatste interruptie. Gaat uw gang.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Het ligt er maar aan hoe je naar de cijfers kijkt. Er wordt niet voor niets gezegd: je hebt leugens, grote leugens en statistieken. Die cijfers kun je natuurlijk altijd aanvechten. Dat gebeurt natuurlijk ook in de politiek. Maar goed, jullie hebben daar dus voor de rest geen indicatie van. Oké, wij komen daarop terug.

De voorzitter

Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Dragstra.

De heer Dragstra, D66

Dank u wel, voorzitter. De stukken zijn helder met mooie ambities. Voor wat betreft de financiële doorkijk zijn er ook positieve cijfers. Maar zoals de heer Bertholet net ook al uitgebreid aangaf, weten we niet wat de toekomst gaat brengen met het oog op de diverse crises. Het blijven immers onzekere tijden.

Voorzitter. Aangezien we deze stukken niet in de commissie hebben behandeld, hebben we een technische vraag ten aanzien van de Zomernota. Pagina 12, onder het kopje duurzaamheid. Aan het einde van deze paragraaf staat dat er een doorkijk naar de aanpak van duurzaamheid in de komende jaren is gemaakt. Deze konden wij echter niet terugvinden. Kan de wethouder deze verstrekken? Dat was eigenlijk de enige vraag.

Tot zover.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD

Meneer de voorzitter. De samenhang van deze stukken spreekt voor zich. Daar waar de Zomernota slechts een momentopname is om kennis te nemen van of we in de pas lopen ten opzichte van de begroting, kijkt de kaderbrief vooruit. Helaas worden we tussentijds op trieste wijze ingehaald door de economische ontwikkeling met als gevolg het verzoek tot bijstelling van het investeringsbudget.

Voorzitter. Het is van belang dat we die laatste gaan vaststellen. Het van buiten komend onheil moeten gegeven het cijfer van vandaag geen wig drijven in onze ambitie voor onze stad. Het mes ergens in laten steken en stoppen met een project is gewoon geen optie. De vrees - meneer Bertholet gaf dat ook al aan - of dit voldoende is. De tijd zal dat uitwijzen. We kunnen niet in een glazen bol kijken.

Voorzitter. We hebben laten zien, getuige de jaarrekening, de zomernota, maar ook de kaderbrief, dat ons college in staat is om de vinger aan de pols te houden en om bij te sturen. Betekent dit een vrijbrief om

naar believen te handelen? Uiteraard niet. Gelukkig herkent het college dat ook door de raad via een tweemaandelijks update op de hoogte te houden.

Ten aanzien van de kaderbrief. Het coalitieakkoord is wat ons betreft het kader om tot de uitwerking van de begroting te komen. Dat coalitieakkoord heeft het in zich om in het najaar een stuk aan de raad te presenteren met een goede balans tussen ambitie en financieel gezond blijven.

Voorzitter, resumé. De voorgestelde raadsbesluiten van de agendapunten 11, 24 en 27 kunnen op instemming rekenen van de VVD.

Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Heine.

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA

Dank u, voorzitter. De terrassen krijgen nog twee jaar uitbreiding. Onze vraag is: wat gaat u doen voor al die horeca-ondernemers die net buiten de pleinen liggen, niet kunnen profiteren van de uitbreiding en daardoor misschien minder bezoekers op hun terras krijgen doordat er meer ruimte voor de anderen is?

Betreffende de cultuur. Heerlen heeft een uniek karakter door haar regionale ligging, rijke historisch verleden en de groeiende street-art scene. Daarnaast hebben we een theater dat goed staat aangeschreven in de regio en het land en we hebben een volwaardig poppodium. Bovendien biedt Heerlen onderdak aan bijzondere culturele evenementen, zoals Cultura Nova en The Notorious IBE. Het CDA Heerlen is hier trots op en denkt dat onze stad een serieuze kans maakt om in 2033 culturele hoofdstad van Europa te worden. 2033 lijkt ver weg, maar meestal beginnen de voorbereidingen hiervan al zo'n 8 tot 10 jaar van tevoren. Omliggende steden in de regio, neem de provinciehoofdstad Maastricht, willen graag actief meelobbyen om Heerlen in 2033 culturele hoofdstad van Europa te maken. Dat maakt de kans van slagen alleen maar groter. Tegelijkertijd versterkt het ook nog eens de regionale samenwerking. Omarmt het college het voorstel om Heerlen culturele hoofdstad van Europa in 2033 te maken? Is het college bereid om samen met partners en omliggende steden in de regio actief hiervoor te gaan lobbyen?

Verder gaan wij natuurlijk akkoord met de kaderbrief, omdat hierin het coalitieakkoord wordt verwerkt. Het is belangrijk dat de donkere wolken die de heer Bertholet uitvoerig heeft gespecificeerd hierin worden meegenomen.

Dat was het, voorzitter.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers

Meneer de voorzitter. Laat ik me eens beperken tot agendapunt 27, bijstellen budgetten investeringsprojecten. Daar zat een bijlage bij die vooralsnog geheim is. Ik begrijp dat deze geheim blijft tot het laatste project is afgerond. Ik weet ook niet of we die geheimhouding vooraf of achteraf moeten bekrachtigen. Dat is nog weleens een dingetje geweest. We gaan dus zien wat er moet gebeuren.

Ik heb dat stuk natuurlijk ingezien. Ik wil daar natuurlijk wel iets over zeggen. Maar voordat ik daardoor in de problemen kom, is het natuurlijk aan u om te handelen zoals u moet handelen als ik iets wil zeggen over het stuk.

De voorzitter

En dat is?

De heer Leers, Hart-Leers

Het is vooralsnog geen publiek stuk. Als u zegt dat het geheime stuk hier publiek kan worden besproken, dan zet ik mijn betoog publiek voort.

De voorzitter

Nee, dat is niet het geval. Dat kan niet.

De heer Leers, Hart-Leers

Ik wil graag iets zeggen over het stuk dat ik heb ingezien. Dus ik denk dat u dan de zaal, op de raadsleden na, moet ruimen.

De voorzitter

Ik kijk even of dat wordt ondersteund door andere raadsleden, want we hebben een vijfde deel van de raad nodig om dat te ondersteunen.

De heer Leers, Hart-Leers

Voorzitter. Dat zou dan nieuw zijn voor mij. Mij is vooralsnog bekend dat als je stukken kunt inzien en kennis kunt nemen van de inhoud daarvan, hier daar ook over kan worden gepraat. Ik zou het erg vreemd vinden als er stukken door het college onder geheimhouding ter inzage worden gelegd en je daarover wilt spreken, je daar vervolgens niet over mag spreken. Dan vraag ik me af wat überhaupt de waarde is van die informatie.

De voorzitter

Het gaat erom of we deze vergadering onder geheimhouding moeten voortzetten. De griffier.

De griffier

Dank, voorzitter. Het is toch redelijk eenvoudig. Het is geen raadsvoorstel, maar het is een bijlage bij een raadsvoorstel. We hebben nu juist met elkaar afgesproken dat het een aantal dagen ter inzage heeft gelegen om er nu niet in de openbaarheid over te hoeven spreken. Als de raad dat wel wil, dan zullen acht leden dat moeten aandragen of de voorzitter moet het noodzakelijk vinden. Zo zijn de regels.

Ik wil daar wel aan toevoegen dat het lastig is, want we zijn niet thuis. We zijn hier in een oud gebouw. De beveiliging is slecht te regelen. Ik ga de geheimhouding dan niet garanderen. Ik denk dat dit niet de voorkeur heeft. Maar de regels zijn de regels.

De heer Leers, Hart-Leers

Ja, regels zijn regels, maar we hebben het hier over een extra budget van 10,6 miljoen. Het college heeft eigenlijk te elfder ure gezegd: "We hadden dit graag aan deze agenda toegevoegd. We vinden dit belangrijk". Het vorige college heeft er niets mee gedaan, omdat men op de winkel paste en zei: we willen dat overlaten aan een nieuw college. Terwijl ik denk: ook als je op een winkel past en het gaat over 10,6 miljoen en die komen niet van de ene dag op de andere, waarom wacht je dan tot het allerlaatste moment om dit met ons te bespreken? Zoals voorgaande sprekers zeiden, het is nagenoeg zeker dat het niet bij die 10,6 miljoen blijft.

Ik heb het stuk ingezien. Zonder te spreken over de inhoud ervan, kun je de conclusie trekken dat projecten die op pagina 2 tot 6 in het openbaar stuk staan, deels zijn afgerond. Ik vraag me het volgende af. Als zo'n project is afgerond en je weet dat het meer heeft gekost dan ervoor was begroot, waarom trek je dan niet vooraf aan de bel? Ik ga er niet vanuit dat er zomaar leidingen worden getrokken of verdiepingen worden opgetrokken en dat vervolgens wordt gezegd: gemeente Heerlen, dit was meerwerk, kom maar met de centen over de brug. Als we zo te werk gaan in deze gemeente, dan weet ik zeker dat we niet genoeg hebben aan die 10,6 miljoen en zeker ook niet aan 20,30,40 of 50 miljoen. Dan zetten we de deur wagenwijd open voor iedereen die metselt of andere dingen levert aan de gemeente Heerlen.

Dus wat mij betreft - zeker na het lezen van dat geheime stuk - ben ik er allerm minst gerust op dat we hier genoeg prioriteit aan geven. Ik zou daarom ook graag van het college willen weten waarom dit nu haasje repje wordt toegevoegd. Ik begrijp dat wel, maar waarom heb je niet maanden eerder aan de bel getrokken

en gezegd: "Beste jongens en meisjes in de gemeenteraad, er dreigen hier wat dingen mis te gaan. Jullie zien dat overal gebeuren, zo ook in onze gemeente Heerlen, hoe gaan we daarmee om? Hoe gaan we dat regelen?" Zoals een van de voorgaande sprekers zei: wel over de brug komen met 17, zoveel miljoen over, maar het feit 10,6 miljoen extra budget, wordt hier zo lang mogelijk voor de borst gehouden. Dat kan natuurlijk niet. Ik ben dus erg benieuwd naar hoe het hiermee zit. Ik ben vooralsnog dan ook niet van plan om in te stemmen met het bijstellen van de budgetten voor de investeringsprojecten. Waarom? Daar heb ik net mijn motivatie voor gegeven. Dan is het einde nog lange na niet in zicht. Je zou ook kunnen zeggen: waar kunnen we versoberen? Wat kunnen we niet door laten gaan? Wat is van levensbelang en welke dingen zouden we kunnen uitsmeren over een langere tijd? Wat zijn de alternatieven?

Mevrouw Vrusch, SP (interruptie)

Het college kan deze vraag toch beantwoorden?

De voorzitter

Ja, deze vragen kunnen allemaal worden beantwoord.

De heer Leers, Hart-Leers

Het college kan deze vraag zeker beantwoorden. Of het nu dit college of het vorige college is, laten we dan voor het gemak eens zeggen het vorige college, had veel eerder aan de bel moeten trekken. Het had ons moeten informeren over het feit dat allerlei grote projecten buiten de pas lopen. Er wordt bijvoorbeeld aangegeven dat er een zwembad, een filmhuis, een filmhub komt. Ik noem maar wat voorbeelden. Dat zijn miljoenenprojecten, waarbij je er nu al vanuit kan gaan dat daar ook miljoenen bij moeten. Ik vind het dus een kwalijke zaak dat wij zo lang hebben moeten wachten. En dat als allerlaatste punt van deze agenda 10,6 miljoen extra budget wordt toegevoegd, waarvan wij allemaal, dus ook het college, niet weten of dat wel genoeg zal zijn. Mij verbaast dat. Ik vind dat eigenlijk ook wel een heel kwalijke zaak. Ik ben dus zeer benieuwd hoe het college daarop reageert.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Géron.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Ik was in concentratie aan het luisteren.

De heer Verreck, PvdA

Voorzitter. Even voor de orde, want ik begrijp het niet meer. Er wordt achter mij gevraagd om een soort besloten, geheime vergadering. Gebeurt daar iets mee of gebeurt daar niets mee? Ik ben even de draad kwijt. Meneer Leers gaat vervolgens door met zijn volledige betoog, waarbij ik denk - dat ben ik eens met mevrouw Vrusch - dat het volstrekt geen enkel probleem is om al die vragen te beantwoorden. Ik snap dus niet waar de fuss over is. Ik begrijp dus even niet wat er nu gebeurt. Graag een heldere uitspraak van u wat we nu gaan doen.

De voorzitter

Volgens mij heeft de heer Leers alleen maar vragen gesteld die door het college kunnen worden beantwoord. Ik zie dus geen aanleiding om nu in stemming te brengen om de vergadering besloten te maken met alle gevolgen van dien. Wij gaan gewoon die eerste termijn afhandelen. Dan kunnen we altijd in tweede termijn nog kijken of dat voldoende is, lijkt mij.

De heer Verreck, PvdA

Dank u wel.

De heer Leers, Hart-Leers

Behalve als natuurlijk blijkt dat er in deze raad zeven andere raadsleden te vinden zijn die zeggen: dat geheime stuk willen we hier met z'n allen besproken zien. Mocht dat zo zijn - dat is een oproep naar u allen - dan hoor ik dat graag. Dan hoeft wat mij betreft niet te worden gewacht tot de tweede termijn. Dan is dat duidelijk.

De voorzitter

Goed. Mevrouw Géron gaat u verder.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Ik ga beginnen. Ik ga het hebben over de Kaderbrief. De meerjarige begroting is natuurlijk gestoeld op het coalitieakkoord, maar ik wil een paar dingen nader belichten. Een dierenwelzijnsnota voor Heerlen is in voorbereiding. Die is voorzien voor het einde van dit jaar. Daaraan voorafgaand wordt bekeken hoe de dienstverleningsovereenkomst is met de dierenbescherming. Dan wordt ook zicht gekregen op de daaruit voortvloeiende kosten. Dat is dus een punt van aandacht voor de komende begroting.

Datzelfde geldt ook voor de overgenomen PvdD-motie over zwervkatten, van januari 2022.

Dan de zorg over klimaat. Nederlandse klimaatwetenschappers hebben geen vertrouwen in het beperken van de opwarming van de aarde tot onder de 2 graden, zoals dat in het Klimaatakkoord van Parijs is afgesproken. Oorzaken en gevolgen van klimaatverandering ondervinden we dagelijks. Dit loopt uiteen van het verlies van biodiversiteit - per uur sterven momenteel zeven soorten uit - slechte luchtkwaliteit tot stijgende temperaturen. Wereldwijd zijn er nog meer problemen en rampen. Tot nu toe staat wateroverlast vooral in beeld, maar ook hittestress is een niet te onderschatten factor. Dit alles raakt onmiddellijk aan de leefbaarheid en is van invloed op de volksgezondheid. Daarmee is het aandachtspunt nummer 1.

Met energietransitie, klimaatadaptatie en een circulair Heerlen moeten wij onze verantwoordelijkheid nemen om de opwarming van de aarde te beperken. Deze duurzaamheidsaspecten komen volop aan bod in het coalitieakkoord en dienen daarmee voldoende budget te krijgen in de begroting.

In het coalitieakkoord is meermaals de ambitie geuit tot radicaal vergroenen. Vanzelfsprekend hoort hier een passend budget bij.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Het is merkwaardig wat mevrouw Géron nu doet. Volgens mij zit mevrouw Géron met haar partij in de coalitie en is het daar om daar budget voor vrij te maken. Anders moet u verklaren wat u met deze opmerking wilt in deze raad.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Zoals ik in het begin al zei, wil ik gewoon een paar punten nader belichten. Als Partij voor de Dieren vinden wij dat een aantal onderwerpen misschien wat minder aandacht krijgen in deze raad. Daarom wil ik het daarover hebben.

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen (interruptie)

Mevrouw Géron, ik heb even een interruptie. U hebt willens en wetens samen met uw collega's het nieuwe coalitieakkoord ondertekend. Als u dat vindt, dan had u ervoor moeten zorgen dat het daarin voldoende belicht werd. Als u daar ontevreden mee bent, dan zult u dat met uw coalitiegenoten moeten bespreken.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Meneer Janssen, ik ben geen eens ontevreden. Het coalitieakkoord is meer op hoofdlijnen, op ruwere lijnen. Toen ik net begon, heb ik gezegd dat ik een paar punten wil uitlichten. Als u mij toestaat, ga ik nu verder.

De voorzitter

Gaat uw gang.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Het nieuwsbericht over de transportschaarste op het elektriciteitsnet en de maximale belastbaarheid van het net heeft ons allen waarschijnlijk bereikt. Dat betekent dat de energietransitie zou kunnen gaan stagneren. In een schrijven van het college aan minister Jetten is hieromtrent al de noodklok geluid. Oplossingen die in dat schrijven worden aangedragen, zoals peer-to-peerlevering en batterijopslag niet meer via het elektriciteitsnet te laten lopen, zullen investeringen vragen die ook moeten worden meegenomen in de komende begroting.

Op het gebied van verduurzaming hebben we in Heerlen nog veel stappen te zetten. Er is een inhaalslag nodig bij de isolatie- en energietransitie van bestaande woningen. Daarnaast zullen we vanwege de grondstoffschaarste en de CO₂-uitstoot steeds meer gebruik moeten maken van circulaire en biobasedmaterialen, zoals hout en cross laminated timber (CLT). Dit hout is afkomstig uit duurzame bossen en heeft een keurmerk. Het heeft tijdens de groei CO₂ opgeslagen. Bij de toepassing in de bouw komt er nauwelijks CO₂ vrij. Dit in tegenstelling tot cement dat wereldwijd verantwoordelijk is voor 8% van de CO₂-uitstoot.

Nu kom ik bijna aan het einde. Voor al deze duurzame aanpassingen in bestaande en nieuwe woningen kan de WoonWijzerWinkel de inwoners van Heerlen voorzien van een objectief en onafhankelijk advies. Een adviesgesprek kost € 89. Om de gang naar de WoonWijzerWinkel te stimuleren en omdat maatregelen als ontstening en afkoppeling van regenwater de gemeente Heerlen helpen bij de aanpak van wateroverlast, vindt de Partij voor de Dieren dat een consult gratis zou moeten zijn. De kosten hiervan zouden moeten worden meegenomen in de Begroting 2023.

Tot slot, voorzitter. Ook in het coalitieakkoord is overeengekomen dat de burger meer moet worden betrokken middels een burgerberaad en een burgerbegroting. Met de kosten die voor de organisatie van zo'n burgerberaad nodig zijn dient ook in de Begroting 2023 rekening te worden gehouden.

Tot zover.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Mevrouw Géron had het over de WoonWijzerWinkel en de kosten van een kennismakingsgesprek. Is er ondertussen verandering gekomen in het feit dat er kennelijk subsidie beschikbaar was om juist het kennismakingsgesprek en de begeleiding daarbij voor degenen die zich melden bij de WoonWijzerWinkel kosteloos te maken? Is dat ondertussen veranderd? Zo ja, was dat dan zeer waarschijnlijk de aanleiding tot het stellen van de vraag die mevrouw Géron heeft gesteld? Hoe zit dat? Zou zij daar nadere duiding aan kunnen geven?

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Ik kan die vraag niet beantwoorden.

De voorzitter

De vraag was wel aan u, maar u kunt de vraag niet beantwoorden. Dan kijken we ...

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Ik kan die vraag niet beantwoorden. Ik weet dat er kosten worden berekend. Ik vraag of we daar iets mee kunnen. Kunnen de inwoners van Heerlen terecht bij de WoonWijzerWinkel zonder dat er kosten in rekening worden gebracht, de kosten worden verrekend of iets dergelijks.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Via de voorzitter aan mevrouw Géron. We zouden het er wellicht over eens kunnen worden. U geeft aan dat men ervoor moet betalen en ik verkeer in de veronderstelling dat dit wordt gesubsidieerd. We moeten het dan in het midden laten en het antwoord doorschuiven aan het college. Kunnen we ons er zo in vinden in de hoop dat het college dat ook goed heeft gehoord?

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Ja, dat lijkt mij in orde. Maar bij mijn weten worden die kosten op dit moment in rekening gebracht.

De voorzitter

Dan wachten we de reactie af van het college. Meneer Janssen.

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen

Dank u wel, voorzitter. Misschien even gemakshalve omdat de punten toch bij elkaar gegroepeerd zijn, heb ik nog even een korte opmerking over het bijstellen van de budgetten van de investeringsprojecten. In zijn geheel begrijpen wij dat in het licht van de huidige ontwikkelingen de budgetten moeten worden bijgesteld. Ik heb wel een opmerking. Een van de projecten werd kort voor de verkiezingen met veel trots geopend door de wethouder Cultuur. Het voelt dan ook heel wrang dat na de verkiezingen achteraf nog een bonnetje komt en dat we dan meerkosten moeten afrekenen voor een project dat in mijn beleving al lang en breed afgerond had moeten zijn. Dat voelt niet lekker, maar we begrijpen wel dat die meerkosten komen.

We hebben met veel interesse de zomernota gelezen. De positieve ontwikkeling op het terugdringen van de kosten in het sociaal domein, en dan specifiek de dalende trend met betrekking tot de uitkeringsgerechtigden stemt ons zeer positief. Dit is een signaal dat steeds meer Heerlenaren de weg naar betaald werk hebben gevonden in de afgelopen economisch sterke periode. Ook de beweging van onderwijs naar de binnenstad stemt ons zeer positief. We hopen dan ook dat er nog dit jaar meer concrete stappen worden ondernomen om hier ook echt beweging in te krijgen.

Maar we maken ons wel zorgen dat er in de zomernota nergens een noemenswaardig woord wordt gerept over de problematiek op de woningmarkt. Deze wordt wellicht voor veel jonge burgers verergerd door de sterk stijgende hypotheekrente. Behoudens een verbod op kamerverhuur - dat niet echt een bijdrage levert aan het terugdringen van de krapte - kan ik niets terugvinden van wellicht het belangrijkste issue in onze gemeente op dit moment. Het is een ontwikkeling die behoorlijk veel impact heeft op veel jongeren en starters. We zijn dan ook teleurgesteld dat hier geen aandacht aan is besteed. We verwachten vanzelfsprekend een antwoord op waarom dit niet is gedaan.

Ook zijn we blij met het initiatief Heerlen-Noord. We onderkennen het belang hiervan. We maken ons wel zorgen over de financiële risico's die het project Heerlen-Noord met zich meebrengt. De term voorfinanciering in deze draagt behoorlijk wat risico's met zich mee. Immers wanneer bijvoorbeeld het Rijk niet over de brug komt, bij wie gaat u die middelen dan terughalen?

Onze aandacht gaat dan ook uit naar de beantwoording van enkele van de artikel 33-vragen van onze collega's van de OPH, die zij reeds hebben gesteld op dit onderwerp. Maar wel willen wij ook duidelijker zien wat het verschil gaat zijn tussen het zogenoemde going concern qua investeringen in Heerlen-Noord en de toevoeging die de Alliantie gaat bewerkstelligen. We vinden het dan ook enorm van belang dat het college dit ook duidelijk inzichtelijk maakt.

Verder realiseren wij ons dat de sterk stijgende inflatie, de krapte op de arbeidsmarkt en de stijgende energiekosten een complicerende factor zijn voor de komende periode. Ook zijn er signalen dat de koopkracht dit jaar af gaat nemen. We zijn dan ook erg benieuwd naar het inzicht van het huidige college in het effect voor de burgers van Heerlen. Wat betekent dit voor onze lokale ondernemers die veelal de afgelopen coronaperiode nog niet te boven zijn? Veel van hen kampen namelijk nog met forse belastingschulden en uitgestelde lasten.

Ook onderkent deze zomernota onvoldoende de impact van de stijgende energieprijzen op de middeninkomens en ondernemers. Het lijkt in deze nota alsof de problematiek slechts is voorbehouden aan hetgeen de gemeente zelf raakt en aan de laagste inkomens. Dat doet geen recht aan de serieuze problematiek waar veel werkenden mee te maken hebben. Dit zijn ook onze burgers en zij mogen niet worden vergeten.

Verder maken wij ons zorgen over het enorme percentage verzuim van de gemeente Heerlen. Landelijk praten we in de sector over 6,7% en in Heerlen ligt dat met 8,11% fors hoger. Ter illustratie: bijvoorbeeld in de handel ligt het percentage op 5,8%. Dat geeft aan dat de voorgenomen plannen om het verzuim terug te dringen bitterhard nodig zijn en wellicht ook vragen om nog meer prioriteit en een steviger personeelsbeleid. Het is sowieso alleszins verrassend dat het nieuwe college, getuige het nieuwe coalitieakkoord, veel te weinig rekening heeft gehouden met de onrustige situatie op de markt. Zeker als het gaat om stijgende rentelasten, de ongekende inflatie en de stijgende energieprijzen is het amper voor te stellen dat hun plannen realiseerbaar zijn.

Dit gezegd hebbende, vinden wij het van belang dat het college onze opmerkingen serieus neemt en uitleg geeft over het volgende. Waarom wordt de woonproblematiek niet vermeld in deze nota? Heeft u voldoende aandacht voor deze problemen? Gaat het college met betrekking tot Heerlen-Noord de knip maken tussen going concern, zoals we dat noemen, en de werkelijke bijdrage? Onderkent u ook de problemen met betrekking tot energieprijsstijgingen voor ondernemers en middeninkomens, dus mensen die meer dan 120% of 130% van het minimuminkomen verdienen? Wat gaat u daaraan doen? Vindt u het verder dan ook zorgelijk dat het ziekteverzuim in de gemeente Heerlen fors hoger is dan in andere gemeenten? Denkt u dat de plannen voor het terugdringen hiervan afdoende zijn of kan hier nog meer prioriteit aan worden gegeven?

Ook een aantal budgetverschuivingen roepen een aantal vragen op. We vinden het opmerkelijk dat enkele grote bedragen uit de bestemmingsreserve nog uit te voeren werkzaamheden gestort worden op onderwerpen die bij ons wat vragen oproepen. Allereerst € 980.000 aan thuiswerkplekken. Dat lijkt een enorm bedrag. Om hoeveel personeel gaat dit? Om welk bedrag per medewerker handelt dit zich? Zojuist hebben we een nieuw gemeentekantoor van de nodige miljoenen gebouwd, volledig geoutilleerd. Wordt hier al optimaal gebruik van gemaakt? Tevens hebben veel collega's al twee jaar thuisgewerkt. Hoe hebben ze dat dan gedaan? Hebben ze thuis op een kratje gezeten? Ik heb geen idee. Kunt u dat omschrijven? We onderschrijven wel de noodzaak van het moderne nieuwe werken en hybride werken, maar ons lijkt het overbodig om mensen in een Vitra stoel thuis te laten werken. We zijn dus benieuwd naar de onderbouwing hiervan.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Hoor ik daarmee mogelijk suggereren dat nu die staatssteunzaak gelopen is met het stadskantoor en het Maankwartier en daar op enig moment een discussie over gevoerd moet worden, moet de gemeente Heerlen zich handhaven op die plek, moet de gemeente het kopen of blijven huren, dat wellicht onder de huidige omstandigheden moet worden overwogen om alles te clusteren op de Geleenstraat om daarmee van twee nadelen een voordeel te maken om mogelijk een behoorlijk verdieneffect te kunnen bewerkstelligen. Hoe ziet u dat?

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen

Ik ben niet voldoende geïnformeerd over dat onderwerp om daar een zinnig antwoord op te geven. Daar kom ik graag bij u op terug als de vraag wat meer helder is voor mij. Maar goed, voor mij is het helder dat het nieuwe stadskantoor een prachtig mooi pand is. We hebben daar een hoop centen aan uitgegeven. Het heeft ruimte genoeg om volledig bemenst te worden. Ik ben heel erg benieuwd of dat op dit moment wel gebeurt en of de kosten voor de thuiswerkplekken wel te verantwoorden zijn.

Ik ben heel erg benieuwd of dat op dit moment wel gebeurt en of de kosten van de thuiswerkplekken wel te verantwoorden zijn.

Ik ga graag verder met het laatste stuk. Ik houd het helaas niet kort. Sorry.

Een dikke 1,8 miljoen voor de werving van personeel. Dat is ook een ontzettend hoog bedrag. Hoeveel mensen dienen voor dit bedrag geworven te worden? Wat mag dat dan per werving kosten? Is de huidige HR-afdeling van de gemeente Heerlen zo slecht uitgerust dat die dit niet zelf kan? Verder treffen we weinig of eigenlijk geen vacatures van de gemeente Heerlen aan op de bekende websites. Je vraagt je af waarom die daar op zijn minst niet gepost staan. Dat begrijpen wij dus niet.

Als laatste. De reeks ambities binnen het coalitieakkoord - daar ben ik al duidelijk over geweest - is natuurlijk torenhoog. Binnen de ontwikkelingen van de markt en de optelsom die je maakt, achten wij het niet waarschijnlijk dat alles realiseerbaar is. We verwachten wel van het college dat zij ons inzicht geven in waar de prioriteiten liggen in de komende periode en op welke thema's zij bereid zijn om in te leveren en welke thema's voor hen de hoogste prioriteit hebben, zodat wij daar als raad onze mening over kunnen geven.

Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Dank u, voorzitter. Ik heb een drietal vragen over de zomernota. Het eerste punt gaat over het onderwijs naar de binnenstad. Mijn vraag is wanneer wij als gemeenteraad daarin worden meegenomen. In de zomernota staat bijvoorbeeld dat er bij het Grotius College en de Vrijeschool Parkstad een projectplan wordt opgesteld voor de definitiefase om de verplaatsing van het Grotius College en de Vrijeschool naar het centrum mogelijk te maken. Daarnaast moet de Vrijeschool die nu tijdelijk is gehuisvest in het Grotius College worden ondergebracht. Betekent dit dan dat het plan dat die scholen naar het centrum komen al definitief is? Dat zou ik graag even willen weten.

Dan het tweede punt. Dat is onder het kopje duurzaamheid. Mevrouw Géron wilde daar een hoger budget voor. Ik hoef geen hoger budget. Het enige wat ik zou willen vragen is wat voor die energietransitie wordt uitgetrokken. Wat zijn de totale kosten om in 2030, zoals Agenda 2030 het wil, energieneutraal te zijn? Ik kan dat nergens vinden. Misschien heb ik het niet goed gelezen. Dat zou ik graag willen weten.

Tot slot de burgerbetrokkenheid. Blijkbaar heeft er in februari, voor mijn periode hier, een bijeenkomst plaatsgevonden met de raad. Tijdens die avond zijn verschillende thema's rond burgerbetrokkenheid besproken en uitgediept. Vervolgens staat er: in de komende maanden zal hierop worden voortgeborduurd en komt er een vervolg. Mijn vraag in deze is of het college bereid is om in dat vervolg ook een eventueel referendum voor de burger mee te nemen. Volgens mij waren er in 2017 fusieplannen voor Heerlen en Landgraaf, waarbij hier de gemeenteraad zonder overleg met de burger voor een fusie heeft gestemd. Vervolgens heeft de gemeente Landgraaf een raadgevend referendum gehouden onder haar burgers, waarbij de meerderheid van de burgers tegen een fusie heeft gestemd. Uiteindelijk is die fusie dan ook niet doorgegaan. De minister heeft dat volgens mij afgekeurd, als ik goed geïnformeerd ben. Dat zijn zaken waarvan ik zeg: een fusie tussen gemeenten is zoiets essentieels dat je daar de burger bij moet betrekken. Zoals dat in Landgraaf is gebeurd, zou een voorbeeld moeten zijn. Ik stel dus nogmaals mijn vraag. Zijn we in ieder geval bereid om ook in Heerlen na te denken over een raadgevend referendum, zodat de burger echt zeggenschap heeft?

Dank u, voorzitter.

De voorzitter

Dank u wel. Dan gaan we nu naar het college. Zoals gebruikelijk beginnen we bij de wethouder van Financiën, de heer De Beer.

Wethouder De Beer

Met het verzoek aan het college dat ik zo veel mogelijk vragen beantwoord. Daarna kijken we wat er overblijft richting de andere portefeuillehouders. De heer Bertholet vraagt wat het totaalbedrag aan projecten is. Het totaalbedrag aan projecten, aan initiële kredieten, was 88,5 miljoen euro. Daar komt dus 10,6 miljoen euro bij. U vraagt ook of we niet moeten prioriteren. Het college wil ambitieus blijven. Volgens mij is dat ook in het belang van de stad en op onderdelen ook in het belang van de regio. Dat betekent wel dat we ook realistisch moeten zijn ten aanzien van wat we financieel kunnen dragen. Maar we zullen wel heel erg ambitieus blijven. Daarin helpt natuurlijk het coalitieakkoord dat we met heel veel ambitie en

liefde voor onze stad zullen vertalen in het meerjarig bestuurlijk programma. Daarin zullen we ook weer een update geven van de financiële actuele stand. We wegen alles mee ten aanzien van de ontwikkelingen die op dat moment te voorzien zijn.

Mevrouw Vrusch vroeg: kunnen we per project het verloop van de aanbesteding volgen? De projecten die nu voorliggen in het voorstel zijn allemaal aanbesteed. Volgens mij is er net ook aan gerefereerd of dit alles is. Nee, dit is niet alles. Dit is de lijst van de projecten die zijn aanbesteed. Er zijn natuurlijk ook nog heel wat projecten in voorbereiding of waar de aanbesteding aanstaande is. Uiteraard zal ook op die projecten waarschijnlijk een kostenoverschrijding aan de orde zijn. Daarom hebben we ook in het voorstel aangegeven dat we dat opnieuw aan u zullen voorleggen. We zullen daar tijdig over communiceren.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Ik hoor de wethouder nu zeggen: "Is dit alles? Nee, natuurlijk is dit niet alles". Ik ga ervan uit dat hij dan het een en ander in kaart heeft gebracht of heeft laten brengen en dat hij in het licht van dit voorstel dat aan deze agenda is toegevoegd ook een staatje heeft, zo van: voor hetgeen nu in de planning staat, hebben we voor het komende halfjaar 25 miljoen nodig, bij wijze van spreken. Kunt u ons bijpraten over de laatste ontwikkelingen en de meest actuele stand van zaken?

Wethouder De Beer

Ja, het is een algemene doorkijk van de projecten die tegen de aanbesteding aan zitten. Dus nogmaals, dit zijn de aanbestede projecten. We hebben ook projecten die in de pijplijn zitten en nog moeten worden aanbesteed. De eerste doorkijk die we nu hebben gemaakt, is dat ook daar een bedrag aan de orde zou zijn van rond de 10 miljoen euro. Dan heb je het ook over ongeveer eenzelfde aantal projecten. Maar goed, het gaat natuurlijk niet om het aantal projecten, maar om de totale omvang van de projecten en de impact daarvan. De heer Leers vraagt waar de indicatie voor staat. Dat is de indicatie.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Wanneer dacht het college de raad daarover te informeren of was u van plan om dat nu te gaan doen?

Wethouder De Beer

U vraagt daar expliciet naar, dus dan geef ik een expliciet antwoord. Vanavond is de vraag aan de orde naar de extra kredieten ten aanzien van de aanbestede projecten.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Afrondend. Als ik ergens in deze stukken gelezen meen te hebben dat er iets van 17, zoveel miljoen over is, zal er feitelijk nu met die 20, zoveel miljoen al een tekort zijn van 3 miljoen, als ik dat zo vrijelijk mag interpreteren. Of zeg ik dat dan faliekant fout?

Wethouder De Beer

Ik weet niet hoe u aan die 17 miljoen komt.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Vanavond staat in een van de stukken op deze agenda: we hebben 17,1 miljoen overgehouden.

Wethouder De Beer

Is dat niet de jaarrekening?

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

17,1 miljoen. Daar creëer je wat speelruimte mee, zo van: "Hoera, het gaat goed. Geweldig, we gaan de goede kant op". We hebben het nu over 10,6 miljoen. U stelt eenzelfde bedrag in het vooruitzicht. Dan zou ik zomaar kunnen stellen dat we daarmee dus nu al onder de huidige omstandigheden zonder dat het erger

wordt - of zonder dat het meevalt, hopelijk gebeurt dat ook nog eens een keer - daarmee 3 miljoen in de min in plaats van 17, zoveel in de plus.

Wethouder De Beer

Ik ontkom er toch niet aan om weer even te gaan boekhouden. Het gaat hier over investeringsprojecten. Die investeringsprojecten krijgen een weerslag op de begroting in de vorm van kapitaallasten. In het stuk staat dat als het gaat over die 10,6 miljoen euro, dat een structurele doorwerking zal hebben in de begroting van 3 ton. Even veronderstelt dat als er dadelijk nog een bedrag van 10 miljoen nodig is voor de overige projecten, dan zal dat oplopen naar 6 ton. Het bedrag van 17 miljoen waar de heer Leers het over heeft, is het rekeningresultaat. Dat is dus het saldo van de jaarrekening. Dat is een eenmalig bedrag. Wij moeten die 6 ton dus jaarlijks gaan verwerken in de meerjarenbegroting. Dat zullen we ook doen in de begroting die we in november zullen voorleggen. Als u de appels en de peren wil vergelijken, dan zijn dat de appels en de peren. Maar u kunt die niet optellen.

De voorzitter

Een laatste interruptie op dit punt.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Om daar dan ook nog wat citroen aan toe te voegen. Als je het dan hebt over de oorlog in Oekraïne, de duurder wordende materialen, dan heb je daarnaast ook nog inflatie en stijgende rente. Dat is dan the icing on the cake, zullen we maar zeggen, omdat hier graag Engelse termen gebezigd worden.

Wethouder De Beer

Ja, en daar moeten we dan koek van bakken. Hopelijk komen we onderweg ook nog wat zoete kersen tegen. Dan gooien wij die er ook nog op met waarschijnlijk de nodige slagroom. Maar met andere woorden, wij zullen die negatieve ontwikkelingen waar we ook in de commissievergadering wat elkaar over van gedachten hebben gewisseld, zoals de inflatie en allerlei ontwikkelingen die misschien ook nog in het Haagse zullen spelen, en de hand van de actuele stand zo veel mogelijk proberen te verwerken in de begroting.

Mevrouw Vrusch vroeg ook wanneer het voorstel komt voor de overige projecten. Zodra er meer zicht is, zullen wij dit ook met de raad communiceren. U vroeg ook of deze dan binnen de financiële kaders blijven. Het antwoord is dus: nee. Althans, niet binnen de financiële kaders die daar oorspronkelijk voor waren voorzien. U vroeg ook of de investeringsbedragen waren gebaseerd op het prijspeil van eerdere jaren. Tenminste, als ik de vraag zo goed had begrepen. Alle projecten die nu in dit voorstel zitten, hebben we geactualiseerd aan de hand van de huidige stand.

De heer Dragtstra vroeg naar aanleiding van pagina 12 van de zomernota: wat impliceert de doorkijk met betrekking tot duurzaamheid? Dat is de volgende doorkijk. Als we onze ambities ten aanzien van duurzaamheid in de komende jaren willen verwezenlijken, welk beslag heeft dat dan in termen van financiën en personele inzet? Wij zullen die doorkijk gaan herzien aan de hand van het coalitieakkoord en dus verwerken in het meerjarig bestuurlijk programma.

Mevrouw Heine vroeg het volgende, althans zoals ik het heb opgeschreven. De horeca die bijvoorbeeld geen of kleine terrassen hebben en die niet kunnen uitbreiden, worden die gecompenseerd? Het antwoord is: nee. Op het moment dat je ondernemers in staat stelt om meer gebruik te maken van hun omgeving - dat kan natuurlijk op allerlei manieren zijn - dan wil dat niet zeggen dat als de omgeving zich daar niet voor leent, je die ondernemers vervolgens weer moet gaan compenseren.

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA (interruptie)

Ik bedoel geen financiële compensatie. Kan het volgende niet worden bekeken? Bijvoorbeeld de mensen die op het Pancratiusplein net richting de Akerstraat zitten. De mensen die op de hoek zitten, kunnen aan de overkant op de stoep wel wat tafeltjes zetten. Bent u bereid om daarnaar te kijken?

Wethouder De Beer

Zeker. Dat kunnen we zeker toezeggen. Als dat de vraag was, dan is dat helder. We komen op een later moment terug op de vraag over de culturele hoofdstad. De heer Leers vraagt: waarom komt dit voorstel nu? U legt met name de vinger op de projecten die al zijn afgerond of afgerond lijken. Dat heeft ook te maken met de afrekening van bepaalde projecten. Een aantal kosten die zijn gemaakt, worden aan het einde van van de afronding van het project afgerekend. Dat maakt dus dat het in de buitenwacht lijkt alsof het project al is afgerond. Maar dat wil niet zeggen dat financieel alles al is afgewikkeld. Met andere woorden, die kostenstijgingen hebben dus ook hun beslag op bijvoorbeeld een project als de Nieuwe Nor. Dat is ook de reden waarom deze hier nog in de lijst staat.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Ik kan mij voorstellen dat de gemeente Heerlen iets aanbesteedt, bijvoorbeeld een poppodium. Vervolgens gaat men beginnen met bouwen. Gaandeweg dat verhaal blijkt de stalen liggers duurder worden, de parketvloer duurder wordt, het personeel duurder wordt en noem maar op. Maar u hebt iets aanbesteed onder bepaalde voorwaarden, dus het kan zomaar zijn dat de aannemer zich bij u meldt en zegt: we redden het niet. Op dat moment komt u tot de conclusie dat er geld bij moet en welk bedrag dat is. Op dat moment had u toch ook voorts de raad kunnen informeren en kunnen zeggen: we hebben een tegenvaller op dit project en dat is dat. Dat is bijvoorbeeld een aantal keer bij de Nor gebeurd. Het zal zomaar nog eens een keer kunnen gebeuren, althans dat begrijp ik uit uw woorden. Waarom doet u dat dan niet meteen, maar pas maanden later? Dat begrijp ik niet. Als je de winkel uitloopt en de goederen worden duurder, dan moet je aan de kassa meer betalen. Als je dan te weinig in de portemonnee hebt, dan moet je misschien een fles melk of een tros bananen achterlaten in de winkel, bij wijze van spreken.

Wethouder De Beer

We blijven vanavond in de beeldspraak. Op het moment dat je bij de kassa staat, om het maar even zo uit te drukken, en de uiteindelijke afrekening vindt plaats, dan kan het natuurlijk best zijn dat je op onderdelen ook weer minder kosten hebt gemaakt. Op bepaalde onderdelen heb je weer meer kosten gemaakt. Dus uiteindelijk komt het bij die afrekening aan op het totaalplaatje. Het is dus niet zo dat we tussentijds op onderdelen gaan communiceren dat, bij wijze van spreken, de eerste verdieping duurder gaat uitvallen en dat we proberen om op de tweede verdieping te bezuinigen, zodat het totaal toch binnen de kaders blijft. Maar ik ben het met u eens - tenminste als dat de oproep is - als er overall indicaties zijn dat een project duurder gaat worden, meldt dat dan tijdig, ook in de richting van de gemeenteraad. Als ik het zo even mag vertalen, dan zullen wij die ter harte nemen en kijken hoe we dat in de toekomst met betrekking tot projecten wat actiever naar u kunnen communiceren.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Als ik het goed beluister, wil het feit dat het een nu aan het geschieden is. Het product is geleverd en de gemeente Heerlen staat daar linksom of rechtsom voor aan de lat. Al zou de hele gemeenteraad zeggen: bekijk het maar, hier stemmen we niet mee in.

Wethouder De Beer

We zijn contractuele verplichtingen aangegaan. U refereerde net aan de aanbestedingen. In die aanbestedingen zijn vaak bepaalde marges of plafonds opgenomen ten aanzien van kostenstijgingen. Een belangrijk deel van de kostenstijgingen komt gewoon voor rekening van bijvoorbeeld de aannemer. Alleen schieten die kostenstijgingen boven dat plafond, dan moeten partijen opnieuw gaan onderhandelen over die meerkosten. Dat is hier dus aan de hand. Dus alles wat we onder dat plafond hadden kunnen houden en hebben kunnen houden, daar komen we niet voor terug naar de gemeenteraad. Dit is dus echt wat we bovenop het contractuele nodig hebben om uiteindelijk te kunnen afrekenen.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Het kan zijn dat ik het stuk dan verkeerd heb gelezen, want zoals ik het stuk las, was de motivatie om de cijfers geheim te houden, omdat de 10,6 miljoen het maximale bedrag zou zijn. Ik zie de wethouder nu knikken, terwijl ik juist in zijn motivatie meende te bespeuren: "We zijn iets nader tot elkaar gekomen. Dit is het bedrag en dit was het dan". Dan strookt het een niet met het ander. Ik ga ervan uit dat de wethouder hier gewoon de waarheid spreekt. Maar dat zou dan haaks staan op andere informatie die we hebben kunnen inzien. Hoe zit dat dan? Waar komt dat misverstand dan bij mij vandaan?

Wethouder De Beer

Dat kan aan de boodschapper of aan de toehoorder liggen, maar ik denk dat we het in ieder geval kunnen oplossen. In de aanbesteding is een bepaalde prijs met elkaar afgesproken. Het kan zijn dat door kostenontwikkelingen het uiteindelijke financiële plaatje iets hoger wordt. Daar maak je ook afspraken over. Er is een plafond dat binnen dat contract valt. Als je kosten stijgen tegenaan dat plafond, dan is dat gewoon voor rekening van de aannemer. Schieten die kosten boven dat plafond, dan moeten partijen opnieuw om tafel om te onderhandelen over de meerkosten. Bij deze projecten, bij dit voorstel, is het dus aan de orde dat op al deze projecten het financiële plaatje, de actuele stand, door het plafond is geschoten. Dus we moeten opnieuw onderhandelen. Dat is ook de reden waarom we zeggen: de bedragen per project leggen we hier niet in de openbaarheid, omdat er nog een onderhandeling over moet plaatsvinden. Volgens mij hebben we het daarmee scherp.

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen (interruptie)

Dank u wel voor de heldere uitleg. Die is ook zeer begrijpelijk. Daar zijn wat ons betreft ook weinig vraagtekens over. Wij hadden met name het volgende punt. Als we dan in beeldspraak blijven praten. De bananen in de winkel worden opgegeten, spreek: de wethouder Cultuur laat zich al linten knippend fotograferen bij de opening van de Nieuwe Nor, om dan vervolgens bij de nieuwe raad met het bonnetje van de eindafrekening te komen. Dus dan zijn de bananen al gegeten en dan wordt het bonnetje aan de nieuwe raad voorgelegd. Dat vinden wij jammer. De oude raad had daar graag van tevoren over geïnformeerd willen worden alvorens men daarmee mooie sier maakt.

Wethouder De Beer

Er is altijd een verschil – dat zal er altijd zijn – tussen de Financiële afrekening van het project versus de feitelijke oplevering van een project, waarbij het in gebruik wordt genomen et cetera. Ik kan me er alles bij voorstellen dat op het moment dat een project af is en in gebruik wordt genomen, dat je daar ook een feestelijk tintje aan geeft en dat je dat met elkaar viert. Dat doe je niet pas op het moment dat de financiële boekhouding misschien pas tien maanden later is afgewikkeld. Nogmaals, als ik dit ook even koppel aan de oproep van de heer Leers, althans, zo heb ik hem vertaald. Probeer tijdig naar de raad te communiceren als sprake is van kostenoverschrijding. Ik zeg dat bij deze toe. We zullen ook ten aanzien van de andere projecten kijken hoe we dat tijdiger in de richting van de raad kunnen communiceren.

Dan mevrouw Géron over de kosten met betrekking tot de WoonWijzerWinkel. Daar komen we nog even op terug. Ik stel voor dat we schriftelijk terugkomen op het hele verhaal over duurzaamheid en de dienstverleningsovereenkomst met betrekking tot de dierenbescherming, als dat akkoord is.

De heer Janssen heeft onder andere vragen gesteld over Heerlen-Noord. Hoe gaan we gelden terughalen als het Rijk niet over de brug komt met betrekking tot Heerlen-Noord? Het is zo dat het Rijk inderdaad geen bedrag heeft gelabeld aan het stedelijke vernieuwingsgebied Heerlen-Noord. Dat vinden wij jammer. Maar aan de andere kant hebben wij wel met elkaar geconstateerd, ook in de overleggen met het Rijk, dat er ten aanzien van de problematiek van Heerlen-Noord in het Haagse coalitieakkoord, of het regeerakkoord, en in de rijksbegroting, heel veel openingen zijn om die problematiek wel gefinancierd te krijgen. Of dat nu gaat over onderwijsachterstanden, verhoging van arbeidsparticipatie of leefbaarheidsvraagstukken en leefbaarheids gelden. Dus moeten wij elke keer met goede plannen komen die draagvlak vinden bij de maatschappelijke partners om rijksfinanciering te krijgen voor die plannen.

Aan de ene kant zou je kunnen zeggen: dat is jammer, want aan de voorkant hebben we niet een eenduidig bedrag. Aan de andere kant maakt het ons ook wel scherp dat we met de goede plannen en het goede draagvlak elke keer richting Den Haag gaan en hen weten te overtuigen om geld voor ons vrij te maken. Het is dus niet zo dat er geen Haags geld is voor Heerlen-Noord. Dat is er wel degelijk, maar we halen dat elke keer op basis van een project of een programma richting Heerlen-Noord.

Als de vraag is: hoe gaan we om met bijvoorbeeld de kosten van het programmabureau? Dat zijn dan kosten die moeten worden gemaakt voordat er überhaupt projecten en dergelijke kunnen worden gedraaid. Voor dit jaar en 2023 is dat afgedekt uit een rijkssubsidie. Dat is gefinancierd voor twee jaar. Dus daarmee kunnen we aan de slag. Dat is het eerste vliegwiel waar het Rijk ons in heeft gefaciliteerd. Dat is natuurlijk nog lang geen commitment voor 25 jaar. We zullen daar ook elkaar scherp op moeten houden. De maatschappelijke alliantie zal ook het Rijk scherp moeten houden om voortdurend te blijven meefinancieren in dat hele construct. Dus dat is een uitdaging voor ons allen.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

De wethouder zegt: er is voor twee jaar geld. Ik heb begrepen dat de directie vooralsnog voor één jaar is aangesteld of zit ik dan ergens fout?

Wethouder De Beer

Er is een verschil tussen de financiering van het programmabureau en de bememsing van het programmabureau.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Begrijp ik hieruit dan dat er een aanstelling is van een jaar, er vervolgens geëvalueerd wordt en dat daarna de aanstelling voor het tweede jaar volgt, omdat er immers maar voor twee jaar geld is. Of leg ik het dan verkeerd uit?

Wethouder De Beer

In de loop van dat jaar kan er ook weer een doorkijk zijn op financiering voor jaar drie, vier en verder. We zullen dus natuurlijk altijd goed moeten kijken dat het programmabureau, maar ook alle andere projecten die samenhangen rondom Heerlen-Noord, voldoende dekking hebben ten aanzien van de verplichtingen die we met elkaar aangaan.

De heer Janssen heeft een aantal keer gevraagd of we de kosten van Heerlen-Noord inzichtelijk kunnen maken. Maak een onderscheid tussen wat going concern is en wat additioneel is. Laat ik het zo zeggen, het lijkt me wijs dat we kijken wat de mogelijkheden zijn om in de begroting een paragraaf Heerlen-Noord op te nemen. Daar zullen we ook een aantal kosten in inzichtelijk gaan maken die heel nadrukkelijk en expliciet samenhangen met het programma Heerlen-Noord. Ik zou wel eigenlijk willen voorkomen dat we een soort dubbele boekhouding gaan opvoeren. Dat als bij wijze van spreken het gras gemaaid wordt in Heerlen-Noord, we eerst een discussie gaan voeren over wat going concern is en wat bijdraagt aan de doelstellingen van de Alliantie van Heerlen-Noord. Daar moeten we dus ook weer niet te krampachtig in worden, zodanig dat we daar een hele hoop interne administratie gaan veroorzaken.

Maar als het gaat over de projecten binnen Heerlen-Noord, die echt additioneel zijn ... We hebben een aantal versnellingsacties met elkaar afgesproken in relatie tot de maatschappelijke Alliantie. Dus alle impulsen die vanuit rijksgeld en rijksfinanciering worden begeleid en gefaciliteerd, dat soort projecten die eenduidig in de boekhouding zijn terug te vinden, kunnen we allemaal prima inzichtelijk maken in de paragraaf Heerlen-Noord. We doen dus ons uiterste best, maar ik zou willen voorkomen dat we echt een discussie over grassprietten moeten gaan voeren.

Er zijn heel veel ontwikkelingen. U legt daar duidelijk de vinger op als het gaat over hogere kosten, energiekosten en inflatie. Dat raakt onze inwoners, ondernemers en ook ons werkenden. Het raakt alle burgers. Daar zijn we ons zeer van bewust. Daar zullen we ook aandacht voor hebben in de Begroting 2023 en verder. Het is natuurlijk wel altijd de vraag of daar wel of niet een rol ligt voor de gemeente. Dat zal

ook een politieke afweging zijn. Wij zullen in ieder geval geredeneerd vanuit ons coalitieakkoord een duidelijke voorzet geven in de begroting en in het meerjarig bestuurlijk programma, ook ten aanzien van de stijgende energielasten.

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen (interruptie)

Ik heb een korte interruptie. Heerlen heeft in dat opzicht lef getoond om als eerste te acteren op de laagste inkomens. Dat was natuurlijk hartstikke mooi. Ik begrijp uit uw antwoord dat u zich afvraagt of u als gemeente de partij bent die daarvoor op dient te draaien. Ik verzoek u toch om voor de groep die ik zojuist heb aangesproken, de ondernemers, de werkenden, diezelfde rol naar het Rijk toe te vervullen en een duidelijk signaal af te geven dat ook die burgers van Heerlen geholpen moeten worden.

Wethouder De Beer

Ik beschouw die opmerking als een aansporing. Ik zeg alleen dat wij geredeneerd vanuit ons coalitieakkoord zullen komen met een voorstel dat landt in de begroting en in het meerjarig bestuurlijk programma.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Kan de wethouder globaal een indicatie geven van het bedrag dat het bestrijden van de hele energiearmoede kost per jaar?

Wethouder De Beer

Die zoeken we even op. Ik hoor dat het 6 miljoen is.

U hebt ook een opmerking gemaakt over de situatie op de woningmarkt. U hebt een heel goede, brede omgevingsanalyse gegeven. Dat is heel relevant als omgevingsanalyse voor onze begroting.

Dan kom ik even op de vragen met betrekking tot ons personeel. Ik ben zo vrij om die ook snel te beantwoorden. De thuiswerkplekken zijn in coronatijd tijdelijk ingericht vanuit het idee: het is crisis en er moet op korte termijn een oplossing voor komen. Toen is het personeel ook deels gefaciliteerd met kantoormeubilair dat vanuit het stadskantoor richting thuiswerkplek is gegaan. Daarvan was de conclusie dat dit allemaal een beetje behelpen was. Als je dat structureel wilt maken, heb je natuurlijk ook te maken met allerlei arbo-verplichtingen waar je aan moet voldoen. Dat is de reden dat nu dit voorstel voorligt. We willen thuiswerken verder faciliteren. We merken ook dat het goed kan werken als additionele facilitering. Maar daar hoort dan ook een facilitering bij die arboproof is en dus een investering vergt.

De heer Oulad Lmaroudia, D66 (interruptie)

Ik heb een vraag aan de wethouder. Is het ook zo vanuit het Rijk dat er vanuit de wet nieuwe verplichtingen zijn voor de werkgever? Denk bijvoorbeeld aan een thuiswerkdagvergoeding en dat ze moeten faciliteren dat een werknemer thuis kan werken. Is dat dan een apart kostenplaatje of zit dat ook in hetgeen dat net door collega Jacobs is genoemd?

Wethouder De Beer

Ja, dat zit er ook in.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen

Wij als OPH zijn natuurlijk voor goede thuiswerkplekken, waarbij mensen goede faciliteiten krijgen. Maar in die thuiswerkplekken zitten niet pc's en dat soort zaken?

Wethouder De Beer

Dit zitten er ook in. Het gaat dus ook over ICT-faciliteiten.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Als je kijkt naar het bedrag, dan gaat het om ongeveer €1.000 per medewerker. Daar zitten dan zaken in als de PC en de stoel? Ik dacht namelijk dat de PC's op een andere manier waren opgenomen en dat die hier niet in zaten.

Wethouder De Beer

Ja, die zitten ook in dit voorstel. Een groot deel is schermen.

Dan even de vraag over de wervingskosten. Dat betreft niet de werkingskosten van het aantrekken van personeel, maar het gaat over de formatieplekken. Als je het dus hebt over een bedrag van 1,8 miljoen, dan heb je het over het algemeen over twintig formatieplekken. Wij hebben geconstateerd dat deze in de organisatie moeten worden bijgeplust, bijvoorbeeld met name bij ruimte, vergunningen en dergelijke om daar waar het piept en kraakt in de organisatie beter te laten lopen. Het is niet zo dat we de werving met een extern bureau voor 1,8 miljoen euro gaan doen, maar het heeft echt te maken met de formatieplekken. Dan de vraag over hoe we gaan prioriteren en wat het kader is. Het kader is het coalitieakkoord dat wij zullen verwerken in het meerjarig bestuurlijk programma. Als er moet worden geprioriteerd, dan is dat de eerste toets die we daarop zullen toepassen.

De heer Jacobs vraagt: wanneer wordt de raad meegenomen met betrekking tot de scholen naar het centrum? De middelbare scholen zijn meegenomen in het integraal huisvestingsplan. Dat is dus in principe daarmee geregeld. We zijn nog in gesprek met de overige twee instellingen, namelijk de Open Universiteit en Zuyd Hogeschool. Zodra daar meer duidelijkheid over ontstaat, zullen wij uw raad daarover informeren. U vraagt wat de totale kosten zijn van de energietransitie. De ambities ten aanzien van de energietransitie zullen we ook verwerken in het meerjarig bestuurlijk programma en dus de begroting. Daar worden die kosten expliciet gemaakt. Die vertaling moeten we dus nog doen.

Zijn we bereid om een eventueel referendum mee te nemen als mogelijkheid van burgerparticipatie? De gemeente Heerlen heeft sinds 2004 een referendumverordening, dus die mogelijkheid is er. Ik hoor de griffier zeggen dat deze niet meer geldt. Dan stel ik voor dat we daar even op terugkomen en kijken wat daar de actuele stand van is.

De voorzitter

Ik kijk even of er nog behoefte is aan aanvullingen vanuit het college. De wethouder is redelijk compleet geweest. De wethouder Cultuur, de heer Clemens.

Wethouder Clemens

De culturele hoofdstad 2033. Dat is een paar verkiezingen verder, meneer Janssen. Ik hoop dat ik wat dat betreft op tijd ben. Op dit moment zijn we in gesprek in de culturele regio Zuid. Dat is eigenlijk de driehoek Sittard-Geleen, Maastricht en Heerlen over de mogelijkheid om in 2033 onze Euregio voor te dragen als culturele hoofdstad. Er moet een stad zijn die trekker is en die het focal point van activiteiten moet zijn. Daarvoor wordt momenteel inderdaad naar Heerlen gekeken. Maar zoals gezegd, het gaat dan om verkennende gesprekken. We gaan u vanzelfsprekend daarvan op de hoogte houden.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)

Sorry, ik had nog even een vraag aan de heer De Beer. Of die verordening er nu wel of niet is, mijn vraag is: wanneer is concreet de laatste keer zo'n raadgevend referendum in werking gesteld? Als je zo'n referendum gaat doen, zul je de burgers wel actief moeten informeren. Mijn vraag is dus niet of er een verordening is. Mijn vraag is of we actief kunnen kijken of we zo'n referendum ook effectief gaan inzetten.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Het is niet gericht aan de heer De Beer, maar als u de wethouder nu laat antwoorden, dan zou ik dadelijk nog graag een vraag stellen aan wethouder Clemens. Die verliet net het gestoelte.

De voorzitter

Dan stel ik voor dat we even kijken wie voor een tweede termijn wil. Dat lijkt me logischer, want anders wordt het wat rommelig.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Het was eigenlijk een interruptie, maar u gaf geheel terecht het woord aan de heer Jacobs. Nu hij een vraag kan stellen aan een zittend wethouder, staat u mij misschien ook toe dat aan de zittend wethouder Clemens te doen. Letterlijk.

De voorzitter

Natuurlijk sta ik u dat toe.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Nu we het toch over de culturele hoofdstad hebben. Maastricht was toen als culturele hoofdstad in de race, onder andere samen met de gemeente Heerlen. Uiteindelijk is het volgens mij de gemeente Leeuwarden, of de regio Leeuwarden, geworden. Welk budget c.q. welke begroting was er destijds ook alweer mee gemoeid, zodat ik een en ander in perspectief kan plaatsen? Weet het college c.q. de wethouder dat nog? Dat is mijn vraag.

De voorzitter

Wethouder Clemens, weet u dat nog? Dat mag ook in de tweede termijn. In de tweede termijn weten we het. Wie mag ik noteren voor de tweede termijn? De twee interrupties pakken we dan mee. Ik begin bij mevrouw Butink.

Tweede termijn

Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen

Dank u wel, voorzitter. Onze fractie heeft met betrekking tot punt 1b van het voorstel vernomen dat het reservepotje corona is gereserveerd ten bate van een verdeling onder alle speeltuinen in de gemeente Heerlen. Daar zou een bedrag van €7.000 mee gemoeid zijn. Ik heb eigenlijk een heel simpele vraag. Kan de wethouder dat bevestigen of ontkrachten? Bij een bevestiging hebben we nog aanvullende vragen. Als Jongerenpartij juichen we dat natuurlijk enorm toe, maar kunt u dan ook aangeven waarom er specifiek is gekozen voor speeltuinen? Het CDA gaf zojuist ook andere doelen aan. Is de speeltuin dan echt een specifiek doel op zich of zijn er andere specifieke doelen? Zo ja, welke? Waarom is die afweging gemaakt? Waarom is dit niet specifiek benoemd in de zomernota zelf? Tot zover. Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers

Meneer de voorzitter, dank u wel. Ik gaf in de eerste termijn aan mij te beperken tot het laatste raadsvoorstel, het bijstellen van budgetten investeringsprojecten. Gaandeweg de beantwoording van het college werd duidelijk dat behalve de dikke 10 à 11 miljoen die vanavond op de agenda staat een vergelijkbaar, zo niet hetzelfde, bedrag op korte termijn op een of ander moment voor ons zal liggen. Maar daar blijft het natuurlijk niet bij, want dat zijn natuurlijk de projecten die opvolgend zijn. Daarna komen andere projecten. Ik neem aan dat het college het één en ander heeft laten doorrekenen en weet wat er nog meer aan te komen staat. Dit staat voor de boeg. Dat horen we binnenkort. Maar wat volgt daarop? Waar ik in eerste termijn mee afsloot, sluit ik ook in tweede termijn mee af. Ik denk dat het niet goed is

dat wij dit op een dergelijke manier aanpakken en uit de hand laten lopen, omdat je daarmee de deur openzet voor nog meer andere problematiek. Als je je basis op orde houdt en daarna pas naar de gekheden kijkt en wellicht niet andersom, dan is misschien nu het moment om juist voor die basis te kiezen. Ook is dit het moment waarop wij meer weten over de situatie zoals deze nu is en zich ontwikkelt. Daarna laten we wellicht de frivoliteiten nog eens de revue passeren. Ik denk dat het moment daar nu zeker niet voor geschikt is.

Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Nefjodov.

De heer Nefjodov, GroenLinks

Ik wil nog een punt maken over de kaderbrief. Bij het thema over die verzelfstandiging waar we straks op gaan komen, is het van belang dat we wel zeker weten dat het niet zal resulteren in een verkapte bezuinigingsoperatie. Bij de vaststelling van subsidie kan het daarom dan ook gebeuren dat de kosten stijgen, terwijl het subsidiebedrag niet meestijgt. Om dergelijke indirecte bezuinigingsscenario's te voorkomen, stel ik voor dat we onze gemeentelijke subsidieverleningen dan ook zullen voorzien van een jaarlijkse inflatiecorrectie, zodat onze volgende generaties zo kunnen blijven genieten van de voorzieningen zoals wij ze hebben gekend.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Pauwels.

De heer Pauwels, CDA

Dank u, voorzitter. In de kaderbrief las ik iets interessants, namelijk dat het Centraal Planbureau waarschuwt voor onderuitputting bij het Rijk met een mogelijk dempend effect. Onderuitputting bij het Rijk heeft als effect dat gemeenten minder geld krijgen. Hoe ziet het college dit? Misschien zie ik het verkeerd en is het gewoon het gevolg van - daar hebben we al eerder aan het begin van de vorige raadsperiode de nodige discussie over gevoerd - de trap-op-trap-afverdeelsystematiek van het Rijk. Of laten we nu geld liggen en is het tijd om te denken over hoe we claims kunnen leggen?

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Vrusch.

Mevrouw Vrusch, SP

In aanvulling op de eerste termijn werden nog de cijfers van het Sociaal Domein benoemd. Voor zover ik weet met betrekking tot bijstand is in 2021 met meer dan 6 miljoen positief saldo afgesloten. Daarnaast met betrekking tot Wmo is ongeveer ook 6 miljoen positief afgesloten. Ik vraag dan ook aan de wethouder Sociaal Domein om dit te bevestigen, maar ook om dit nader toe te lichten.

Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Keulen.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen

Ik heb nog een praktische vraag. De wethouder gaf aan dat de kosten van het programmabureau voor twee jaar worden bekostigd door een rijkssubsidie. Mijn vraag is welke rijkssubsidie dit is en welke kosten hiervan worden betaald.

De voorzitter

Dank u wel. Dan ga ik als eerste weer naar wethouder De Beer.

Wethouder De Beer

Ik begin met die laatste vraag. Ik heb onderweg een paar hulplijnen gevonden. De rijkssubsidie die we hebben gebruikt voor de afdekking van de kosten van het programmabureau was een percentage uit het Volkshuisvestingsfonds. Daar heeft het Rijk destijds van gezegd: vanuit dat Volkshuisvestingsfonds geven wij een bepaald bedrag voor ambities op het gebied van wonen en leefbaarheid. Het is toegestaan dat gemeenten die een stedelijk vernieuwingsgebied toegewezen hebben gekregen daar voor een x-percentages de kosten onderbrengen van hun programmabureau. Dat hangt dus samen met de looptijd van die rijkssubsidie.

De heer Jacobs kwam daarstraks nog even terug op het referendum.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen

Ik had nog een vraag gesteld. Welke kosten van het programmabureau worden dan precies betaald uit die rijkssubsidie?

Wethouder De Beer

Ik stel voor dat we daar schriftelijk op terugkomen. De locatie, dus het gebouwelijk deel, wordt beschikbaar gesteld door een van de Alliantiepartners voor een bepaalde duur. Bepaalde formatiekosten worden er wel of niet uit betaald. Om die specificatie goed te geven en scherp te maken, stel ik voor dat we dat schriftelijk doen.

De voorzitter

Doen we dat nog voor de zomervakantie?

Wethouder De Beer

Ja, dat lijkt me wel.

De voorzitter

U krijgt voor het zomerreces antwoord.

Wethouder De Beer

Ja. De heer Jacobs kwam nog even terug op het referendum. Er was aan deze kant wat verwarring of we nou een verordening hebben en of deze geactualiseerd moet zijn. Bij mijn weten hebben we nog niet eerder een referendum gehouden, maar ik kijk even naar het geheugen van het college. Het antwoord is: nee. Ik stel voor dat we gewoon nog even separaat terugkomen op dat onderwerp.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)

Dan zou het toch mooi zijn om in deze raadsperiode een eerste referendum te krijgen, of niet?

Wethouder De Beer

Dat is een retorische vraag. Ik zou zeggen: die laten we ook aan de politiek.

Mevrouw Butink vraagt naar het reservepotje voor corona. Daar is onder andere een tegemoetkoming in gekomen voor de speeltuinen. Dat had te maken met abonnementsinkomsten die waren weggefallen. Dus dat was de specifieke reden waarom er nog geld is gereserveerd voor speeltuinen.

Er is ook een subsidieregeling voor sportverenigingen gekomen als het gaat over bepaalde investeringen die zij moeten doen en waar zij moeite mee hebben vanwege de verslechterde financiële basis van hun vereniging als gevolg van corona. Maar ook als het gaat over het werven en het behouden van leden, kunnen zij daar ook voorstellen voor indienen en subsidies voor krijgen. Er is ook nog een specifieke regeling in de maak voor cultuur. We hebben dus wel degelijk breder gekeken dan alleen naar de speeltuin.

Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen (interruptie)

We hadden het net over de regeling subsidie voor verenigingen, met name sportverenigingen. Daarvan gaf u aan dat dit nog een vrij grote pot is en dat er weinig animo voor was. Wat wordt gedaan met de gelden die niet worden besteed? Of gaat u actief de sportverenigingen benaderen?

Wethouder De Beer

Ja, vooral dat laatste. We hebben een verenigingsondersteuner die heel nauw contact heeft met alle verenigingen. We hebben natuurlijk zelf verschillende contacten met de verenigingen. We hebben ook de lijn met de sectie Voetbal en we hebben een sportraad. We zullen dus nog een keer proberen om de sportverenigingen te enthousiasmeren om wel degelijk gebruik te maken van die regeling. Dat is de eerste prioriteit. Mocht nou in de loop van het jaar blijken dat er onderuitputting is, in die zin dat het geld niet wordt gebruikt, dan rolt dat in principe in het jaarrekeningresultaat, dan wel dan geeft het college of de gemeenteraad er tussentijds een andere bestemming aan. Maar daar kunnen we het dan met elkaar over hebben.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Er is geen instantie, bijvoorbeeld het Rijk, dat op enig moment zegt: in het verleden hadden we misschien geld over en onder de huidige omstandigheden hebben we wat meer geld nodig, die dan niet zegt: beste gemeente Heerlen, of alle gemeenten in Nederland, we hebben u destijds budgetten ter beschikking gesteld, hoe is het daarmee afgelopen? Hebt u die gebruikt waarvoor ze bedoeld waren? Is dat niet zo, dan komen die centen terug. Is dat een reëel scenario of speelt dat helemaal niet? Blijven hoe dan ook die coronabudgetten in onze stad en kunnen we er, als ze niet aan corona worden besteed, uiteindelijk ook anders over beschikken?

Wethouder De Beer

Ja, dat laatste is het geval, want de rijks gelden zijn niet geoormerkt. Voor het Rijk is het eigenlijk ook ondoenlijk om dat geld terug te harken. Dan krijg je natuurlijk een enorme oproer in gemeenteland door gemeenten die zeggen: ik heb het wel weggepoetst ergens in een uitgavenpost en anderen die dat weer niet hebben gedaan. Dat zal denk ik niet zozeer het dreigende risico zijn. Het grootste dreigende risico is de onderuitputting - de heer Pauwels had het daar al over - het trap-op-trap-af. Als het financiële regime in Den Haag zich verder gaat wijzigen en er donkere wolken komen, wat betekent dat dan allemaal voor het Gemeentefonds en voor andere regelingen? Daar ligt veel meer de dreiging dan de dreiging bij het proberen terug te halen van coronagelden. We hebben geen enkele indicatie dat het Rijk dat gaat proberen.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Maar ik ga er toch van uit dat op enig moment richting Den Haag een stuk moet worden aangeleverd, zo van "We hebben x van u gekregen en we hebben het hieraan besteed, dat betekent dat het volgende overblijft voor andere zaken". Of zal die vraag niet komen en zitten we daarmee dus altijd safe, hoe we het ook gebruiken?

Wethouder De Beer

Het is niet geoormerkt. Die vraag is er dus niet en zal er naar alle waarschijnlijkheid ook niet komen. Het kan natuurlijk best zijn dat het Rijk over het algemeen wel gaat kijken hoe over het algemeen de hele coronacrisis financieel is afgewikkeld. Dan kan het best zijn dat ze op onderdelen gaan inzoomen, maar ze gaan niet de vraag stellen om geld terug te halen. Althans, ik kan dat niet 100% uitsluiten, maar die verwachting hebben we totaal niet.

De heer Leers vraagt: wat komt er nou na die volgende tranche aan projecten? We hopen weer een nieuwe tranche aan projecten. Zo zitten wij in elkaar, want de stad is nooit af. Onze ambities zijn groot. Maar natuurlijk moeten we wel in de nieuwe tranches van de projecten die we nieuw gaan opstarten kijken en afwegen wat daar het financiële plaatje van zal zijn. Dus in dit geval moeten we corrigeren tegen de actuele

stand, het prijspeil et cetera van projecten die al liepen of al bijna waren afgerond. Dan hebben we nog een aantal projecten waar we de aanbesteding van gaan doen. Daarna komen ook nog de projecten die we nieuw gaan opstarten en die we tegen de dan geldende prijspeilen ook weer zullen voorleggen.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik heb toch nog een vraag aan de wethouder met betrekking tot de coronauitgaven. In 2020 en 2021 kregen we periodiek de coronaboekhouding. Die zat prima in elkaar, maar die hebben we toch al een behoorlijke tijd niet meer gehad. Is daar een reden voor? Zo ja, wanneer krijgen we wel weer een overzicht?

Wethouder De Beer

Daar kom ik even op terug. Dat kan best zijn, maar dat weet ik even niet. Als ik het niet weet, dan kan ik het beter niet zeggen. We komen daar even op terug.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Oké.

Wethouder De Beer

De heer Leers vroeg ook: moeten we niet kiezen voor eerst de basis op orde? De vraag is: wat is dan die basis? Voor ons is de basis het coalitieakkoord en de ambities die daarin staan. Het heeft prioriteit om die tot uitvoering te brengen. Dat is natuurlijk ook een politieke afweging. Wat de een de basis vindt, vindt de ander meer dan de basis en andersom. Daar moeten we het natuurlijk ook gewoon met elkaar over hebben.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Zou de wethouder de gedachtegang kunnen volgen. Je begint bijvoorbeeld een nieuw project. Dat project wordt duurder, het gebouw en noem maar op. Vervolgens blijkt dat er door de nasleep van corona minder bezoekers komen, waardoor je niet uitkomt met de subsidie. In hoeverre is behalve naar het gebouwelijke gekeken, dus puur sec het stenen stapelen, het aanbrengen van verlichting en verwarming, maar ook de gevolgschade? In hoeverre hebt u die meegenomen buiten het coronafonds? Je ziet her en der extra subsidies, omdat de toeloop tegenvalt. Hoe lang kunt u dat volhouden en welke centen gaan daarin om?

Wethouder De Beer

Dat is een vraag die verder gaat dan het voorstel ten aanzien van de investeringskredieten. Dat gaat sec over de investeringen en u heeft het nu over exploitatie en eventueel groter wordende exploitatietekorten. Daar zullen we natuurlijk per project, initiatief of instelling moeten kijken hoe we met die tekorten omgaan, wat er kan worden gedaan om die tekorten intern weg te werken of om bezoekersaantallen te stimuleren. Linksom of rechtsom zullen we dat moeten verwerken in de begroting en de meerjarenbegroting.

GroenLinks doet de oproep om ten aanzien van de subsidies aan bijvoorbeeld externe instellingen, verbonden partijen et cetera te kiezen voor indexatie, voor inflatiecorrectie. We hebben dat in de afgelopen jaren veelal niet gedaan. Dat is inderdaad een soort indirecte bezuiniging, want dat betekent dat er met het gegeven geld steeds minder kan worden gedaan. Veel instellingen hebben dat goed weten op te vangen, ook vanuit efficiëntie, innovatiever werken, et cetera. Het ging dan vaak over inflatiepercentages die historisch heel laag waren. Nu zien we dus behoorlijk stijgende inflatiecijfers. De vraag is dus ook aan de orde of we nog het oude principe hanteren of dat we die instellingen toch tegemoetkomen. We zullen die vraag uiteraard gaan beantwoorden in het college en verwerken in de Begroting 2023. Uw opmerking vatten wij vooral op als een aansporing.

De heer Pauwels had het over de onderuitputting bij het Rijk. Dat leidt tot minder inkomsten bij de gemeenten. Dat klopt conform de trap-op-trap-afmethodiek. Die gaat overigens naar verwachting in 2026 verdwijnen als gevolg van herijking van het Gemeentefonds. Daar hebben we dan ook mee te maken. We moeten nog maar zien hoe dan de verdeling zal plaatsvinden. Er zijn al wat indicaties voor gegeven, maar

daar hebben we zeker nog geen duidelijk beeld van. Ook dat zullen wij in de komende tijd verder gaan updaten en aan de hand van de septembercirculaire et cetera verwerken in onze P&C-producten.

Voorzitter. Volgens mij waren dat de vragen.

De voorzitter

Dank u wel, wethouder De Beer. Volgens mij was er nog een vraag voor wethouder Clemens. Ook geef ik nog het woord aan wethouder Van Zutphen over het sociaal domein.

Wethouder Clemens

Op de vraag van de heer Leers het volgende. Maastricht had nog geen begroting waar het ging over de culturele hoofdstad. Maar dat dit aanzienlijke projecten zijn, weten u en ik allebei. Dat is ook precies waarom we zeggen dat is ook precies waarom we zeggen: dat is niet iets wat we als gemeente Heerlen alleen zouden doen. Daar is dit college ook geen voorstander van. Maar de enige manier waarop je ernaar zou kunnen kijken - nogmaals, we hebben het over eerste verkennende gesprekken - is in samenwerking met de Euregio.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Het kostenplaatje van Leeuwarden culturele hoofdstad moge bekend zijn. Misschien is het mogelijk om dat te achterhalen, zodat we iets in het perspectief van toen kunnen zien en misschien kunnen doorrekenen naar nu. Misschien bestaat die mogelijkheid. Zo ja, dan hoor ik dat graag.

Wethouder Clemens

Om een eerste verkennend gesprek vooral niet groter te maken dan het is, lijkt het mij prima om dat schriftelijk te doen.

De voorzitter

Wethouder Van Zutphen.

Wethouder Van Zutphen

Mevrouw Vrusch heeft vragen gesteld over de kosten van het sociaal domein versus investeringen die in het verleden zijn gedaan en hoe deze zich lonen. Wij weten allemaal dat we hier in Heerlen jarenlang enorme kosten hebben gehad van bijvoorbeeld de bijstand. Jaar in jaar uit moesten we bedragen van 4 tot 5 miljoen per jaar bijleggen uit eigen gemeentelijke middelen om de bijstandsuitkeringen te kunnen betalen. Sedertdien hebben we een enorme vooruitgang geboekt in de verhouding tussen instroom en uitstroom gemeentelijk, die veel gunstiger was dan instroom en uitstroom landelijk. Op pagina 84 van de jaarrekening die zojuist is goedgekeurd, staat dat wij hierdoor vorig jaar 6,1 miljoen hebben overgehouden op de bijstand. Op pagina 16 van de Zomernota 2022, het lopende jaar, ziet u dat de voorlopige prognose voor dit jaar opnieuw een overschot is voor de bijstand. 1,3 miljoen.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang. U weet allemaal in deze zaal wat daar ons verleden is, het heel veel menselijke ellende, heel veel criminaliteit en overlast. Maar er waren ook enorm hoge kosten. De rijksbudgetten zijn nog steeds gebaseerd op die situatie uit het verleden. Op basis van die situatie uit het verleden krijgen wij geld uit Den Haag. Ondertussen hebben wij beschermd wonen en maatschappelijke opvang zo goed onder controle dat we bij voorbaat bij het vaststellen van de begroting al een jaar in jaar uit een bedrag van circa 10 miljoen aframesen van het Rijksbudget dat wij daarvoor krijgen, voor de lantaarnpalenpot. In de begroting die u zojuist hebt goedgekeurd, vindt u op pagina 96 dat we daar bovenop nog eens 3 miljoen hebben overgehouden op beschermd wonen, omdat we daar de zaak zo goed onder controle hebben. We hebben daar in het verleden geïnvesteerd en plukken daar nu de vruchten van. STAND-BY! is hetzelfde verhaal. Het Rijksbudget dat wij daarvoor via de algemene uitkering krijgen, is ongeveer 6 miljoen hoger dan wij voor dat doel betalen. De rest gaat gewoon in de lantaarnpalenpot, dankzij de investeringen die we daar in het verleden hebben gedaan en dankzij de coöperatieve insteek

die we daar met zijn allen voor hebben vastgesteld. Desgewenst kan ik de raad nog wel een compleet overzicht van alle rijksbudgetten versus kosten en de wijze waarop de investeringen in het verleden zich hebben geloond, verstrekken.

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen (interruptie)

Ere wie ere toekomt. Het is natuurlijk een hartstikke mooie prestatie. Het laat zich alleen raden, mocht de economische situatie zich ten negatieve ontwikkelen, of de bemoeienissen die u hebt gehad op het sociaal domein een duurzaam karakter hebben of dat wij in Heerlen niet heel snel weer achteruit zakken en weer bovenaan het lijstje staan van het hoogste aantal bijstandsgerechtigden. Kunt u iets vertellen over de duurzaamheid van de aanpak?

Wethouder Van Zutphen

Joop den Uyl zei: ik ben blij dat u die vraag stelt. Ik ben dat ook in dit geval, want we moeten inderdaad blijven investeren in de achterstanden. De aantallen armoede in Heerlen zijn immers natuurlijk nog huizenhoog. Alleen de ontwikkeling ten opzichte van het verleden is buitengewoon positief. Hierdoor krijgen wij meer rijksbudget dan wij uitgeven. Maar inderdaad, wat zich nu afspeelt rond energiearmoede is werkelijk dramatisch. Ik hoorde u net in uw termijn stellen: wat doet de gemeente Heerlen voor de mensen boven de 130%? Als we alle mensen in de gemeente Heerlen zouden moeten compenseren met € 1.000, dan zijn we 43 miljoen kwijt. Dat zullen we dus nooit kunnen. Het is echt de verantwoordelijkheid van het Rijk om dat op te lossen. We moeten helemaal niet de pretentie hebben dat wij dat als gemeente even zouden kunnen regelen. Maar inderdaad, wij moeten blijven investeren in die achterstand. We mogen het de mensen in onze stad niet gunnen dat we daar achterwege blijven.

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen (interruptie)

Mijn vraag aan u gaat over de groep mensen die geen compensatie heeft gekregen. Het is niet zozeer om zelf de portemonnee te trekken, maar u vooral heel hard te maken, samen met uw collega's van het college, om vanuit het Rijk die middelen ter beschikking te krijgen. Maar ik heb eigenlijk geen antwoord van u gekregen over de duurzaamheid van uw bemoeienissen in het verleden. U hebt mij niet het gevoel gegeven dat het harde werk dat u hebt geleverd een duurzaam karakter heeft voor de toekomst. Met andere woorden, hollen wij procentueel harder achteruit of minder hard achteruit op het moment dat het economisch weer tegenzit of kunnen wij procentueel weer veel meer mensen in de bijstand verwachten op het moment dat het in de arbeidsmarkt weer een beetje tegen gaat zitten in Heerlen?

Wethouder Van Zutphen

Met betrekking tot de bijstandsbudgetten is het zo dat de Rijksbudgetten waar wij een portie van krijgen meestijgen met de algemene economische ontwikkeling. Als wij het slechter doen, gaan we inleveren. Als wij het beter doen, houden we financieel geld over. Ik kan u hier geen belofte dan anders dan dat we onze stinkende best doen om de ontwikkelingen te allen tijde gunstiger te laten lopen dan het landelijk gemiddelde. Maar als de boel in Oekraïne ontploft, dan kunnen wij daar in Heerlen natuurlijk geen specifieke invloed op uitoefenen.

De voorzitter

Dank u wel. We gaan over richting besluitvorming op deze drie punten.

Ik begin met het vaststellen van de Zomernota 2022, inclusief de mutaties. Mevrouw Santegoeds.

Mevrouw Santegoeds, Ouderenpartij Heerlen

Voorzitter. De Ouderenpartij zou graag een schorsing willen hebben voordat we overgaan tot stemmen.

De voorzitter

Hoelang wilt u schorsen?

Mevrouw Santegoeds, Ouderenpartij Heerlen

Vijf minuten.

De voorzitter

Dan schorsen wij voor vijf minuten.

Schorsing

De voorzitter

Ik heropen de vergadering. We komen tot besluitvorming over agendapunt 11, het vaststellen van de Zomernota. Meneer Bertholet.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen

Mag ik een stemverklaring geven namens de OPH?

De voorzitter

Gaat uw gang.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen

Wij zullen instemmen met het bijstellen van de budgetten, ondanks het feit dat we eraan twijfelen dat de 10,6 voldoende zal zijn. Het onderwijs vraagt al 7 miljoen. Ik denk dus dat dit nog wel een paar keer moet worden bijgesteld. Maar goed, we laten ons straks verrassen met name door de eerste begroting. Dus we wachten af.

De voorzitter

Dank u wel. Kan ik met uw welnemen de zomernota vaststellen? Dat is het geval.

Dan ga ik naar agendapunt 24, de Kaderbrief. Wenst iemand daar stemming over of geldt daar dezelfde stemverklaring voor? Meneer Bertholet.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen

Hetzelfde verhaal.

De voorzitter

Kunnen we deze vaststellen? Dat is het geval. Dank u wel.

Dan agendapunt 27, het bijstellen van het budget investeringsprojecten. Meneer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers

Voorzitter. Met mijn gemaakte opmerkingen in de eerste en de tweede termijn kunt u stellen dat ik tegen dit voorstel stem.

De voorzitter

Kunnen we met inachtneming van het feit dat de fractie Hart-Leers heeft tegengestemd voor de rest instemmen met dit voorstel? Dat is het geval. Dan is dat aldus besloten.

Besloten.

12. Zienswijze begroting 2023 GR Reinigingsdiensten Rd4

Hamerstuk.

13. Zienswijze begroting 2023 GR BsGW

De voorzitter

Wie wil hierover het woord voeren? Mevrouw Santegoeds.

Eerste termijn

Mevrouw Santegoeds, Ouderenpartij Heerlen

Dank u wel, voorzitter. Ik zal heel kort zijn. Omdat dit agendapunt niet is besproken in de commissie, wil ik aangeven dat de proceskosten met de afwijking van €1.240.000. Het verwijst zich eigenlijk meer naar de WOZ-waarde van het uitgebreid advies van hoe ik dat ergens kan vinden. Ik heb toen de websites van verschillende gemeenten bekeken, zowel van Roermond, Maastricht, Kerkrade en Beekdaelen. Als ik daar op de website 'WOZ' aanklik, dan krijg ik daar meteen telefoonnummers en alles erbij. Maar als ik het dan bij de gemeente Heerlen aanklik, dan zie ik daar eigenlijk totaal niets van staan. Er staat ook geen verwijzing. Het advies van de OPH is dus om te kijken of de zoekmachine misschien anders kan worden ingesteld, zodat als een inwoner van Heerlen 'WOZ' intikt, ook meteen de gegevens ziet en niet eerst moet kijken bij BsGW. Dat is onze vraag.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Nefjodov.

De heer Nefjodov, GroenLinks

Ik ben het volledig eens met het aangereikte raadsvoorstel, met uitzondering van hetgeen het college had geoordeeld over de aanvulling op het weerstandsvermogen. Puur en alleen het argument dat een investering in strijd zou zijn met een interne beleidsnota met het bestuur van BsGW hoeft immers geen reden voor onze Heerlense raad te zijn om een sterkere financiële positie af te wijzen. Al helemaal niet in deze macro-economische onzekere tijden, zoals het college heeft benadrukt in de kaderbrief.

Over de hoogte van het weerstandsvermogen, of eerder gezegd de aanvulling op het weerstandsvermogen, zegt het college dat een aantal risico's reeds is afgedekt. Derhalve verdient het wel de opmerking dat een eventuele verlaging van de aanvulling op het weerstandsvermogen naar evenredigheid van de reeds afgedekt risico's wel zo verstandig is. Kortom, mochten er aanvullende argumenten zijn om deze aanvulling op het weerstandsvermogen af te wijzen, dan hoor ik dat graag. Als strijdigheid met de interne beleidsnota het enige argument is, dan stel ik aan jullie voor om akkoord te gaan met het voorstel met uitzondering van hetgeen is bepaald over de aanvulling op het weerstandsvermogen.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Géron.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Het is al voorbij, want mevrouw Santegoeds heeft mijn vraag gesteld.

De voorzitter

Helemaal goed. Dan geef ik nu het woord aan de wethouder.

Wethouder De Beer

Hoeven daar nu denk ik geen gedetailleerde discussie over te voeren. Ik heb even gekeken op de website van de gemeente Heerlen. Als ik 'WOZ' intik in de zoekfunctie, dan kom ik bij gemeentelijke belastingen. Bij gemeentelijke belastingen staat dan de uitsplitsing van wat voor soort belastingen. Daar staan dan de wetten en regels voor de fijnproevers. Er staat dan meteen een grote balk waar je op kunt klikken. Je wordt dan doorverwezen naar de BsGW. Als er behoefte is om daar informatie op aan te vullen, dan stel ik

voor dat we even contact hebben over wat daar beter aan zou kunnen. We gaan dan kijken hoe we dat kunnen doen.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

BsGW heeft zo'n mooie infographics, zo'n paar beelden, over de WOZ. Eigenlijk moet er een goed advies staan dat ze vooral niet moeten gaan procederen. Dat zou misschien kunnen helpen. Ik denk dat mensen zich eerder naar de gemeente wenden dan naar de BsGW.

Wethouder De Beer

Het is wel een regel om onze site zo actueel mogelijk te houden. We verwijzen daarom zo veel mogelijk naar externe partijen. Anders moeten wij voortdurend als zij actualiseren dat ook weer bij ons actualiseren, met het gevaar dat aan onze kant niet alles actueel is. Dat is dus de reden waarom er een grote balk staat 'regel dit via de BsGW'. Als je erop klikt, kom je op die website. Dan kom je ook bij die infographics en bij al die andere informatie. Maar nogmaals, ik stel voor dat we daar anders even kort over van gedachten wisselen en kijken wat we beter zouden kunnen doen.

Mevrouw Santegoeds, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik vind het inderdaad een prima voorstel. Er is inderdaad niets zo makkelijk als je op een website klikt en je krijgt meteen een telefoonnummer, dan dat je eerst moet zoeken. Dat is prima.

Wethouder De Beer

Oké, dan hebben we daar even contact over.

Dan de vraag over het weerstandsvermogen. De regel is eigenlijk: als het gaat over verbonden partijen, dus ook de BsGW, dan vinden wij dat zij een zo klein mogelijk weerstandsvermogen moeten aanhouden en zo weinig mogelijk aan reservevorming moeten doen. Als gemeenten vormen wij immers eigenlijk samen die gemeenschappelijke regeling. Als die gemeenschappelijke regelingen allemaal hun eigen spaarpotjes gaan vormen, dan hoopt zich heel veel publiek geld op bij al die verschillende instellingen daar waar dat misschien helemaal niet nodig is. Dat is de reden waarom we bij de WOZL en de WSP zelfs de afspraak hebben dat ze helemaal geen reserves mogen vormen en dat het bedrag dat zij overhouden in de jaarrekening per saldo altijd terugkomt naar de gemeente.

Als er uitgaven moeten worden gedaan of als er bepaalde risico's zijn waar zij geld voor nodig hebben, dan zijn wij zelf ook de deelnemende en dragende partij om voor die financiering te kiezen. Dat is dus de reden waarom wij op zich wel willen meegaan met de wens tot het vormen van enig weerstandsvermogen bij de BsGW, maar houd je dan wel gewoon aan de kaders die wij in het bestuur van de BsGW hebben afgesproken. Wij denken dat de reservevorming die nu wordt voorgesteld niet nodig is gegeven de risico's die al via het weerstandsvermogen zijn afgedekt. Dat is dus de achtergrond.

Het is niet zo dat wij de BsGW misgunnen dat zij een spaarpot vormen, maar wij zeggen: het is publiek geld, wij betalen aan de BsGW, dus wij vinden dat we daar in eerste instantie ook primair over moeten beschikken.

De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)

Begrijp ik het goed dat alle risico's in feite al met het huidige weerstandsvermogen zijn afgedekt? Klopt dat?

Wethouder De Beer

Ja. Als er andere risico's aan worden toegevoegd, zal dat uiteindelijk rollen in het jaarrekeningresultaat van de BsGW. De deelnemende gemeenten staan dan altijd aan de lat om dat weer aan te zuiveren.

De voorzitter

Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Kunt u instemmen met de zienswijze? Dat is het geval. Dank u wel.

14. Zienswijze begroting 2023, meerjarenramingen 2024-2026, 2e begrotingswijziging 2022 en jaarstukken 2021 van de Stadsregio Parkstad Limburg

Hamerstuk.

15. Zienswijze bijgestelde begroting 2022, begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 GR Het Gegevenshuis

De voorzitter

Ik geef het woord aan de heer Janssen. Gaat uw gang.

Eerste termijn

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen

Dank u wel, voorzitter. We willen graag inzicht in de inspanningen die Het Gegevenshuis onderneemt of heeft ondernomen om een nieuwe gemeenten aan boord te halen. We zien in de lange termijn begroting namelijk daarvan het effect op een besparing in de kosten voor de gemeente Heerlen niet terug. Dat duidt er op ons inziens op dat men onvoldoende anticipeert op het aanhaken van nieuwe gemeenten. Dat draagt niet bij aan de urgentie om in de breedte op te schalen. We willen dan ook graag een inspanningsverplichting en een plan zien om op dat onderdeel stappen te zetten. We zouden graag zien dat het college hier melding van maakt. Voor het overige is het akkoord bevonden.

De voorzitter

Dank u wel. Wethouder Gelderblom.

Wethouder Gelderblom

Bedankt voor uw vraag. In alle eerlijkheid, het is geen geheim dat ik net ben begonnen. Ik heb überhaupt nog geen gesprekken gevoerd over Het Gegevenshuis. Dat zeg ik er eerlijk bij. Mijn voorstel zou wel zijn om een vergadering te beleggen met de commissie, waarin we Het Gegevenshuis uitnodigen om een presentatie te geven over wat de activiteiten en de omvang van de activiteiten zijn. Dan kunnen we gezamenlijk leren, daar vervolgens een reactie op geven en de vraag op die manier beantwoorden. Dus verontschuldigingen dat ik het concrete antwoord op dit moment even schuldig moet blijven, maar op korte termijn hoort u daar meer over van mij.

De voorzitter

Dat wordt dan het najaar.

Wethouder Gelderblom

Dat zal waarschijnlijk het najaar worden, maar voor zover mogelijk, kan ik wel op korte termijn iets van een reactie geven zodra ik daar zelf iets beter in zit.

De voorzitter

Dank u wel. Kunnen we instemmen met deze zienswijze rondom Het Gegevenshuis? Dat is het geval.

16. Zienswijze eerste begrotingswijziging 2022, begroting 2022 en meerjarenraming GR Kredietbank Limburg

Hamerstuk.

17. Zienswijze begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 GR WSP Parkstad en GR WOZL

Hamerstuk.

18. Zienswijze begroting 2023 GR GGD- ZL

De voorzitter

Wie mag ik daar het woord over geven? De heer Pauwels.

Eerste termijn

De heer Pauwels, CDA

Dank u, voorzitter. In de regeling en de begroting is een post opgenomen met een aanzienlijk bedrag van 4,5 ton voor het aantrekken van een batterij juristen als gevolg van het toepassen van de invoering van nieuwe regelgeving, onder andere de AVG en de NEN 7510. De NEN 7510 is een van rijkswege opgelegde certificeringsregeling, maar de AVG komt voort uit EU-regelgeving. Ik vraag me af of daar geen compensatie voor mogelijk is, ook eventueel via de EU.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Van Oosterhout.

Mevrouw Van Oosterhout, SP

Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een vraag aan de wethouder naar aanleiding van dit onderdeel, omdat de vragen niet in de commissie aan de orde zijn geweest. De Begroting 2023 moet worden verhoogd om ervoor te zorgen dat de verschillende onderdelen van het programma trendbreuk geborgd kunnen blijven. Dat komt doordat subsidie van de provincie Limburg na 2022 stopt. Waarom wordt de subsidie van de provincie niet voortgezet gezien de grote problemen in de jeugdgezondheidszorg? Wat is de reden van afwijzing? Dat zou ik nog graag aan de wethouder willen vragen.

Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. Wethouder Van Zutphen.

Wethouder Van Zutphen

Voorzitter. De vraag van de heer Pauwels zou ik graag met ja beantwoorden, maar ik vrees dat dit gewoon niet realistisch is. Er worden natuurlijk altijd een heleboel regels over ons uitgestort. Daar moet soms ambtelijke capaciteit voor worden aangepast. Overigens is het bij deze extra uitgaven zo dat de directie van de GGD zeker geen carte blanche heeft om te zeggen: dan gaan we dat geld wel uitgeven. Met het bestuur is wel degelijk afgesproken dat we heel nauw de vinger aan de pols houden in hoeverre dat extra geld ook nodig is en als dat niet nodig is, dat dit dan terugvloeit naar de algemene middelen.

Dan het geld van de provincie. Ik ben nu even de boodschapper van de provincie. Ik ben gelukkig geen gedeputeerde, dus ik heb niet de pretentie om in hun plaats te treden. Hun boodschap over het algemeen is dat zij bij dit soort subsidies altijd een soort aanjaagfunctie willen verstrekken op voorwaarde dat als de boel een keer op gang is, de gemeenten het gemiddelde betalen. Dat is de redenering die ze hier ook hebben. Daarbij is het gelukkig zo dat ze de aanjaagsubsidie al een aantal jaar achter elkaar hebben verstrekt. We zullen natuurlijk blijven proberen om dat zo lang mogelijk voort te zetten, omdat het een probleem is als het gaat over trendbreuk en achterstanden, met name bij kinderen die zich in de hele provincie en zeker in Zuid-Limburg nadrukkelijk voordoen.

Tot zover, voorzitter.

De voorzitter

Is er behoefte aan een tweede termijn? Mevrouw Van Oosterhout.

Tweede termijn

Mevrouw Van Oosterhout, SP

Wethouder, dank u wel voor het antwoord. Ik wil nog een opmerking maken over dit onderdeel. De SP is het zeer eens met de gekozen ambities van de GGD Zuid-Limburg. We vinden het belangrijk om te investeren in gezondheid en preventie. Als er extra geld naartoe moet, dan zijn we daar ook zeker toe bereid. Het doorontwikkelen van de jeugdgezondheidszorg en verdere uitwerking en invulling van het programma Trendbreuk vinden wij ook zeer belangrijk. De GGD-aanpak van corona is in Zuid-Limburg wel goed gegaan. Het is goed geweest dat men in de afgelopen jaren extra heeft geïnvesteerd in infectieziektenbestrijding. Gezien de coronapandemie is wel gebleken hoe positief het is om een sterke publieke gezondheidszorg in stand te houden.

Ik zou nog graag even terugkomen op de privatisering van de ambulance zorg. Wij vinden het nog steeds jammer dat men deze weg is ingeslagen. Uiteraard zal de SP-fractie de ontwikkelingen in de komende jaren op de voet volgen.

Dat wilde ik nog even toevoegen.

De voorzitter

Dank u wel. Kunt u instemmen met de zienswijze? Dat is het geval.

Dank u wel.

19. Zienswijze jaarstukken 2021, begrotingswijziging 2022, begroting 2023 en meerjarenperspectief GR Omnibuzz

De voorzitter

Wie wil daar het woord over voeren? Mevrouw Keulen, gaat uw gang.

Eerste termijn

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen

Voorzitter, dank u wel. Tot op heden hebben wij het heel veel gehad over cijfers en projecten, maar ik wil het ook graag heel even hebben over de mensen en ook zeker de gebruikers van Omnibuzz. In het raadsvoorstel worden een aantal relevante ontwikkelingen genoemd, zoals een grotere zorgbehoefte bij klanten. Het gaat hierbij vooral om mensen met dementie en verward gedrag. In het voorstel wordt aangegeven dat dit gevolgen heeft voor de uitvoering van het vervoer en voor de dienstverlening aan klanten via de telefoon. Dit leidt dus eigenlijk tot meer kosten. Dat begrijpen we. Echter, als OPH juichen we het nu juist toe dat mensen met bijvoorbeeld dementie zo veel mogelijk gebruik kunnen maken en ook daadwerkelijk maken van dit doelgroepenvervoer. Wij hopen dan ook dat het niet alleen wordt gezien als kostenaspect - we willen dat graag nog even naar voren brengen - maar juist ook als een heel positieve ontwikkeling voor de mensen in onze stad. Tenslotte is Omnibuzz er ook voor de ondersteuning van kwetsbare mensen die niet in staat zijn om met ander vervoer te gaan.

De vraag is dan ook: stimuleren wij mensen die het echt nodig hebben ook om een aanvraag in te dienen voor deze vorm van doelgroepenvervoer? Zo ja, hoe pakken we dit op? Daarnaast vroegen we ons als Ouderenpartij Heerlen ook af waar deze grotere zorgbehoefte vandaan komt. Komt deze zorgbehoefte eigenlijk van bestaande klanten of zijn er veel meer klanten met dementie of verward gedrag bij gekomen die op dit moment gebruikmaken van dit doelgroepenvervoer? Wij vroegen ons af of ook Omnibuzz, in relatie naar beleid, kijkt naar welke type ritten er worden gemaakt en of we daar beleidsmatig iets mee kunnen en iets mee doen.

Daarnaast hebben we nog een vraag over de Voor Elkaar Pas. Er staat hier aangegeven dat dit een op maat gemaakt reisproduct is dat exclusief is voor de klanten van Omnibuzz. Dit biedt hun de mogelijkheid om met het openbaar vervoer te reizen tegen gunstige voorwaarden. We vroegen ons alleen het volgende af. In principe zijn het natuurlijk mensen die gebruikmaken van doelgroepenvervoer. In hoeverre kunnen zij dan gebruikmaken van het openbaar vervoer? Hoe vaak wordt dit product dan ook afgenomen? Dat was het, voorzitter.

De voorzitter

Dank u wel. Dan ga ik naar wethouder Van Zutphen.

Wethouder Van Zutphen

Voorzitter. De passages die in de voorstellen staan over zorgbehoefte klanten hebben in ieder geval de intentie om precies datgene te zeggen wat u ook zegt. Inderdaad dat we ook mensen met verward gedrag - dat kan over dementie gaan, maar dat kan ook over heel andere dingen gaan - toch de gelegenheid moeten bieden om gebruik te maken van Omnibuzz als ze daarvoor geïndiceerd zijn. Daar hoort wel bij dat we bijvoorbeeld de mensen die de telefoon opnemen goed trainen en dat ook de chauffeurs trainingen krijgen over hoe om te gaan met deze vormen van gedrag. Maar het is de laatste tijd wel gesignaleerd dat dit steeds meer is. Dat zien we natuurlijk overal om ons heen. Er is een toename van mensen met verward gedrag. Dat leidt dus ook tot deze extra kosten.

Waar komt dit precies vandaan? Dementie is een ziekte die steeds meer toeneemt. De prognose voor de komende tientallen jaren is dat dementie steeds verder om zich heen gaat grijpen. Maar ook voor de rest zien we steeds meer mensen die de hele ingewikkelde maatschappij niet meer kunnen bijbenen en die niet meer kunnen voldoen aan het efficiëntie karakter. Op heel veel plekken wordt verwacht dat je snel en zakelijk kunt zeggen wat je bedoeling is. Sommige mensen kunnen dat en sommige mensen kunnen dat niet. Juist bij Omnibuzz moeten we de mensen die dat niet kunnen op een goede manier helpen. Omnibuzz doet daar heel erg haar best voor.

U vraagt welk type ritten vooral worden gereden. Ik denk dat het goed is dat we een compleet overzicht van het type ritten aan u verstrekken. Dat wordt maandelijks bijgehouden. Wij krijgen daar maandelijks een overzicht van. Dat willen wij graag verstrekken aan de raad.

Dan de begrijpelijke vraag hoe het nou kan dat iemand die in principe de indicatie heeft voor Omnibuzz toch gebruik zou kunnen maken van het openbaar vervoer. Dat is zo bij bepaalde ritten. Als iemand met een beperking bijvoorbeeld met slecht openbaar vervoer naar zijn neef in een dorpje moet gaan en daar een stuk moet lopen, dan kan diegene die rit gewoon niet maken. Op grond van die criteria krijgt deze dan een indicatie voor Omnibuzz, voor Wmo-vervoer.

Als diezelfde mensen toevallig een qua hoogte aangepaste bushalte voor hun voorkeur hebben en ze moeten een rit maken naar het ziekenhuis waar ook alles goed is geregeld, dan kunnen sommige mensen de ene rit niet maken met het OV, maar wel de andere rit. Juist voor dat soort ritten hebben we de Voor Elkaar Pas. Het is de bedoeling dat als mensen bellen ook de optie wordt geboden: mevrouw of meneer, kunt u misschien ook gebruikmaken van het reguliere openbaar vervoer? Als de mensen dan zeggen "nee, dat wil ik niet, ik wil met Omnibuzz", dan worden ze keurig met Omnibuzz vervoerd.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Mag ik nog even reageren? Deze uitleg is helder. Wordt er veel gebruikgemaakt van de Voor Elkaar Pas?

Wethouder Van Zutphen

Over die cijfers zullen wij verstrekken. Volgens mij is het niet zo'n heel hoog percentage. Iedere rit die op die manier wordt gemaakt, betekent voor de mensen dat ze niet apart worden behandeld, maar gewoon net als ieder ander met een reguliere bus mee kunnen. Het spaart ook ons als gemeente de nogal hoge kosten van het Wmo-vervoer.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik ben in ieder geval blij dat de wethouder aangeeft dat dit niet alleen als een soort kostenpost wordt gezien en dat je een wat andere doelgroep hebt. Zoals ik al aangaf, is Omnibuzz daar natuurlijk voor. Ik vind het wel jammer dat je dit niet uit de stukken leest.

Aan de andere kant geeft hij ook aan dat mensen als mensen met het openbaar vervoer kunnen gaan, het openbaar vervoer wordt gepropageerd. Het is dus een combinatie. Wat doet u om mensen te stimuleren gebruik te maken van Omnibuzz? Dat was ook nog een vraag.

Wethouder Van Zutphen

Dat is natuurlijk hetzelfde als met alle andere Wmo-voorzieningen die we hebben. Op zijn minst wijzen wij via onze eigen kanalen de mensen op de rechten die zij hebben. Maar het maakt ook deel uit van het coalitieakkoord dat we mensen moeten wijzen op rechten die ze niet hebben. Het is niet onze bedoeling om als mensen geen gebruikmaken van rechten die ze hebben, in onze handen te wrijven, zo van: ha, we hebben geld overgehouden. Het is juist de bedoeling dat mensen er wel gebruik van maken. Ik denk dat het goed is dat we er schriftelijk op terugkomen hoe we mensen vooral wijzen op de mogelijkheden die ze hebben en hoe ze daar gebruik van kunnen maken.

De voorzitter

Wanneer verwacht u het overzicht van de ritten en die informatie te geven?

Wethouder Van Zutphen

Dat overzicht van die ritten kan volgende week. Het andere zou ik zeggen in september.

De voorzitter

Prima, dank u wel.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Mag ik daar nog even op reageren? Het is prima en ook goed dat u dat doet, want je ziet inderdaad vaak dat de mensen die het nodig hebben erop gewezen moeten worden of bij de hand moeten worden genomen. Dat geldt ook voor de energietoeslag. Daar hadden we het net al over. Zeker als het gaat om ouderen, zijn het vaak mensen die niet de weg weten te vinden naar die aanvraag. Zou het mogelijk zijn om daar ook nog een keer naar te kijken? Ik weet dat heel veel mensen op dit moment terechtkomen in de stadsdeelwinkels en bij onze gemeentelijke informatiepunten. Maar je ziet dat we nog een behoorlijke groep mensen die het echt nodig heeft, niet bereiken. Ik zou u dus willen verzoeken om dit daar misschien in mee te nemen. In een eerder betoog gaf u immers al aan dat het op dit moment nijpend is. Ik zou echt willen vragen om vanuit dienstverlening, ouderenbeleid en het sociaal domein hier aandacht aan te geven. Deze suggestie is al vaker naar voren gebracht. Ook het feit dat we Plussen en Minnen hebben. Dat is het boekwerk waarin allerlei informatie staat dat gaat naar mensen met een bijstandsuitkering. We hebben natuurlijk heel veel mensen in onze stad die deze informatie ook zouden moeten krijgen. Ik zou dus nogmaals de oproep willen doen om te kijken of we dat blad dat we al hebben en dat naar een aantal mensen gaat, ook naar andere mensen zou kunnen gaan die zich daar bijvoorbeeld op zouden kunnen abonneren. Het is aan u om naar de uitvoering te kijken. Ik denk dat het op dit moment heel erg nodig is voor een grote groep mensen die we niet bereiken en die het heel hard nodig hebben.

Wethouder Van Zutphen

Ik kan daar uiteraard met een hartgrondig ja op antwoorden. Als het specifiek gaat om Omnibuzz is het overigens ook zo dat heel veel mensen die qua lichamelijke gesteldheid niet met het reguliere openbaar vervoer reizen er toch heel bewust voor kiezen om geen Omnibuzzpas aan te vragen, omdat ze zeggen: "mijn kinderen brengen mij" of "ik kan nog zelf autorijden" enzovoorts. Pas als die mogelijkheid niet

bestaat, zeggen mensen: oké, dan vraag ik een Omnibuzzpas aan. Maar dan moeten ze natuurlijk door ons actief worden geïnformeerd over de mogelijkheden die ze hebben.

De voorzitter

Dank u wel. Kunnen wij instemmen met de zienswijze? Dat is het geval. Dank u wel.

20. Zienswijze begroting 2023 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de begroting 2023 MCC

Hamerstuk.

21. Zienswijze "Ondernemingsplan 2023" van GR Historisch Centrum Limburg

De voorzitter

Ik geef het woord aan mevrouw Vrusch.

Eerste termijn

Mevrouw Vrusch, SP

Dank u wel, voorzitter. Vanaf 2023 zal de rijksoverheid niet meer deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg. Wel draagt de overheid de wettelijke taken over. Daarmee wordt gewaarborgd dat de rijkscollectie Limburg in beheer blijft, maar ook een volledig dekkende financiële continuïteit kent.

De SP-fractie is ook verheugd dat een van de twee regionale archieflocaties in Heerlen wordt gevestigd. We zijn er ook blij mee dat voor een wijk is gekozen. Dat komt de leefbaarheid ten goede, want niet alleen het archief, maar eveneens de organisatie van HCL zal zich hier begin 2023 vestigen. Wanneer zij het gebouw in de avonden niet gebruiken, wordt dit opengesteld voor activiteiten van de buurt. Daarmee wordt een volwaardige invulling gegeven aan het rijksmonument van de Christus Koningkerk.

De SP-fractie steunt dan ook het voorliggend voorstel. Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Santegoeds.

Mevrouw Santegoeds, Ouderenpartij Heerlen

Dank u wel, voorzitter. Dit agendapunt is besproken in de commissie. We hebben daar inderdaad ook wat vragen over gesteld. Ik wil sowieso een compliment geven aan de wethouder dat hij in de memo vrij snel een reactie heeft gegeven over de scanstraat in Maastricht en over Heerlen. Er was nog een vraag overgebleven die voor ons niet echt duidelijk was. Die gaat over de huur die eigenlijk zou worden betaald, die € 360.000. U gaf aan dat die eigenlijk niet hoeven te worden betaald, omdat daarvoor andere werkzaamheden worden gedaan. Als je dat nagaat, is € 360.000 wel een groot bedrag op de begroting. Dat zou je ook aan andere dingen kunnen besteden. De vraag is: waarom is daarvoor gekozen?

De voorzitter

Dank u wel. Wethouder Clemens.

Wethouder Clemens

Voor de laatste keer op dit onderwerp. De heer Gelderblom en ik gaan samen in het bestuur van HCL zitten. Vanaf de volgende keer zal hij het woord voeren over dit onderwerp. Het is niet zo dat we onnodig geld overmaken aan HCL. Als ik die indruk heb gewekt, dan heb ik dat echt ten onrechte gedaan. Aan de ene kant zijn wij deelnemer aan de GR en hebben wij een aantal taken in de verwerking van onze archieven bij HCL neergelegd. Daar betalen wij voor. Daarmee komt er dus geld in die organisatie. Die organisatie huurt daarvan personeel in, onderhoudt haar materieel en doet er allerlei dingen mee. Een van de andere dingen

die ze daarmee doet, is dat ze bij de gemeente Heerlen voor genoemd huurbedrag de Christus Koningkerk gaat huren. Dat zijn dus inkomsten voor de gemeente Heerlen.

Dus aan de ene kant betalen we de organisatie voor het uitvoeren van archieftaken en aan de andere kant zijn we eigenlijk verhuurder aan de organisatie waar het gaat over de Christus Koningkerk.

Ik hoop dat ik daarmee uw vraag heb beantwoord.

De voorzitter

Is dit voldoende? Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Kunnen we ook instemmen met deze zienswijze? Dat is het geval.

Dank u wel.

22. Zienswijze begroting 2023 RUD

Hamerstuk.

23. Principebesluit in het kader van verzelfstandiging Thermenmuseum

De voorzitter

Wie mag ik hierover het woord geven? Ik begin bij mevrouw Schreurs.

Eerste termijn

Mevrouw Schreurs, Partij Hoensbroeks Belang

Dank u wel, voorzitter. Allereerst - ik heb dat al gedaan in de commissie, maar het kan niet genoeg worden herhaald - complimenten voor het huidige team, de huidige organisatie, voor het werk dat zij op dit moment doen gezien de twee prachtige prijzen voor kasteel Hoensbroek en nu recent weer de OIKOS-prijs voor het Thermenmuseum. Dit geeft gewoon aan dat dit team op een fantastische wijze bezig is met ons erfgoed. Hopelijk wordt de kracht van dit team verder uitgebouwd en niet dunner gespreid doordat er naar een verzelfstandiging van een onderdeel wordt toegewerkt. We willen graag een toezegging van de wethouder dat hij ons op de hoogte houdt van het vervolgproces en de gevolgen voor kasteel Hoensbroek.

De frictiekosten zijn nog niet inzichtelijk voor het vervolg van het personeel. Wij begrijpen dat het principebesluit nu nodig is om verdere stappen te ondernemen en dat er op die manier ook meer middelen worden vrijgemaakt voor de verdere ontwikkeling van het Thermenmuseum. Dat is goed uitgelegd in de commissie. Maar we willen verder worden meegenomen in het hele proces en in wat daar de opbrengsten van zijn. Dus dat daar regelmatig over wordt teruggerapporteerd.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Rozestraten.

De heer Rozestraten, Ouderenpartij Heerlen

Dank u wel, voorzitter. We hebben dit onderwerp uitgebreid besproken tijdens de commissievergadering. De OPH is eigenlijk niet tevreden over de antwoorden die toen zijn gegeven door de wethouder. Vandaar dat ik er opnieuw op terug kom. Allereerst omarmt de OPH zonder meer de verzelfstandiging van het Thermenmuseum. Dat is eigenlijk het thema waar we het in dit onderwerp met elkaar over hebben. Kijken we echter naar het raadsvoorstel, dan gaat dat driekwart over het enthousiasme en over de ontwikkelingen van het Thermenmuseum. Dat onderstrepen wij. Dat vinden wij ook heel mooi. We moeten absoluut heel trots zijn op de Romeinse historie van Heerlen. Dat moeten we gaan uitvergroten. Maar we willen die verzelfstandiging op een goede, gedegen en verantwoorde wijze doorvoeren. Om nu een principebesluit te nemen zonder dat we enig inzicht hebben in hoe het staat met enige fondsenvererving. We moeten naar 30 miljoen. Als ik alle verhalen vanavond hoor, gaat dat waarschijnlijk richting de 35 miljoen of misschien wel de 40 miljoen. Dan missen wij volgens mij heel veel. Hoe gaan we om met medewerkers? Waarom is

alleen gekozen voor het Thermenmuseum en niet ook voor kasteel Hoensbroek? Hoe ziet iets van een exploitatiebegroting eruit?

Een ander heel belangrijk thema dat verder niet wordt aangehaald, is een haalbaarheidsonderzoek, het liefst door een externe organisatie. Lessons learnt vanuit de verzelfstandiging van Schunck. Eigenlijk dat soort thema's. Ik snap heel goed dat dit nu niet uitgebreid kan worden verwoord in deze notitie, maar daar helemaal niets over vertellen, gaat voor ons als OPH veel te ver. Vandaar dat wij voorstellen om dit onderwerp uit te stellen om het op een later moment terug te laten komen. Dat is dus eigenlijk het eerste verzoek.

Dan willen we ook heel concreet antwoord hebben van de wethouder waarom er alleen wordt gekozen voor het Thermenmuseum en dit niet breder wordt getrokken richting kasteel Hoensbroek.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik hoor de heer Rozestraten vooral complimenten geven over hoe goed het allemaal wel niet is. Ik ben daar heel benieuwd naar, want ik snap niet goed waarom het dan moet worden uitgesteld. Volgens mij is het besluit niet meer dan dat we het college de opdracht geven om al de dingen die hij nu mist uit te werken. Meer is het niet. Ik snap dus niet goed waarom dit moet worden uitgesteld en vooral niet tot wanneer. Januari 2023, januari 2024, 2028? Ben concreet. Moet het een maand of twee maanden worden uitgesteld en waarom? Ik snap het niet, maar misschien kunt u daar een toelichting op geven.

De heer Rozestraten, Ouderenpartij Heerlen

Ja, absoluut. Als ik ergens een principebesluit over moet nemen, is het wel wenselijk dat ik weet waarover ik dat principebesluit neem. Dat is voor ons als OPH in ieder geval totaal niet duidelijk als er totaal niets wordt genoemd in het raadsvoorstel. Dus dat is concreet de reden.

Om mijn verhaal af te maken, heb ik nog een aantal concrete vragen aan de wethouder. Waarom is alleen gekozen voor het Thermenmuseum en niet voor kasteel Hoensbroek, terwijl dit ook daadwerkelijk als risico wordt benoemd in het stuk? De tweede concrete vraag is: welke lessen hebben we geleerd van de verzelfstandiging van Schunck? Volgens mij is dat in 2015 geweest. De derde concrete vraag is de volgende. In het uitgewerkte voorstel wordt gewezen naar een heel aantal stukken dat nog richting de raad gaat komen. Het enige stuk dat ik daarin mis, is een extern haalbaarheidsonderzoek. Dat zou ik heel graag willen toevoegen aan de stukken die we nog gaan krijgen.

Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers

Meneer de voorzitter, dank u wel. Dat Heerlen actief werk maakt van haar Romeinse verleden, bleek deze week maar weer een keer met allerlei media-uitingen over het initiatief om met de kelder van de makelaar nabij het Thermenmuseum aan de gang te gaan. Ik ben dan ook dankbaar dat het college werk maakt van mijn suggestie om de schat die daar ligt veel breder te gaan tonen. Ik vond het alleen raar om dat via de media te vernemen en niet gewoon richting de raad of de commissie. Maar dat kan in de toekomst altijd worden rechtgezet. Dat tot daaraan toe.

Enkele agendapunten geleden hadden we het over financiën. 10,6 miljoen extra en binnenkort weer 10,6 miljoen extra. We hebben hier een project dat wordt geraamd op zo'n 30 miljoen ex btw en zeg dat we een kleine 15 miljoen ex btw op de plank hebben liggen. Dat is dan een project dat over een jaar of twee - zo even uit mijn blote hoofd - zal moeten worden gestart. De wereld nu is al heel ongewis. Hoe deze over een jaar of twee zal zijn, weten we al helemaal niet. Als je dan start met het verleden van onze stad of met de basis van onze stad, het Romeins verleden, dan moet je dat natuurlijk goed voor elkaar hebben.

Het Thermenmuseum heeft in de afgelopen jaren heel wat stappen in de goede richting gezet. Eenieder die met enige regelmaat het Thermenmuseum bezoekt, ziet vooruitgang. Dat valt alleen maar toe te juichen.

Als we dan een volgende heel grote stap gaan zetten, dan is dat echt het fysieke museum en de oubolligheid van de jaren 60 en 70 wat minder toonbaar maken en het verleden wat meer toonbaar maken, dan moeten we dat goed onderbouwd hebben. De voorgaande spreker zei het al. Ik heb dat ook gezegd in de commissie. Ik denk dat gehaaste spoed zelden goed is. Ik denk dat we het er hier als raad waarschijnlijk unaniem over eens zijn dat er iets moet gebeuren, maar dat het voorstel dat hier ligt toch wat meer inhoud behoeft. We zitten nu voor de zomervakantie. Wanneer zou die informatie er dan moeten zijn?

De heer Reijnders, SP (interruptie)

Meneer Leers, u hebt zorgen over wellicht toenemende kosten en over wat dit in de komende jaren allemaal gaat geven. Is dit dan niet juist een reden om in te stemmen met dit principebesluit? Daarmee geven we eigenlijk het college de opdracht om dingen uit te zoeken, om allerlei antwoorden te vinden op inhoudelijke vragen die er leven. Volgens mij beslissen we daarmee in feite helemaal niets. We hopen daarmee alleen dat we over een aantal maanden een goed geïnformeerd besluit kunnen nemen. Waarom dus niet juist vanuit die vragen en zorgen instemmen met dit principebesluit?

De heer Leers, Hart-Leers

Als het aan mij had gelegen, had er allang een volwaardig Thermenmuseum gestaan en wellicht geen nieuw poppodium. We hadden dan het verleden en de basis van onze stad eer toegeedaan. Als je destijds die keuzes had gemaakt, dan had je nu ook niet hoeven te kissebissen over of we met de centen uitkomen. Want dat dat niet gaat gebeuren, moge inmiddels duidelijk zijn. Als we dan starten en we hebben 15 miljoen op de plank, en we verwachten van partners ook nog eens 15 miljoen en het worden dadelijk 35 miljoen of 40 miljoen - het zou zomaar kunnen dat het misschien 45 miljoen wordt - terwijl het gesternte een heel andere is, hebben we dan een half gebouw staan of alleen een gebouw dat in de steigers staat? Hoe zit dat dan?

Ik vind dat het onze eer te na is om hier over één nacht ijs te gaan. Wij moeten dit goed doordenken en voldragen presenteren. Daarom geven we het college mee in het belang van dit onderwerp om hier net wat meer van te maken dan er nu is. Want al die open eindjes kunnen leiden tot iets wat wij niet willen. Dat iets wat wij niet willen, is het niet realiseren van hetgeen ons voor ogen staat. Dat zien we allemaal in dit stuk. Dat is ook zo besproken in de commissie. Maar ook niet gaandeweg beginnen met een open eindconstructie, zo van: ja, we zijn nu begonnen, nu moet het er ook komen, want dat kunnen we ons dan waarschijnlijk niet permitteren. Dus wat dat betreft net een beetje meer moeite in dit verhaal steken en dan denk ik dat er een veel meer voldragen stuk ligt in het belang van iedereen.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Meneer Leers, wat wilt u nou eigenlijk? Op pagina 9 van 12 staan twaalf punten waar de wethouder nog huiswerk over moet maken. Hij moet twaalf punten voorbereiden en voorleggen aan de raad. Dat lijkt me toch de voorbereiding om dan pas hier als raad het besluit te nemen. Hoe zou hij dat dan anders moeten doen? Wat zou u verder nog meer aangevuld willen hebben dan wat daar staat?

De heer Leers, Hart-Leers

Uit het verleden kan ik me nog goed herinneren wat u wilt, een uw fractiegenoten vertelden: bouw er toch een woontoren overheen en gebruik het Thermenmuseum als kelder. Ik weet niet of dat hetgeen is wat ik voor ogen heb, maar het zou zomaar kunnen dat dit een gedachtegang is die u nog steeds aanhangt. Ik wil hier wat meer duidelijkheid over. Wat dat betreft zijn de financiën zeker in dit grote bouwproject van groot belang.

Als je zegt dat je 15 miljoen wilt ophalen bij partners, noem dan op zijn minst met wie je in gesprek bent. Geef dan van mijn part in een geheim stuk weer: bij die kunnen we 1 miljoen krijgen, bij die kunnen we 5

miljoen krijgen, dit zijn de voorwaarden waar we aan moeten voldoen, dan moeten we starten en onder dat gesternte krijgen we het geregeld. De provincie doet dit, Den Haag doet dit en Europa doet met zoveel mee. Geef daar wat meer inzicht in. Dat is er niet. Ik kende de VVD als een partij die financieel onderlegd was. Nu hoor ik toch ietwat een VVD die denkt: laten we beginnen en we zien wel waar het strand. Zo zitten wij er in ieder geval niet in, maar dat kan ieders keuze zijn. Die verschilt dan van de mijne.

De heer Rozestraten, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik heb even een reactie op de heer Van den Berg. Het lastige is dat als je eenmaal een principebesluit hebt genomen, je in een bepaalde richting en een bepaalde fuik zit. Dan is het gewoon heel lastig om daar als raad op een gegeven moment van te zeggen: oké, jongens, we gaan het toch allemaal anders doen. Dus vandaar eigenlijk de zorgvuldigheid die wij vragen en die ook de heer Leers vraagt om dit ietwat duidelijker aan ons voor te leggen alvorens wij dit principebesluit kunnen nemen.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Ik wil toch nog even zeggen dat ik het echt onzinnig vind wat de heer Leers daar vertelt. Ik heb geen kennis van het feit dat vorige fractiegenoten dachten om daar een hotel of weet ik wat op te bouwen. We leven in het hier en nu en we leven ook in het feit dat we voortdurend aan deze stad werken en aan de ambitie met het Thermenmuseum. Ik probeer alleen maar een lans te breken, ook in de richting van de heer Rozestraten. Wat zou dit college dan nu nog meer hebben moeten doen om u te pleasen met dit stuk? Ze zeggen zelfs nu aan de voorkant: beste raad, we gaan heel veel dingen voor u onderzoeken, zodat u een afgewogen besluit kunt nemen. Ze hebben het nog niet tot achter de komma, maar daarom worden we nu al meegenomen in het traject en worden we niet achteraf geïnformeerd. Ik denk dat het voorstel dat hier ligt gewoon een heel goed voorstel is. Meer kunnen wij toch niet van ze verlangen?

De heer Reijnders, SP (interruptie)

Volgens mij heeft de heer Van den Berg net al heel veel verstandige dingen gezegd. Volgens mij zijn er in de commissie ook vragen gesteld over de financiën. Daar kwam heel duidelijk naar voren dat je eigenlijk het principebesluit, dus de serieuze intentie tot verzelfstandiging, nodig hebt om zicht te krijgen op al die mogelijke externe financiële middelen. Mijn vraag aan de heer Leers is: hoe ziet u dan dat de wethouder toch inzicht gaat krijgen in dat potentieel zonder dat het principebesluit er is? Volgens mij hebt u daar in de commissie een heel heldere toelichting op gegeven.

De heer Leers, Hart-Leers

Als ik met u praat over financiën en u zegt "er hangen bepaalde eisen aan vast; dat en dat moet u doen" dan is mijn volgende vraag: als ik aan die eisen voldoe, waarmee komen jullie dan over de brug? Als jij dan zegt "doe eerst maar eens je huiswerk en dan zien we wel verder", dan ben ik er allerm minst van overtuigd dat we die 15 miljoen gaan ophalen. Daar gaat het toch nu om in dit voorstel, of niet? Dat mag dan toch wat concreter?

De heer Reijnders, SP (interruptie)

Ik zou haast het volgende zeggen. Stel dat het erg tegenvalt en al die partijen uiteindelijk niets geven, dan hebben we straks een formeel besluit te nemen. Als er dan een enorm gat zit in die begroting, dan gaan wij daar waarschijnlijk negatief over besluiten. Ik zie dus nog steeds niet welk risico we nu lopen door de wethouder nu op pad te sturen met het huiswerk met het principebesluit tot verzelfstandiging.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)

Ik wil even reageren op de heer Van den Berg. Ook al is het een principebesluit, ik vind dat we als gemeente hier toch een heel groot risico lopen. We lopen een risico aan de voorkant, doordat je zegt dat we dat Thermenmuseum moeten bouwen. Vervolgens hebben we geen enkel inzicht in de begroting. Wat voor een huur gaat die stichting aan de gemeente betalen? In de kranten lees je - pin me niet vast op de cijfers -

dat er volgens mij op dit moment 20% tot 30% minder museumbezoek is. Aan de ene kant loop je aan de voorkant een groot risico met de stijging van de bouwprijzen en noem maar op en aan de achterkant moet het natuurlijk niet zo zijn dat je als gemeente een open eind hebt en dan vervolgens moet zeggen: we komen dit jaar dit tekort, dit moet erbij door de gemeente.

De voorzitter

Ik begin een beetje moeite te krijgen met het feit wie nu wie aan het interrumpen is. Zijn we nu een termijn aan het doen of zijn we elkaar allemaal vliegen aan het afvangen? Daar begint het een beetje op te lijken. Een interruptie is een kort statement eindigend met een vraag aan elkaar. Meneer Leers was aan het woord. Ik heb toegestaan dat er een aantal interrupties naar meneer Leers zijn geweest. Maar om nu elkaar te blijven interrumpen, vind ik wat lastig worden. Dus alleen nog interrupties op de heer Leers en daarna ga ik verder met het volgende.

De heer Damen, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik heb twee concrete vragen. De eerste vraag. Stel nu dat de OR "nee" zegt, wat gebeurt er dan? Stel nu dat het sociaal plan niet wordt goedgekeurd door degenen die daar verantwoordelijk voor zijn. Wat gebeurt er dan? Ik heb het dan niet over de financiën, maar ik heb het duidelijk over mensen. Daar wordt hier niet over gesproken. Die twee vragen wil ik dan toch maar neerleggen.

De voorzitter

Ik neem aan dat we die bij de wethouder neerleggen. Ik ga naar de heer Nefjodov. Hij is wat mij betreft de volgende die gewoon het woord heeft in de eerste termijn.

De heer Nefjodov, GroenLinks

Een mogelijke onvoorziene consequentie van de verzelfstandiging is dat onze andere parel die net al is genoemd, kasteel Hoensbroek, naar de achtergrond zou kunnen vallen, zoals benoemd in de commissie Economische Stimulering. Daarbij heeft het college aangegeven dat dit niet zal gebeuren. Mijn daaropvolgende vraag is welke voorzorgsmaatregelen het college zal nemen om een mogelijk nadeel aan het kasteel daadwerkelijk te voorkomen, voor zover dat nodig is.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Butink.

Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen

Dank u, voorzitter. Er is natuurlijk al heel veel gezegd door mijn voorgangers. Wij kunnen niet anders dan ons te scharen achter hetgeen de heer Rozestraten en de heer Leers zojuist hebben aangegeven. In de commissie is daar uitgebreid over gesproken. Ook wij vinden het een goed plan om over te gaan tot verzelfstandiging. Maar de antwoorden die gegeven zijn in de commissie, zijn ook voor onze fractie niet afdoende geweest. Met name de financiële kant is wat ons betreft onderbelicht. Mijn collega's hier hebben al aangegeven wat de redenen daarvoor zijn. Daar zijn wij het dan unaniem over eens. Ook wij zullen vragen om uitstel. Juist, zoals de heer Van den Berg aangaf, voor de komma informeren. Het is fijn als dat gewoon nu vooraf kan worden gedaan, want dan kunnen we het proces straks sneller oppakken. Een goede voorbereiding is het halve werk. Dan kunnen we daarna wat ons betreft ook het proces sneller doorhalen.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik hoop dat mevrouw Butink de vraag wel gaat beantwoorden die de heer Rozestraten niet beantwoorde. Uitstel is mooi, maar hebben we het over 1 juli, 1 september of over 1 januari 2027? Ben concreet en ben helder, want dan weten we waar we over praten.

Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen

Juist die concreetheid is hetgeen ik zoek. Dat is hetgeen wij aan de wethouder vragen: kom concreet met financiële onderbouwing, op voorhand, dus niet achteraf. Zodra die financiële onderbouwing er is, kunnen we dat checken. We kunnen dan ook doorgaan met het voorstel en het principeakkoord dat er nu ligt.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Dank u voor het niet-concrete antwoord. Ik had graag een concreet antwoord gekregen. Noem een datum, bijvoorbeeld 1 januari 2024 of 1 januari 2029. Dit is toch niet concreet? U zegt: we willen een helder antwoord van de wethouder. Maar wanneer willen we een helder antwoord? Willen we dat op 1 juli? Ik hoor het niet. Ik snap het ook niet. Ik denk dat de stap die we nu zetten een heel belangrijke stap is, maar het is niet de stap die gaat over het geld.

Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen

Het concrete antwoord op uw vraag is: zodra de wethouder concreet heeft geantwoord op onze vragen. Dat is aan de wethouder. Wat ons betreft kunnen we zo snel mogelijk door met het principeakkoord.

De voorzitter

Dank u wel. Dan is nu het woord aan de heer Verreck.

De heer Verreck, PvdA

Dank u wel. Ook namens de Partij van de Arbeid een groot compliment voor deze twee organisaties die eigenlijk in de laatste 2,3 maanden twee fantastische prijzen hebben binnengesleept. Mijn collega, mevrouw Schreurs, gaf het al aan. Ik denk dat we als stad heel trots mogen zijn op het hebben van kasteel Hoensbroek en het hebben van dit fantastische belangrijke Thermenmuseum.

Overigens in antwoord op de heer Van den Berg en de heer Leers. Ik was laatst in een Spaanse stad waar ze gewoon boven de termen een parkeergarage hebben gebouwd. Dus dat zou ook nog kunnen als we echt niet meer weten wat we ermee moeten. Naast de termen staat de parkeerautomaat waar je kunt betalen voor het parkeren van je auto.

Ik heb één inhoudelijke vraag, want dat is me nog niet helemaal helder. In het stuk wordt gesproken over dat we moeten verzelfstandigen om al het geld op te halen bij de verschillende mogelijke medefinancierders. Maar vervolgens wordt er in het stuk ook over gesproken dat de hele verzelfstandigingsprocedure in gang zal worden gezet per 1 januari 2024. Dat lijkt haaks op elkaar te staan. We willen dus graag een verheldering van de wethouder hebben op welke wijze hij dat ziet. Ik zou graag van de wethouder horen op welke termijn hij verwacht dat de verschillende documenten die zijn genoemd op pagina 9 van de 12 klaar zijn.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD

Meneer de voorzitter. Er is al veel gezegd, ook in de commissies. Maar één ding is natuurlijk wel duidelijk: als wij op onze handen blijven zitten, gebeurt er natuurlijk helemaal niets. Onze fractie hecht er waarde aan te benadrukken dat dit een principebesluit is in het kader van de verdere verzelfstandiging. Daarmee geven we richting aan, maar geven we absoluut nog geen groen licht aan de wethouder. Met dit voorstel geven we wel veel huiswerk aan de wethouder om aan de slag te gaan om tot uitwerking te komen van diverse conceptovereenkomsten en hun financiële aanpak. Dat laatste is belangrijk om ook externe financierders te vinden. Er is nog best een serieus gat.

Voorzitter. Wat willen we nog meer? Onze raad wordt meegenomen in de doorontwikkeling van een van de parels van onze stad, ik durf te stellen onze regio en ik ben er bijna zeker van, van ons land. Want wie heeft de Van Rossems niet gezien over Heerlen? Dit was een van de items die hen bijzonder aangenaam

hebben verrast. Het is een doorontwikkeling die het Thermenmuseum verdient en ook past binnen de ambities van onze stad.

Kortom, wethouder, via de voorzitter: ga aan de slag en informeer ons tussentijds waar u staat.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Dragstra.

De heer Dragstra, D66

Dank u wel, voorzitter. D66 is enthousiast over de ambitie om van het Romeins museum, het Thermenmuseum, een museum met internationale allure te maken. Dat verdient het museum. Met de complimenten - zoals mijn voorgangers hebben aangegeven - voor het huidige team en felicitaties voor de gewonnen prijzen, ook voor kasteel Hoensbroek.

Voorzitter. We staan positief tegenover het verzelfstandigen van het Thermenmuseum om daarmee de verdere ontwikkeling van de organisatie in te kunnen zetten en de nieuwe doelstellingen te kunnen bereiken. We kunnen dan ook instemmen met dit principebesluit.

Meerdere financiers - dat is ook al aangegeven - en samenwerkingspartners stellen dit als voorwaarde. Daarbij is het belangrijk dat er een sterk plan van aanpak en een bedrijfsplan komt, waarin oog is voor de regionale, euregionale en landelijke samenwerking, zoals met het Rijksmuseum voor de Oudheden in Leiden, het Gallo-Romeins Museum in Tongeren en de partners van Via Belgica. We zijn heel blij dat dit ook in het raadsvoorstel staat.

In de commissie hebben we ook de aandacht op de medewerkers gevestigd. We zijn ook heel blij dat daar aandacht voor is en dat er een sociaal plan wordt gemaakt. Dat zien we dus heel graag tegemoet.

Ook hebben we in de commissie aangegeven dat goed moet worden gekeken hoe het efficiëntieverlies van de ontvlechting van kasteel Hoensbroek zo veel mogelijk moet worden beperkt door daarin de samenwerking op te zoeken.

Voorzitter. Tot slot. Eerder was D66 erg verheugd om de plannen voor de ontwikkeling van het Romeins museum de Thermen te zien. We hopen dat het verhaal van de geschiedenis van de plek waar onze stad nu gevestigd is nog mooier verteld kan worden. Dat sluit natuurlijk naadloos aan bij het Romeins Kwartier. Met dit principebesluit wordt de eerste stap gezet naar een nog mooier museum als visitekaartje voor onze stad. Het Romeins museum moet ook meer een museum van en voor alle Heerlenaren worden en voor alle mensen die van ver naar onze stad komen.

Voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Reijnders.

De heer Reijnders, SP

Dank u wel, voorzitter. "Heerlen is een voor Nederlandse begrippen unieke stad". Dat is niet mijn uitspraak, maar dat is een uitspraak van diezelfde Van Rossem waar de heer Van den Berg het net over had. De SP is het daar eigenlijk zeer mee eens. Volgens mij kunnen wij dat verhaal niet vaak genoeg vertellen. Wij doen dat nu al met het Mijnmuseum. Wij vertellen het verhaal van de 20e eeuw van Heerlen, een verhaal van steenkool, hard werken, onstuimige welvaart, van hard vallen en weer opkrabbelen.

Het Thermenmuseum vertelt het verhaal van onze Romeinse geschiedenis. Dat verhaal verdient opwaardering en meer uitstraling. Volgens mij heeft daar eerder de raad al erg enthousiast mee ingestemd. De plannen voor dat nationaal Romeins museum geven hier invulling aan. Die steunen wij dan ook van harte. Uiteraard, voordat die plannen realiteit worden, moet er nog een hele hoop gebeuren. Dat staat ook in het voorstel. Het college is daar vrij open over. Er moet nog externe financiering worden gevonden. Historisch goud moet worden ontvlochten. Er moet een hele rits aan overeenkomsten in concept worden uitgewerkt.

Vandaag ligt het besluit voor of we instemmen met het principebesluit. De SP zegt daar volmondig ja tegen, want volgens mij is dit gewoon de deur die wij openzetten voor het college om al de vragen die wij hebben ... De SP heeft die ook. We hebben ook nogal wat zorgen over kasteel Hoensbroek. Hoe gaat dat er straks uitzien? Wat gebeurt er met de positie van de werknemers van Historisch Goud? Worden die goed beschermd? Het zijn allemaal vragen waarvan wij echt het vertrouwen hebben dat we met dit principebesluit de wethouder op pad kunnen sturen om daar antwoord op te geven. De SP zegt volmondig ja tegen dit principebesluit.

De voorzitter

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan wethouder Clemens.

Wethouder Clemens

Voorzitter. Het beste verjaardagscadeau dat ik in 2021 kreeg, was De Limburger van die dag. Daar stond een artikel in over een raadsvergadering in deze zaal. De eerste zin daarvan was: "Zelden, beter gezegd nooit, is de raad van Heerlen zo unaniem. Het Romeins museum van Nederland moet in Heerlen komen". Dat was ook voor mij een bijzonder mooie herinnering. Het was sowieso een feestelijke week; zo blijkt maar weer. De raad zei toen niet alleen maar: zorg ervoor dat dat unieke Romeins badhuis goed beschermd wordt voor toekomstige generaties, maar zorg er ook voor dat je die lat nog wat hoger legt dan je al van plan was. Die opdracht heeft het college zich toen goed in de oren geknoopt. We willen namelijk dat museum van 40.000 bezoekers per jaar. We willen die wisseltentoonstellingen die mensen nu op allerlei plekken maar niet in Heerlen, kunnen zien, hier kunnen onderbrengen. We willen de allermooiste vondsten van Nederland laten zien. We willen nog meer schoolkinderen. We willen duizenden kinderen kennis laten maken met het Romeinse verhaal van Heerlen. En we willen recht doen aan dat unieke monument van archeologisch Nederland, de Nachtwacht van de Nederlandse archeologie, namelijk dat het Romeinse badhuis.

Als we naar dat museum toe willen, dan moeten we een aantal dingen doen. De twee belangrijkste zijn zonder enige twijfel de volgende. We moeten toe naar dat nieuwe museumcomplex dat ervoor zorgt dat het gebouw nieuwe uitstraling krijgt en dat al die dingen die ik net noemde daar plaats kunnen vinden. Ook moet het museum iets toevoegen aan de binnenstad van Heerlen. En we moeten toe naar een organisatie die straks dat museum niet alleen in dat gebouw kan bestieren, maar die er ook voor gaat zorgen dat het Romeinse opnieuw terecht gaat komen in de haarvaten van onze stad.

Met andere woorden, er is een samenhang tussen die twee, maar het is niet hetzelfde. Het besluit dat we vandaag nemen, gaat strikt genomen over de organisatie. We nemen het besluit - tenminste dat vragen wij aan u - om in principe uit te werken wat het betekent als we het Thermenmuseum gaan verzelfstandigen. Dat doen we omdat we toe willen naar die toekomstbestendige organisatie. Dat doen we om dat personeel - dat is terecht een aantal keer gezegd - dat zo ongelooflijk goed zijn werk doet, nog betere omstandigheden te geven om dat werk te kunnen doen. Maar dat doen we ook omdat als we dat museum tot stand willen brengen, we ook een aantal dingen nodig hebben van onszelf maar ook van anderen. Er is al uitgebreid gememoreerd dat we daarbij inhoudelijke samenwerking nodig hebben, bijvoorbeeld met het Romeins museum in Tongeren, het Romeins museum in Keulen en het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden. Zij zeggen tegen ons: wij willen heel graag gaan samenwerken met dit museum, maar wij willen geen vergaande samenwerking met een gemeentelijke afdeling. Dat verzin ik niet, maar dat is wat wij van die organisaties horen. Als we het hebben over fondsen en alle vormen van externe financiering, dan hebben we natuurlijk contacten. Dat zijn vooralsnog informele contacten. Op al die plekken horen we: we willen heel graag die gesprekken gaan formaliseren, we willen het over termijnen gaan hebben, we willen het over bedragen gaan hebben, willen het over nieuwe vormen van samenwerking gaan hebben, maar dat gaan we niet doen met een gemeentelijke afdeling. Dat willen we doen met een zelfstandig museum.

Dat is waarom we nu op dit moment, niet later of eerder, maar op dit moment, de vraag hebben voorliggen of we nu kunnen gaan uitwerken wat ervoor nodig is om naar die zelfstandige organisatie toe te gaan.

Daartoe neemt u vandaag een principebesluit. Ik onderstreep nogmaals dat het een principebesluit is. Pas als we al die informatie die in de stukken wordt genoemd, die hele lijsten aan documenten die wij gaan opleveren, hebben, en het college ook nog eens van mening is dat het allemaal bij elkaar opgeteld nog steeds het verstandigste besluit is om te verzelfstandigen, komen we naar u toe en vragen we aan u of wij deze stap mogen zetten.

De heer Hendriks, Jongerenpartij Heerlen (interruptie)

Het zou misschien bijna naïviteit zijn, maar zou de wethouder kunnen uitleggen waarom dat besluit per se nodig is? Ik hoor heel vaak: waarom zouden we het niet doen? Maar waarom zouden we het besluit dan wel nemen? Ik snap het niet helemaal.

Wethouder Clemens

Volgens mij ging daar mijn hele verhaal over. Helemaal aan het einde van het stuk wordt een bedrijfsplan genoemd dat moet worden gemaakt, samen met een exploitatiebegroting. Er staat een conceptverzelfstandigingsovereenkomst. Er staan conceptstichtingstatuten, een lijst van over te dragen activa, conceptsubsidiebeschikking, conceptsociaalplan, OR-advies over voorgenomen definitief besluit, conceptuurcontract inclusief afspraken over onderhoud, conceptbeheersovereenkomst gemeentelijke collectie, conceptafspraken over ambtelijke ondersteuning in de implementatiefase verzelfstandiging, financieel overzicht inclusief ontvlechtingkosten, btw belastingen en de gevolgen voor de organisatie van kasteel Hoensbroek.

Dat is het lijstje dat wij tot nu toe hebben. Ik sluit niet uit dat het langer wordt. U begrijpt dat er ontzettend veel werk moet worden verricht om dat te kunnen doen. Mensen moeten onderzoek gaan doen. We moeten bureaus gaan inhuren. We moeten misschien wel nieuwe capaciteit aantrekken. We gaan ook heel veel vragen van de mensen die nu voor die musea werken. We gaan dat niet zomaar doen. Dus dat principebesluit is wel de aanzet die wij nodig hebben om al die dingen in gang te zetten. Als u al vandaag zou zeggen "dat zien we helemaal niet zitten", dan gaan we natuurlijk niet al die kosten maken. Dan gaan we niet al dat werk van al die mensen vragen. Dan gaan we niet naar het RMO toe en zeggen: we gaan dat doen; we gaan er samen aan werken.

De heer Hendriks, Jongerenpartij Heerlen (interruptie)

De wethouder gaf deels antwoord. Maar goed, de vraag is: heb je per se het besluit nodig? Op het moment dat ik mijn vinger omhoogstak, gaf hij daar deels een beetje antwoord op.

Wethouder Clemens

Het antwoord is: ja.

Voorzitter. Er is een aantal dingen gezegd, onder andere door mevrouw Schreurs, over kasteel Hoensbroek. Ook de heer Nefjodov had het erover. Ja, ook daar wordt fantastisch werk verricht. Laat ik het nog een keer heel duidelijk zeggen, ook namens dit college: de lat in kasteel Hoensbroek gaat niet omlaag. Integendeel, de lat moet omhoog in de komende jaren. Die kan ook omhoog als je ziet wat daar in het afgelopen jaar is gebeurd. Dat is ook de reden waarom we op dit moment onderhandelen met de eigenaar van het kasteel over een nieuwe overeenkomst. In die overeenkomst hebben we het niet alleen maar over hoe we in de komende jaren het museum gaan exploiteren, maar we gaan het er ook met hem over hebben hoe we ervoor zorgen dat de omgeving van het kasteel er goed uit komt te zien en hoe we ervoor zorgen dat de bijgebouwen een functie gaan krijgen die past bij wat we in het kasteel doen.

Als ik dit allemaal zeg, dan begrijpt u dat we absoluut geen tandje teruggaan bij het kasteel, maar dat we de lat juist omhoog willen schuiven. Daarover gaan wij u vanzelfsprekend uitgebreid op de hoogte houden. Mevrouw Schreurs vroeg daar heel specifiek naar.

De heer Rozestraten vroeg een heleboel informatie. Ik heb net al gezegd: als u die informatie wilt, dan moet u vandaag instemmen met dit besluit, want dan kunnen we al die dingen die ik net noemde, gaan uitwerken. Doen we dat uit het niets? Doen we dat onvoorbereid? Hebben we dit lijstje gisteren verzonden?

Nee, natuurlijk niet. Daar gaat een heel proces aan vooraf. Intern hebben we een ambtelijk team dat voortdurend bezig is met vrijwel niets anders dan alleen maar alles uitwerken wat nodig is voor dit museum. Bovendien hebben we natuurlijk ook - u vroeg daar specifiek naar - expertise van buiten naar binnen gehaald. We hebben Bureau Berenschot aanvankelijk een eerste studie laten doen naar of er potentie is en welke keuzes er zijn. Op basis daarvan hebben wij het vorige raadsbesluit genomen. We hebben Hendrik Beerda Consultancy betrokken in het verder uitwerken van die plannen. We hebben voortdurend contact met het Rijksmuseum van Oudheden en het Gallo-Romeins museum. We hebben met enige tussenpozen contact met zo ongeveer alles en iedereen die zich met het Romeins verleden in Nederland bezighoudt. We doen dit allemaal om ervoor te zorgen dat we heel zorgvuldig en heel degelijke toewerken naar een museum van de hoogste kwaliteit.

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen (interruptie)

Uit uw verhaal begrijp ik dat u dat principeakkoord nodig heeft om het vervolgonderzoek te doen. Wat mij wel teleurstelt in uw verhaal van zo-even is het volgende. Het was uw grootste verjaardagscadeau: het krantenartikel en de unaniemheid van de raad. Het stelt mij teleur om nu te moeten constateren dat u in die periode van dik een jaar hebt nagelaten om de voor de hand liggende vraagtekens nog open te laten. Wij hadden graag gezien dat u wat intensiever voorwerk had geleverd, zodat er vanavond veel minder discussie was geweest over dit onderwerp. Maar we begrijpen wel dat u onze steun nodig hebt om die opdracht alsnog uit te voeren. Als dat mogelijk is met onze steun dan willen wij er wel over nadenken om u daarin te steunen.

De heer Rozestraten, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Er zijn externe bureaus aan de slag gegaan om iets van een haalbaarheidsonderzoek te onderzoeken. Ik begrijp niet goed dat dit dan niet terugkomt in het raadsvoorstel. Althans, ik kan dat niet lezen.

Wethouder Clemens

Het staat in de eerste alinea.

De heer Rozestraten, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ja, maar inhoudelijk mis ik volgens mij dan toch wat er dan door die bureaus wordt verteld over de haalbaarheid en de ontwikkeling. Dat vind ik op zich heel jammer. U zegt: we hebben nu dit raadsbesluit nodig om niet allerlei kosten te maken naar de toekomst toe, terwijl de raad dadelijk misschien nee zegt. U hebt nu ook al allemaal kosten gemaakt, terwijl de raad nog geen principebesluit heeft genomen. Dat snap ik dus ook niet helemaal.

Wethouder Clemens

Ik kan de heer Rozestraten niet verwijten dat hij pas recent gekozen is in deze raad, maar alles wat hij vraagt is eerder in deze raad voorbij gekomen. De stukken en de informatie zijn ingedeeld. De besluiten zijn genomen. Dus alles wat u vraagt, is al gebeurd. Het enige wat we nu nog moeten doen, is uitzoeken wat in dit stuk staat. Als u die informatie wil, dan dient u vandaag wel ja te zeggen tegen het voorstel. Natuurlijk hebben we de lessen van Schunck voortdurend betrokken in het proces hiernaartoe. Ook in de uitwerking van de verschillende stukken zullen wij natuurlijk meenemen wat wij van Schunck hebben geleerd. Als we bijvoorbeeld van het sociaal plan zien dat we dat bij Schunck iets beter hadden kunnen doen of dat we daar iets heel erg goed hebben gedaan, dan gaan we dat natuurlijk hierin meenemen. Ik ben het er heel erg mee eens dat we dat hierbij moeten betrekken. De heer Leers is - zoals ik hem ken - enthousiast over het Heerlense erfgoed.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik wil toch nog even iets vragen aan de wethouder. U geeft aan dat de heer Rozestraten die info had kunnen ophalen en dat sommige stukken wellicht al zijn gedeeld. Maar dan was u toch wel correct geweest

om bij dit principebesluit alle info die er is nog een keer bij te voegen, zeker ook voor de nieuwe raadsleden. Is dat te veel gevraagd?

Wethouder Clemens

Zowel in dit als in het vorige college was het niet gebruikelijk om alle voorgaande stukken ooit bij te voegen als we een raadsbesluit namen. Maar als u alle stukken ooit wil krijgen, dan kan dat.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik vind dat u dit nu echt bagataliseert. Dit klinkt nu echt een beetje badinerend. Er wordt gewoon een vraag gesteld. Er is een principebesluit. Er zitten onvoldoende of geen bijlages bij. Er zijn wat bijlages die eraan toegevoegd zouden kunnen worden om dit principebesluit te nemen. Dat is natuurlijk ook in uw belang. Waarom zou dat dan niet kunnen worden toegevoegd als extra service naar een nieuwe raad? Er zitten heel veel nieuwe raadsleden die dit natuurlijk niet weten. Ik zie niet zo in wat dan het probleem in dit geval is. Er hoeft niet een hele riedel te worden bijgevoegd, maar de vraag is: zou dat kunnen?

Wethouder Clemens

Mevrouw Keulen had daar natuurlijk naar kunnen vragen. Dat is niet gebeurd in de tussentijd. Nogmaals, het is niet gebruikelijk dat we alle stukken ooit die bij een stuk horen, delen. We kijken wel naar wat op dit moment relevant is. In de beleving van het college hebben we dat gedaan.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik zou even op mevrouw Keulen willen reageren. Ik vind het een beetje bijzonder dat daar waar alle stukken gewoon via iBabs bereikbaar zijn, de wethouder opeens allerlei dingen moet toevoegen. Je kunt ze allemaal terugvinden in iBabs. U had dit ook in de opleidingstechniek van de nieuwe OPH-fractie kunnen meenemen. U weet precies hoe het moet. Dan vind ik het wel heel makkelijk om nu de schuld bij de wethouder te leggen. U had zelfs ook in de commissie waarin dit is besproken, kunnen vragen dat u graag die stukken wilt hebben. Dat had ook gekund. Dat is allemaal niet gebeurd. Dan moet u nu niet achteraf komen mauwen dat u die stukken had willen hebben. Ik vind het heel bijzonder.

De voorzitter

Wat is uw vraag? Heeft u een vraag aan mevrouw Keulen? Geen vraag.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik vind het niet 'mauwen', meneer Verreck. U kunt dat mauwen vinden. Ik constateer gewoon dat de heer Rozestraten iets vraagt en dat de wethouder daarop reageert. Ik ben een andere mening toegedaan. Dat mag toch? Dat lijkt mij dan ook niet mauwen.

De heer Reijnders, SP (interruptie)

Ik ben zelf ook nieuw en ik moet zelf ook nog ontzettend veel leren, maar ik heb gisteren geleerd dat als je in het zoekveldje "Romeins" intikt en je op enter drukt, alle informatie zo in je iBabs rolt. Dus wellicht als tip voor de rest.

De voorzitter

Tot en met Caesar komen ze op u af, begrijp ik. Ik geef het woord aan onze eigen Julius.

Wethouder Clemens

Voorzitter. De heer Verreck had het nog over die tijdpaden. Ik begrijp die vraag wel. Hij zegt: "Als je het tijdpad volgt, dan heb je pas in 2024 een definitieve zelfstandige stichting. Kun je tot die tijd geen afspraken maken met fondsen of bijvoorbeeld het RMO?" Het antwoord is dat zij graag willen dat wij duidelijk kiezen. Dus dat wij zeggen: wij gaan toe naar dat zelfstandig museum. Dan zeggen zij: natuurlijk kunnen we dan

gaan spreken over de situatie straks en dan kunnen we het formaliseren. Met andere woorden, een principebesluit helpt ons om die gesprekken wel te starten.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Er zit natuurlijk altijd het risico in dat de OR of wie dan ook zegt: dat gaan we niet doen. En dat wij als raad dan vervolgens met elkaar constateren dat we het niet moeten doen. Welk effect heeft dit dan op de externe sponsors? Dan hebben we nu gezegd dat we op termijn dat Romeins museum gaan verzelfstandigen, los gaan zetten van de gemeentelijke organisatie. Mensen willen eraan meebetalen om daar een nieuwbouw neer te zetten. Maar als wij als raad op een gegeven moment in november of december van dit jaar zeggen "het lijkt ons geen goed plan om dit te doen, daarom, daarom en daarom", welk effect zou dit dan kunnen hebben op die financiering?

Wethouder Clemens

Ik zei niet voor niets dat die verzelfstandiging een harde voorwaarde is voor fondsen en samenwerkingspartners. Dat betekent dat wij weliswaar afspraken kunnen maken, maar dat die pas formeel zijn wanneer straks aan alle voorwaarden is voldaan. Net zoals we ook op enig moment definitief zullen moeten besluiten over de bouw. Daar zullen allerlei voorwaarden aan zijn verbonden.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik neem aan dat zo'n verslag bij de aan te leveren documenten gaat komen van wat de effecten zijn van het ja of nee zeggen. Ik zou dat dan wel graag willen zien, zodat inzichtelijk is wat de effecten zijn van die keuze.

Wethouder Clemens

Bedoelt u de voorwaarden die verbonden zijn aan die financiering?

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ja, precies.

Wethouder Clemens

Ja, dat gaan we doen.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Nu de wethouder het belang van de gesprekken aangeeft en het mogelijk rondkrijgen van de nog openstaande financiering. Zo over de duim - u hoeft geen partijen te noemen - wat schat u in? Met de huidige lopende gesprekken, van hoeveel van de 15 miljoen denkt u: die hebben we nagenoeg in the pocket. Of kunt u daar helemaal niets over zeggen? Kunt u daar geen peil op trekken of kunt u daar wel soep van trekken?

Wethouder Clemens

Nee, ik kan op dit moment niet zeggen: we hebben het in the pocket en als ik vanavond bel, dan hebben we die centen op de rekening staan. Zo ver zijn we natuurlijk nog niet. De inschatting is wel, ook van deskundigen, mensen met ervaring in de fondsenwerving, dat die 15 miljoen een reëel bedrag is met een project als dit en dat dit dus haalbaar is.

De voorzitter

Gaat uw gang.

Wethouder Clemens

Voorzitter. Ik wilde eigenlijk nog maar één ding doen en dat is de heer Dragstra onderschrijven als hij zegt: dit museum moet kwaliteit zijn, dit moet recht doen aan het monument, de collectie en het verhaal dat hier wordt verteld, maar bovenal moet het van en voor alle Heerlenaren zijn. Ik denk dat wat we nu voorstaan, een museum is dat precies dat gaat doen.

De voorzitter

Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn?

De heer Damen, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Voorzitter. Ik heb geen antwoord op mijn vragen gekregen. Ik moest van u twee vragen stellen. Die heb ik gesteld, maar ik krijg geen antwoord.

De voorzitter

Die nemen we mee in de tweede termijn. Dat ging over het personeel.

De heer Damen, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Mijn eerste vraag was: stel dat de OR nee zegt, wat gebeurt er dan? Stel dat het sociaal plan wordt afgekeurd door degenen die het opstellen, wat gebeurt er dan?

De voorzitter

Prima. Daar komen we op terug in de tweede termijn.

Tweede termijn

De heer Oulad Lmaroudia, D66

Bedankt, meneer de voorzitter. Ik heb goed geluisterd naar het verhaal van onze wethouder. Eerlijk gezegd is het een enorm duidelijk verhaal voor ons, maar ik heb een kleine vraag om een beetje in de details te gaan. Ik heb ook goed geluisterd naar mijn zeer gewaardeerde andere collega's. Ik heb de volgende vraag aan de wethouder. Ik hoop dat hij mij goed kan volgen. In het ergste scenario gaan wij dat museum verzelfstandigen. Stel je voor, hypothetisch, theoretisch, dat we niet die fondsen binnenkrijgen, dan hebben we in het ergste geval gewoon een museum dat zelfstandig is. Dan houdt het verhaal daarbij op. De enige kosten die wij dan hebben, zijn de kosten die wij in de aanloop van de verzelfstandiging hebben gemaakt. Klopt dat? Klopt deze riedel die ik voor mijzelf maak? Dus dat wij niet gebonden zijn aan het bouwen van het museum, ook al hebben wij die fondsen niet?

De voorzitter

De heer Verreck.

De heer Verreck, PvdA

Dank u wel, voorzitter. Ik realiseerde me dat ik nog een opmerking had willen maken in de eerste termijn, dus die maak ik nu even. We hebben het nu over een periode tot ongeveer 500 na Christus. Ik weet zeker dat wethouder mij precies kan zeggen wanneer de Romeinen vertrokken uit Heerlen. Ik las vorige week een artikel in De Limburger waarin een Heerlenaar de oproep deed om ook de tijd tussen 500 na Christus en 1900, die 1400 jaar, niet vergeten. Dat is natuurlijk ook een heel belangrijke tijd geweest voor Heerlen. Misschien is het wat minder zichtbaar in de stad, maar het is wel heel belangrijk. We moeten daarover nadenken. We moeten de verbinding leggen, omdat het anders is alsof er tussen 500 na Christus en ik houd maar even 1900 aan, de opkomst van de kolenmijnen, niets meer is gebeurd. Dat is natuurlijk niet zo. Er is natuurlijk heel veel gebeurd in die tijd. We moeten kijken hoe we daar iets mee kunnen doen, want dan leggen we weer de verbinding tussen die twee perioden.

De voorzitter

Dank u wel. Wethouder Clemens.

Wethouder Clemens

Excuses, meneer Damen. Ik had de heer Rozestraten OPH op staan, daardoor heb ik er even overheen gekeken. Dus excuses. Als de OR nee zegt, hebben we natuurlijk een nieuwe situatie. Het college zal er op dat moment over moeten oordelen wat dat betekent. Maar dat betekent linksom of rechtsom dat wij bij u terugkomen. We komen namelijk altijd bij u terug. Als alles positief is, alles op groen gaat, de OR enthousiast is en we al het geld bij elkaar hebben, dan nog komen we bij u terug. Als er zich onderweg problemen voordoen, dan melden wij dat aan u.

De heer Damen, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Zou u het niet verstandiger hebben gevonden om alvast in het voortraject te onderzoeken hoe in bepaalde gremia wordt gedacht over deze planvorming? Dan had u dat niet achteraf weer mee kunnen nemen.

Wethouder Clemens

Een heel wijs college dat dit besluit nam, heeft toen geconstateerd dat je eerst een principebesluit nodig hebt om dit te kunnen doen. Dat komen wij nu ophalen in deze raad.

De heer Oulad stelde vraag die volgens mij een beetje in het verlengde lag van die vraag, namelijk: wat nou als we op enig moment moeten constateren dat het gewoon niet lukt, om wat voor reden dan ook. Het klopt dat we dan geen onomkeerbare dingen hebben gedaan wat betreft verzelfstandiging en bouw, want voor al die zaken komen we eerst bij u terug.

Tot slot. De heer Verreck had het over de middeleeuwen. De middeleeuwen zijn wel en niet zichtbaar in Heerlen. Aan de ene kant zijn er weinig gebouwen waar je naar kunt wijzen en kunt zeggen: dat is nou middeleeuws Heerlen. Aan de andere kant is de Schelmentoren een van de meest bijzondere middeleeuwse gebouwen van Nederland. Maar wat wel interessant is, is dat je de structuur van middeleeuws Heerlen nog steeds goed kunt herkennen. Ja sorry, hij duwde op het geschiedenisknopje! De structuur is nog steeds heel goed zichtbaar. Eén van de zaken die we met elkaar in het coalitieakkoord hebben afgesproken om in de komende jaren te gaan doen, is middeleeuws Heerlen nadrukkelijker zichtbaar maken daar waar het ook echt heeft gelegen, namelijk rondom het oude Landsfort, omgeving Pancratiusplein, kerk en Schelmentoren. Ik denk dat dit misschien wel de grootste manier wordt waarop we dit gaan doen, naast heel veel kleine manieren waarop we dat gaan doen.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Mijn opmerking ging iets verder dan de middeleeuwen, want die stopt volgens mij weer rond 1500. Dus laten we die hele periode eens bekijken. Wat kunnen we ermee? Het klopt natuurlijk dat we het in het coalitieakkoord hebben over een groot middeleeuws festival in 2025. Er moet in ieder geval iets gebeuren rondom het zoveel jarig bestaan van de stad. Daar moeten we dan naar kijken. Wat doen we dan met de tussenliggende periode? Ik denk dat het goed is als de wethouder dit aangrijpt om daar verder onderzoek naar te doen. Laten we ook die laatste 400 jaar na de middeleeuwen, tot 1900, ook niet vergeten, want die zijn misschien ook wel heel belangrijk.

Wethouder Clemens

Daar ben ik het volledig mee eens. Ik geef u alvast de uittip voor 2023. Dan gaan we namelijk zowel in Heerlen als in Hoensbroek aan de slag met De Bokkerijders.

De voorzitter

Is er behoefte aan stemming over dit onderwerp? Mevrouw Santegoeds.

Mevrouw Santegoeds, Ouderenpartij Heerlen

Voorzitter, wij willen graag even een schorsing.

De voorzitter

Weer vijf minuten, mevrouw Santegoeds? Wij schorsen voor vijf minuten.

Schorsing

De voorzitter

Ik heropen de vergadering. Mevrouw Santegoeds, heeft u behoefte aan een verklaring?

De heer Rozestraten, Ouderenpartij Heerlen

Ik zal het doen, voorzitter.

De voorzitter

Gaat uw gang. Meneer Rozestraten.

De heer Rozestraten, Ouderenpartij Heerlen

Ik wil graag een stemverklaring afgeven namens de gehele oppositie. Wij zijn tegen dit raadsvoorstel. Dat heeft inhoudelijk te maken met het feit dat wij enig inzicht hebben gevraagd over een aantal factoren. Dat was niet uitgebreid of tot achter de komma, maar gewoon enig inzicht in hoe de medewerkers erover denken. Waarom alleen maar het Thermenmuseum en niet ook kasteel Hoensbroek? Hoe staat het met de fondsenwerving? Staan die mensen inderdaad in de rij om daar met ons mee te doen? Een stukje onderbouwing van de exploitatie. Haalbaarheidsonderzoeken die er blijkbaar zijn en die wij graag bij dit raadsvoorstel hadden willen hebben. Dus dat is eigenlijk een inhoudelijke reden. Maar daarnaast ook nog een keer het gevoel dat wij krijgen, ook vanuit de wethouder, dat we eigenlijk een beetje worden weggezet, dat het allemaal een beetje lastig is wat wij vragen en dat het ook onbegrijpelijk is dat wij dit vragen, terwijl het raadsvoorstel inhoudelijk echt te beperkt is. Wat ik dan helemaal niet begrijp vanuit de wethouder is dat we eigenlijk dezelfde discussie hebben gevoerd tijdens de commissievergadering.

De voorzitter

Meneer Rozestraten, u bent nu bezig om een betoog in derde termijn te organiseren. Het gaat om een stemverklaring. Die is altijd kort en heeft betrekking op wat u gaat stemmen.

De heer Rozestraten, Ouderenpartij Heerlen

Oké, excuses. Dan laat ik het verder hierbij. Dan is het zo duidelijk, denk ik. Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. Dan ga ik het voorstel in stemming brengen. Wie is voor dit voorstel? Dat zijn de fracties van de SP, Partij Hoensbroeks Belang, VVD, CDA, D66, de Partij voor de Dieren, GroenLinks en de Partij van de Arbeid. Wie is tegen dit voorstel? Dat is de fractie van de Ouderenpartij, de PVV, Forum voor Democratie, de fractie Hart-Leers en de Jongerenpartij.

22 voor en 13 tegen. Dan is het voorstel aanvaard.

25. Verordening op de raadscommissies Heerlen 2022

De voorzitter

Ik geef het woord aan de heer Leers.

Eerste termijn

De heer Leers, Hart-Leers

Meneer de voorzitter. Zoals ik al een aantal keer heb verteld en ook nu weer zal doen, vond ik het principe van vier raadscommissies prima. Ik vind het geen goede zaak om van vier naar drie terug te gaan, omdat ik denk dat de werkbaarheid tot op heden prima is. Als je dan gaat voor één avond per commissie die om 19.00 uur start, dat dit de best werkbare manier is. Temeer omdat in het verleden vaker van alles en nog wat is geprobeerd over hoe we het beste konden vergaderen. Eigenlijk werd er altijd teruggekomen op hetgeen zoals het jaren geleden was. Ik verwacht dan ook dat we hiermee weinig tot geen vooruitgang boeken, maar wel een raadscommissie ROLO die extreem lang zal zijn. Dat zal zich in de tijd gaan uitwijzen. Ik zie dit niet als een verbetering. Vandaar dat ik tegen dit voorstel stem.

Dank u wel.

De voorzitter

Dit is het gevolg van een voorstel dat is gekomen vanuit het coalitieakkoord. We hebben dat besproken in het presidium. Het is vertaald in deze commissie. Is er behoefte aan stemming of kunnen we de verordening aanvaarden met de stem tegen van de fractie Hart-Leers? Meneer Hendriks.

De heer Hendriks, Jongerenpartij Heerlen

Wij van de Jongerenpartij willen aangeven dat we echt tegen zijn, maar dat hebben we ook al meermaals aangegeven in het presidium.

De voorzitter

Dan ga ik het voorstel toch in stemming brengen. Wie is voor deze verordening? Dat zijn de fracties van de SP, Partij Hoensbroeks Belang, de VVD, D66, CDA, Partij voor de Dieren, GroenLinks, PvdA en de Ouderenpartij. Wie is tegen dit voorstel? Dat zijn de fracties van de Jongerenpartij, Hart-Leers. Ik kijk even wat de PVV en Forum hebben. Twee onthoudingen van stemmen. Het is voor of tegen in deze situatie.

De heer Leers, Hart-Leers

Dan moet u eventueel de zaal uitlopen.

De voorzitter

Ja, dan zou u de zaal uit moeten lopen. Bent u beiden tegen?

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Nee, ik ben voor.

De voorzitter

De heer Jacobs is voor. Nog een keer voor de recapitulatie: Forum is voor en de PVV is tegen. Wat is dan de uitslag?

30 voor en 5 tegen. Het voorstel is aanvaard.

26. Benoeming commissieleden

De voorzitter

Ten slotte het laatste voorstel van vanavond, de benoeming van commissieleden. Dat hadden we natuurlijk moeten hameren, ware het niet dat we mensen tekortkomen, een voorzitter en twee plaatsvervangend voorzitters. Meneer Reijnders.

De heer Reijnders, SP

Dank u wel, voorzitter. We hebben nog een commissievoorzitter nodig. Ik heb daar contact over gehad met de heer De Groot om te kijken of de OPH wellicht een commissievoorzitter wil leveren. Ik heb daar niets meer over gehoord. Dus bij deze nogmaals de vraag of daar behoefte aan is, of een andere partij uit de oppositie wellicht.

De voorzitter

Mevrouw Santegoeds.

Mevrouw Santegoeds, Ouderenpartij Heerlen

Ik wil daar even op reageren. Ik heb inderdaad aangegeven dat er bij ons niemand is die zich daarvoor beschikbaar stelt.

De voorzitter

Niemand. Heeft iemand anders van de oppositie behoefte om het voorzitterschap van een commissie te doen? Dat is niet het geval.

De heer Van den Berg, VVD

Ik geloof dat er vanuit de coalitie nog wel interesse is.

De heer Dragstra, D66

Dat ben ik inderdaad.

De voorzitter

Meneer Dragstra, mogen wij u dan aanwijzen als voorzitter?

De heer Dragstra, D66

Zeker.

De voorzitter

Ik begrijp dat we dan nog twee plaatsvervangers nodig hebben.

De griffier

Ja, voorzitter. Voor deze commissie hebben we dan ook nog een plaatsvervanger nodig, dus voor EBF, Economie, Bestuur en Financiën. We hebben zo ook nog een plaatsvervanger nodig voor Maatschappij en Welzijn.

De voorzitter

U gaat niet aan de borrel voordat ik wat heb. Meneer Verreck.

De heer Verreck, PvdA

Doet u mij maar EBF als plaatsvervanger.

De voorzitter

Meneer Verreck, dank u wel. Plaatsvervanger voor EBF.

En dan nog een plaatsvervanger. Kom op, mensen, het is zo leuk. Ik kan dit ook met plezier, dan kunnen jullie dat ook. Kom op! U doet het voor de eigen gemeenschap. Ik ga u geen geld bieden! Het moet niet gekker worden hier. Mensen, kom op. Het is plaatsvervangend. Zo vaak komt het niet voor. Wie o wie? Kom op. Ik wil wel iemand aanwijzen als u dat verlangt, want ik vind het een beetje gek worden zo langzamerhand. Het is gewoon plaatsvervanger, mensen. Het is niet dat je elke maand op moet komen trommelen. Misschien een keer per jaar iemand vervangen.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Dan stelt de FvD zich wel beschikbaar.

De voorzitter

Geweldig, meneer Jacobs. Dank u wel. U bent de redder vanavond. Een extra borrel voor de heer Jacobs.
(*applaus*)

Kunnen we dan het voorstel inzake de benoeming van de commissieleden accorderen? Dat is het geval.

Sluiting

Ik dank u enorm voor vanavond dat we het zo goed en toch snel hebben gedaan. We gaan een foto maken van de raad. Dat is wat we nog hebben afgesproken. Daarna gaan we aan de borrel. Ik wens u alvast een fantastisch zomerreces toe.

Ik sluit deze vergadering.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.15 uur.

Aldus vastgesteld tijdens de openbare vergadering van de gemeenteraad van Heerlen van 28 september 2022,

De griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Wever